

Ανάλυση

Δημόσια εκπαίδευση

Συνολική αντεπίθεση κατά της ιδιωτικοποίησης

> σελ. 8-9

Camping
Αναιρέσεις:
Γοργοπόταμος
και Πολυτεχνείο

> σελ. 17

Ιστορική
απεργία
των εργατών
της τέχνης

> σελ. 23

► Εφημερίδα της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής Αριστεράς

► www.prin.gr

€ 2

PRIN

► ΣΑΒΒΑΤΟ 22 - ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

ΕΤΟΣ 33° ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1.629

Στάχτη έγινε το «επιτελικό κράτος» της αγοράς

Μαυρίζει η Αττική και άλλες περιοχές από τα καμένα δάση και τις καταστροφές. Στο κενό η επικοινωνιακή διαχείριση της κυβέρνησης. Διαδήλωση τη Δευτέρα 24/7, στις 7.30 μ.μ., στο Σύνταγμα.

Για ένα ακόμα καλοκαίρι μετράμε τις πληγές μας κι είναι ασήκωτες. Δίπλα στα καμένα δάση και σπίτια, οι εργαζόμενοι βιώνουν διπλό και τριπλό καύσωνα στους εργασιακούς φούρνους και στις τιμεντουπόλεις. Η κυβέρνηση και το σύστημα διέλυσαν τη δασική υπηρεσία, άφησαν την πυροσβεστική με τεράστια κενά, νοιάζονται μόνο για το κέρδος και την ιδιωτικοποίηση των πάντων. Ο Π. Μπακογιάννης επιτίθεται στους ελεύθερους πράσινους χώρους — μαχητικές αντιστάσεις. Για να αναπνεύσουμε, πρέπει να τους ανατρέψουμε. >>> σελ. 2, 3, 5, 10, 19

Αφιέρωμα

Γράφουν: Σ. Αλεξίου, Μ. Βασιλείου-Αρώνης, Μ. Γεωργιάδης, Γ. Μιχαηλίδης, Ν. Πελεκούδας, Μ. Συριόπουλος

Η ιμπεριαλιστική Συνθήκη της Λοζάνης

100 χρόνια από την επικύρωση της Συνθήκης. Ζωντανό το σπέρμα των ανταγωνισμών. Το δράμα των προσφύγων και η καταπίεση των μειονοτήτων. >>> σελ. 11-16

Διακοπές τέλος για έναν στους τρεις

Ένας στους τρεις εργαζόμενους στην Ελλάδα (37%) δηλώνει ότι δεν μπορεί να αντέξει οικονομικά το κόστος των διακοπών, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικάτων. Πρόκειται για το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ, πίσω από τη Ρουμανία! Το κόστος ενός βασικού πακέτου διακοπών αυξήθηκε κατά 12,4% στην ΕΕ μεταξύ Ιανουαρίου και Μαΐου, 11,5% είχε αυξηθεί πέρυσι. Η μέση τιμή του αξίζει περισσότερο από ένα μηνιαίο με τον κατώτατο μισθό σε 14 κράτη-μέλη. Παρά τον εξωραϊσμό, η αλήθεια είναι ωμή: Και οι πιο βασικές εργατικές ανάγκες έχουν τσεκουρωθεί.

Τοπικές εκλογές

Ποιες κινήσεις ανακινώνουν συμμετοχή

Ισχυρή ανατρεπτική τάση από τις αριστερές αντικαπιταλιστικές κινήσεις σε περιφέρειες και δήμους, που ανακινώνουν κάθοδο στις εκλογές. Με αγωνιστικό πνεύμα και αντιδιαχειριστική λογική. >>> σελ. 7

editorial

Οι «εμπρηστές»
μιλούν για το κλίμα

Κάθε φορά που συμβαίνει ένα καταστροφικό γεγονός, που συνδέεται με τις καιρικές συνθήκες, οι κυβερνώντες θυμούνται την κλιματική αλλαγή και κρύβουν τις ευθύνες τους πίσω από το μακρύ κύμα της εξελισσόμενης υπερθέρμανσης του πλανήτη και των μεγάλων συνεπειών της. Κι όμως είναι πολλαπλά εκτεθειμένοι.

Πρώτο, η κλιματική κρίση δεν είναι αποτέλεσμα γενικά του ανθρώπου, αλλά του καπιταλισμού. Ο βρετανός τραπεζίτης Νίκολας Στερν, επικεφαλής της κυβερνητικής επιτροπής που συνέταξε μια αναλυτική μελέτη για τα οικονομικά του κλίματος, είχε πει το 2006 πως «η κλιματική αλλαγή είναι η μεγαλύτερη αποτυχία της ελεύθερης αγοράς» (ήταν πολύ συστημικός για να μιλήσει για καπιταλισμό).

Δεύτερο, ακόμα και τώρα που ο πλανήτης φλέγεται, ασπικά κράτη και εταιρείες ενδιαφέρονται μόνο για την κερδοφορία και την επικράτησή τους στον ανταγωνισμό. Νέες επενδύσεις στα ορυκτά καύσιμα, παραγωγικό και καταναλωτικό μοντέλο ενεργητικό για να πουληθούν τα προϊόντα και να έρθει η ανάπτυξη-λαίλαπα. Η κυβέρνηση της ΝΔ, όπως και οι προηγούμενες, προωθεί τις εξορύξεις σε στεριά και θάλασσα, με τίμημα και τους τεράστιους εξοπλισμούς για τις ΑΟΖ.

Τρίτο, η «πράσινη ανάπτυξη», με προώθηση των ΑΠΕ και νέων προϊόντων (π.χ. ηλεκτρικά αυτοκίνητα), όχι μόνο είναι αμφίβολης συνολικής εξοικονόμησης αλλά αναπτύσσεται μόνο με το κριτήριο της αρπαχτής και της τρελής κερδοφορίας των εταιρειών με όρους λεηλασίας περιβάλλοντος και εργαζομένων, που πληρώνουν ακριβά την «πράσινη μετάβαση».

Τέλος, αν πραγματικά τους είχε πιάσει ο πόνος για το κλίμα, δεν θα έκαναν τσιμεντούπολη πλουσιών το Ελληνικό, ούτε θα διέλυαν τη δασική υπηρεσία, ούτε θα έδιναν ελευθέρως σε κάθε επένδυση σε βάρος του περιβάλλοντος.

Άρα, κύριε Μητσοτάκη και λοιποί, η κλιματική αλλαγή είναι πολύ σοβαρή υπόθεση για να την αφήσουμε στα χέρια σας...

Γιώτα Ιωαννίδου

Το νέο φαινόμενο του «resenteeism», το οποίο διαδέχεται τη «σιωπηλή παραίτηση» στις ΗΠΑ, προκαλεί ανησυχία στους υπεύθυνους προσωπικών εταιρειών, που διαπιστώνουν ότι η παραγωγικότητα πέφτει γιατί οι νέοι κυρίως εργαζόμενοι μισούν την εργασία τους.

Μένεις ενώ θέλεις
να φύγεις

«Θέλεις να φύγεις ενώ παραμένεις». Με αυτή τη φράση απάντησε ερωτώμενος σε έρευνα για το νέο φαινόμενο του «resenteeism» (δυσανεξία, απέχθεια), το οποίο διαδέχεται αυτό του «quiet quitting» (σιωπηλή παραίτηση) και αφορά την εργασία και βαφτίστηκε –που αλλού– στις ΗΠΑ. Έντρομοι οι επικεφαλής των τμημάτων ανθρώπινου δυναμικού των εταιρειών διαπιστώνουν ότι η παραγωγικότητα πέφτει, γιατί οι νέοι κυρίως εργαζόμενοι μισούν την εργασία τους αλλά παραμένουν σε αυτήν, «παγιδευμένοι», λόγω εργασιακής ανασφάλειας και ανάγκης, κάνοντάς την όλο και πιο «τεμπέλικα». Κι όχι μόνο αυτό! Το νέο φαινόμενο συνοδεύεται από δύο επικίνδυνα χαρακτηριστικά που το διαφοροποιούν από τη «σιωπηλή παραίτηση». Οι εργαζόμενοι εκφράζουν το συναίσθημα αυτό ανοιχτά και χωρίς ενδοιασμούς. Και το κυριότερο... φαίνεται ότι αυτή η συμπεριφορά μπορεί να είναι μεταδοτική.

Σύμφωνα με το Harvard Business School, υπάρχουν λύσεις «αν μισείς τη δουλειά σου». «Παράμεινε ρεαλιστής», καμιά δουλειά δεν είναι τέλεια! «Δες αν μπορείς να σώσεις την κατάσταση». Μήπως οι υπερωρίες δεν είναι μέρος της εταιρικής κουλτούρας αλλά κάτι προσωρινό; «Διοχέτευσε τη δημιουργικότητά σου εκτός δουλειάς». Απόκτησε κόμπι! «Μην καις τις γέφυρες πίσω σου». Εκφράσου, παίρνοντας υπόψη τους κανόνες των δημοσίων σχέσεων. «Κατανόησε το ρίσκο». Κι αν φύγεις, θα βρεις καλύτερα; Εν ολίγοις, κατά την πλειοψηφία των ψυχολόγων εργασίας: «Δες τη θετική πλευρά της ζωής! Γιατί να σπαταλάς πολύτιμο χρόνο από τη ζωή σου με γκρίνια και μιζέρια; Δημιούργησε εσύ μια πιο ευτυχισμένη εκδοχή του εαυτού σου!»

Παλιότερα ο καπιταλισμός, σε περιόδους ανάπτυξης, έδινε άλλο αντίδοτο απέναντι στην αποξένωση και την αλλοτρίωση

Να φύγουμε
από μια εργασία
καταναγκασμό
και να πάμε σε
μια εργασία
δημιουργική

της εργασίας. Όλη η ζωή του εργαζόμενου συνθλιβόταν και τότε στον χώρο της εργασίας, αθόρυβα, υπομονετικά κάθε ημέρα, για να αναπαρχθεί ένα μήνα του καλοκαιριού στην καλύτερη περίπτωση ή ένα Σαββατοκύριακο. Η σιωπή γι' αυτή τη διαδικασία έγινε μια κοινή αποδεκτή συνθήκη κοινωνικής ειρήνης. Η ανοχή έχει πολλούς τρόπους να εξασφαλίζεται χωρίς να εκβάλλει σε επικίνδυνο μίσος. Μόνο που σε περιόδους κρίσης, η αστάθεια γίνεται μόνιμος συνοδοιπόρος τους. Έτσι και οι διακοπές σήμερα κατάντησαν μισοτή σεζόν.

Μένεις ενώ θέλεις να φύγεις. Οι μόνοι που φεύγουν είναι αυτοί που εκδιώκονται από τον πόλεμο, την πείνα, την ανέχεια, το φόβο. Τα έχουν χάσει όλα για να διστάσουν μπροστά στην απώλεια. Αυτούς και αυτές οι πολιτισμένοι νεκροθάφτες προσδοκιών του σύγχρονου κόσμου μας φροντίζουν να τους κοινωνούν καθημερινό θάνατο στα σύνορα που υπάρχουν αποκλειστικά για τη δική τους ύπαρξη. Διαμορφώνοντας μια θάλασσα ναυαγισμένων ελπίδων και ένα ναρκοπέδιο μα(αι)ωμένων προσδοκιών, ως παράδειγμα προς αποφυγή. Κι ας φορτώνουν με όνειδος τη φτωχή ανθρωπότητα.

Η ανθρωπινή ουσία συνθλίβεται από την καπιταλιστική πραγματικότητα. Δεν

μπορεί να αποκατασταθεί αναζητώντας τη συγκολλητική ουσία μέσα σε «θρυμματισμένους καιρούς» ανήμπορων συνειδήσεων, που έχουν αποδεχτεί ότι ένας κόσμος που πρέπει να αλλάξει δεν μπορεί παρά να παραμείνει ίδιος. Δεν μπορείς να φεύγεις συνέχεια από τα κοινωνικά πεδία που το σύστημα καταπατά. Να μικραίνεις συνέχεια τον δικό σου κοινωνικό χώρο και ιστορικό χρόνο προς όφελος των εξουσιαστών σου. Οι παλιοί οδοδείκτες οξειδώνονται και σκουριάζουν, όσο δεν χαράζεται πάλι η συνέχεια των δρόμων που άνοιξαν προς το μέλλον μιας απελευθερωμένης ανθρωπότητας. Αλλά δεν έχουν εκλείψει ως ιστορική απόδειξη της σημερινής δυνατότητας.

Καταλαβαίνουμε όλοι καλά τι μπορούν να μας εξασφαλίσουν οι δυνατότητες της εποχής. Γι' αυτό υπάρχει μίσος. Γιατί όσο αυτές αυξάνουν από τη δική μας εργασία τόσο απομακρύνονται από τη ικανοποίηση των αναγκών μας. Ποτέ άλλοτε τόσο μεγάλος πλούτος δεν παρήγαγε τόσο απίστευτη φτώχεια.

Ξέρουμε, λοιπόν, από πού πρέπει να φύγουμε και προς τα πού αξίζει να πάμε. Να φύγουμε από μια εργασία καταναγκασμό κάλυψης ζωικών αναγκών και να πάμε σε μια εργασία δημιουργική για την αλλαγή και την ομορφιά ενός νέου κόσμου. Να αρνηθούμε μια αγοραία εκπαίδευση, Προκρούστη κάθε αναζήτησης, και να ανακαλύψουμε την καλλιέργεια των γνώσεων και των αισθήσεων, καρφώνοντας νέους οδοδείκτες. Την τέχνη από ναρκωτικό ψυχής να κάνουμε διαβατήριο ελευθερίας από τόπους εγκλεισμού. Τις κοινωνικές σχέσεις από χώρο αλληλοσφαγής να μετατρέψουμε σε πεδίο αναγέννησης του «εγώ» και του «εμείς» σε μια νέα ενότητα. Ας αντιστρέψουμε τη ροή των πραγμάτων. Πρέπει να φύγουν αυτοί για να μείνουμε εμείς!

Θα ήταν ένα σκηνικό γκροτέσκο, αν δεν ήταν τραγικό: Μικρές εστίες φωτιάς εξελίσσονται μέσα σε λίγα λεπτά σε ανεξέλεγκτα πύρινα μέτωπα και ξαφνικά, σαν κάποιος να πατά ένα κουμπί, επαναλαμβάνεται το ίδιο έργο που παίζεται κάθε καλοκαίρι: Οι φλόγες καταπίνουν ασταμάτητες τεράστιες εκτάσεις δάσους, χωριά και οικισμοί εκκενώνονται άρον-άρον, τεράστιες δυνάμεις της... αστυνομίας ρίχνονται στα πύρινα μέτωπα (αυτούς έχουμε, αυτούς χρησιμοποιούμε), ρεπόρτερ εκτεθειμένοι στις φλόγες χωρίς εξοπλισμό μεταδίδουν εικόνες πόνου και καταστροφής, από καθέδρας δημοσιογράφοι διαπιστώνουν ξαφνιασμένοι ότι για μια ακόμη χρονιά δεν υπάρχει αντιπυρικός σχεδιασμός. Σαν έως τώρα να ζούσαν σε άλλη χώρα, διάφοροι δημοσιολογούντες ανακαλύπτουν τα αυθαίρετα (τα οποία οι κυβερνήσεις που στηρίζουν νομιμοποιούν τους υπόλοιπους μήνες του χρόνου), την εκτός σχεδίου δόμηση, το μπάχαλο που επικρατεί στις ζώνες μίξης δάσους και αστικού ιστού.

Τα δάση αποτελούν ζωντανούς οργανισμούς. Για να επιβιώσουν, ειδικά στην εποχή της κλιματικής αλλαγής, χρειάζονται φροντίδα, συντήρηση, έργα πρόληψης. Εδώ και πολλά χρόνια, η αντιπυρική προετοιμασία έχει εγκαταλειφθεί. Δεν πρόκειται για μυστικό: Ήδη από το 2019 η έκθεση της «επιτροπής Γκολντάμερ», που συστάθηκε για να διερευνήσει τα αίτια της καταστροφής στο Μάτι, διαπίστωνε ότι «η χρηματοδότηση των μέτρων και έργων για την πρόληψη των πυρκαγιών δασών και υπαίθρου βάνει συνεχώς μειούμενη τις τελευταίες δεκαετίες. Κατά συνέπεια, ο προληπτικός αντιπυρικός σχεδιασμός για την προστασία των δασών έχει στην ουσία εγκαταλειφθεί από πολλά χρόνια». Η έκθεση διαπίστωνε ότι λόγω υποχρηματοδότησης οι ΟΤΑ και κυρίως οι δασικές υπηρεσίες δεν μπορούν να φέρουν εις πέρας τις απαιτούμενες προληπτικές ενέργειες, με αποτέλεσμα «ο τομέας της πρόληψης των πυρκαγιών να παραμένει ουσιαστικά ανενεργός για δεκαετίες, με συνέπειες που αποτυπώνονται στα στατιστικά μέγεθ των πυρκαγιών».

Αρκετά πιο πρόσφατα, τον Μάιο του 2022, έκθεση της WWF έκανε λόγο για «εμφανή επένδυση στην καταστολή έναντι της πρόληψης, υποαπορρόφηση των χρηματοδοτικών πόρων, καθυστέρησης στην ολοκλήρωση των σχετικών έργων, έλλειψη κεντρικού σχεδιασμού καθώς και ελλιπείς μηχανισμούς ελέγχου». Η έκθεση διαπίστωνε ανισοκατανομή των κονδυλίων μεταξύ καταστολής και πρόληψης, με το 83,95% των πόρων την περίοδο 2016-2020 να κατευθύνεται προς την καταστολή και μόλις το 16,05% προς την πρόληψη. Είναι ενδεικτικό ότι ο ΟΗΕ ζητά να διατίθεται το 45% του προϋπολογισμού για την πρόληψη και την ετοιμότητα, το 35% για την καταστολή των πυρκαγιών και το 20% για την αποκατάσταση.

Το τελευταίο έτος, στον απόηχο των καταστροφικών πυρκαγιών του 2021, από τα υπουργεία Περιβάλλοντος και

Από την κοινωνική στην περιβαλλοντική έρημο

Πυρκαγιές

Γιώργος Μουρμούρης

► Η εγκατάλειψη της αντιπυρικής προστασίας καταστρέφει τα τελευταία δάση της Αττικής

Κλιματικής Κρίσης «έτρεξαν» τα προγράμματα αντιπυρικής προστασίας με την ονομασία «Antinego», που αφορούσαν «εργασίες καθαρισμών, αφαίρεσης καύσιμης ύλης και συσσωρευμένης επί δεκαετίες βιομάζας σε συνολική έκταση 80.000 στρεμμάτων και σε περισσότερα από 100 δασικά οικοσυστήματα». Προβλεπόταν ακόμα συντήρηση και διάνοιξη δασικών δρόμων «συνολικού μήκους 12.000 χιλιομέτρων» και αντιπυρικών ζωνών «μήκους 1.600 χιλιομέτρων».

Τα περίπου 70 εκατ. ευρώ που διατέθηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων, όμως, δεν επαρκούν σε καμία περίπτωση για να αντιστρέψουν την καταθλιπτική στοχοπροσήλωση στην καταστολή των δασικών πυρκαγιών, έναντι της πρόληψης. Αφενός, πρόκειται για χρήματα που δόθηκαν άπαξ από το Ταμείο Ανάκαμψης και αφορούν ένα πολύ μικρό τμήμα της επικράτειας. Αφετέρου,

η καθ' ύλην αρμόδια αρχή για τη συντήρηση των δασών, οι κατά τόπους δασικές υπηρεσίες, παραμένουν δραματικά υποστελεχωμένες και χωρίς μακροπρόθεσμο χρηματοδοτικό πλάνο. Έπειτα, τα όποια κονδύλια διατίθενται δίνονται χωρίς κεντρικό σχεδιασμό. Είναι ενδεικτικό ότι οι περιοχές προτεραιότητας για αντιπυρικές παρεμβάσεις καθορίζονται ακόμα με βάση ΦΕΚ του... 1980. Τέλος, σύμφωνα με πληροφορίες, οι καθαρισμοί με βάση το πρόγραμμα Antinego 3 ακόμα δεν έχουν ξεκινήσει. Στις εκτάσεις που κήκαν στα Δερβενοχώρια δεν είχαν γίνει προληπτικοί καθαρισμοί και αποψιλώσεις.

Μεγάλο μέρος των αρμοδιοτήτων όσον αφορά τις δράσεις αντιπυρικής προστασίας έχουν μεταφερθεί τα τελευταία χρόνια στους ΟΤΑ. Μεταξύ άλλων, οι δήμοι είναι υπεύθυνοι για τον καθαρισμό ιδιωτικών οικοπέδων με χρέωση του αντίστοιχου ποσού στους ιδιοκτήτες τους και για διενέργεια καθαρισμών και κλαδεμάτων σε περιαστικά δάση, παρόδια βλάστηση και κοινόχρηστους χώρους. Το σε πιο βαθμό υλοποιούνται τα παραπάνω, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Κατά κανόνα, η χρηματοδότηση και το προσωπικό των ΟΤΑ δεν επαρκούν για

να φέρουν εις πέρας τις αντιπυρικές υποχρεώσεις που τους έχουν ανατεθεί, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι κατά τόπους δημοτικές αρχές είναι άμοιρες ευθυνών. Την εγκληματική ολιγωρία στο επίπεδο της πρόληψης συμπληρώνουν τα σοβαρά προβλήματα στον τομέα της καταστολής, με τις τραγικές ελλείψεις σε προσωπικό και εξοπλισμό που αντιμετωπίζει η Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Υπό το πρίσμα όλων των παραπάνω, μία ακόμα καταστροφή σαν αυτή της τελευταίας εβδομάδας ήταν ζήτημα χρόνου να συμβεί. Είτε από ανθρώπινη αμέλεια, είτε από το δίκτυο ηλεκτρισμού,

είτε από σκοπιμότητα ή κάποιο τυχαίο γεγονός, μία πυρκαγιά είναι εύκολο να ξεκινήσει. Και η μετατροπή των δασών σε πυριτιδαποθήκες οδηγεί στη μετεξέλιξη της αρχικής εστίας σε μεγα-πυρκαγιά.

Πλέον, μετά και από τις τελευταίες φωτιές η Αττική, όπως σημειώνουν οι επιστήμονες, βρίσκεται μπροστά στο φάσμα της ερημοποίησης. Κάπως έτσι η ισοπέδωση του περιβάλλοντος έρχεται να συμπληρώσει την κοινωνική έρημο που επιδιώκουν να παγιώσουν κεφάλαιο, κυβερνήσεις και ΕΕ. Πλέον, ακόμα και για να αναπνεύσουμε (κυριολεκτικά και όχι μεταφορικά), χρειάζεται αγώνας.

Τραγικό έλλειμμα στα προληπτικά μέτρα αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών

Από σπόντια

*** Δεν υπάρχει σεβασμός στη λαϊκή ετυμολογία, είναι εμφανές * Να εξαναγκαστεί να έρθει άρον-άρον πίσω στην Ελλάδα ένας πρωθυπουργός του 40%; * Ως γνωστόν, ποτέ δεν είχαμε σε αυτή τη χώρα πρωθυπουργούς που να έχουν μπροστά το «4» * Και γιατί; Μόνο και μόνο επειδή υπάρχουν κάποιιοι γκρινιάρηδες που κάηκε το σπίτι τους * Ή κάτι άλλους που διαμαρτύρονται πως δεν υπάρχουν πυροσβεστικά οχήματα * Δες και δεν ήταν στο πλάι τους η ΟΠΚΕ, οι ειδικοί φρουροί, η ομάδα «Ζ» * Μόνο τα ΜΑΤ δεν στείλανε γιατί θα «έσκαγαν» με τα κράνη και τα προστατευτικά * Και το φθινόπωρο δεν θα είχαν πει να στείλουν να βαράει στις πορείες.

*** Ε, μετά δεν θα έχει τα δίκια του ο Μητσοτάκης αν πει ότι δεν έχουμε δημοκρατικό φρόνημα; * Γι' αυτό, άλλωστε, θα φέρει σοβαρούς ψηφοφόρους από το εξωτερικό * Να γίνει σωστό μείγμα και να έχει το εκλογικό σώμα σωστές απόψεις * Τόσοι σοβαροί άνθρωποι υπάρχουν στην Ασία, στις ΗΠΑ γενικώς και στην Αυστραλία * Συντηρητικοί και οικογενειάρχες, από αυτούς που πάνε εκκλησία κάθε Κυριακή * Μερικοί είναι και κάπως ακροδεξιοί * Άλλοι θέλουν να εισβάλλει η Ελλάδα στην Αλβανία για τη Βόρειο Ήπειρο * Αλλά πρόκειται για «νοικοκυραίους» * Και, τέλος πάντων, μια παραπάνω δόση ακροδεξιάς είναι μόδα σε όλη την Ευρώπη * Εμείς να μείνουμε πίσω;

*** Στον ΣΥΡΙΖΑ μην ανησυχείτε, η «κούρσα της διαδοχής» πάει μια χαρά * Κάθε κανάλι και Παππάς, κάθε εκπομπή κι Αχτσιόγλου * Τους πιάσανε κορόιδα (τους καναλάρχες) τώρα το καλοκαίρι που δεν έχουν ειδήσεις να «παίξουν» κι έτσι εμφανίζονται * Άλλη εξήγηση δεν υπάρχει για το ότι τα διαπλεκόμενα κανάλια δίνουν με τέτοια γαλαντομία βήμα στους υποψηφίους * Αυτούς που αύριο ως «αριστεροί» θα θίξουν τα συμφέροντά τους.

*** Ως γνωστόν, μόλις τελειώσει με τις εκλογές του ο ΣΥΡΙΖΑ πρόκειται να «επανασυστηθεί» στην κοινωνία * Και δίχως Τσίπρα μάλιστα * Οπότε ό,τι έγινε έως τώρα, κάτι μνημονιάκια, δεν πιάνονται * Και μην μεπεδέυστε που παντού, γύρω από κάθε υποψήφιο (πλην Τζουμάκα) βλέπετε ΠΑΣΟΚους * Είναι για «κάλυψη-παραλλαγή».

Διαδοχή ΣΥΡΙΖΑ

Ανδρέας Κυρίτσης

Τέσσερα πρόσωπα ζητούν «συγγραφέα» και στρατηγική

► Αντιπαράθεση με κριτήριο την «κυβερνησιμότητα»

Σε σύγκρουση κομματικών μηχανισμών, που θα αποστασιοποιηθεί όσο περισσότερο μπορεί από την πολιτική συζήτηση, εξελίσσεται η περίφημη «κούρσα της διαδοχής» που ξεκίνησε στον ΣΥΡΙΖΑ. Θα κορυφωθεί στις 10 Σεπτεμβρίου, αν δεν υπάρξει δεύτερος γύρος, ώστε να επιλεγεί για τη θέση του προέδρου κάποιος/α από τους 4 υποψηφίους: Έφη Αχτσιόγλου, Νίκο Παππά, Ευκλείδη Τσακαλώτο και Στέφανο Τζουμάκα. Βασικό κριτήριο για την επιλογή του νέου αρχηγού αποτελεί η «κυβερνητική προοπτική» και η «πρωθυπουργισμότητα» (όρος που χρησιμοποιείται ευρέως στον ΣΥΡΙΖΑ). Με άλλα λόγια, η δυνατότητά του, να εγγυηθεί μια «συνέχεια» και τη διατήρηση του ΣΥΡΙΖΑ ως εναλλακτικής δύναμης αστικής διαχείρισης. Το στοιχείο αυτό φαίνεται να ενσωματώνει κατά κύριο λόγο η Έφη Αχτσιόγλου που, όπως εύλογα μπορεί να εντοπίσει κανείς στις δηλώσεις της, έχει προσαρμόσει αναλόγως και τον πολιτικό της λόγο. Επίσης, μια προσεκτική «ανάγνωση» των στελεχών που έχουν δηλώσει στήριξη στην υποψηφιότητά της δείχνει πως συγκεκριμένα συμφέροντα που κάνουν «διασπορά μετοχών» στον ΣΥ-

ΡΙΖΑ έχουν αποφασίσει να «ποντάρουν» στην πρώην υπουργό Εργασίας.

Η συζήτηση των πολιτικών αιτιών της εκλογικής συντριβής του ΣΥΡΙΖΑ ουσιαστικά μεταφέρεται στο Έκτακτο Συνέδριο του κόμματος, που είναι προγραμματισμένο για τον Νοέμβριο. Θα προηγηθεί Διαρκές Συνέδριο στις 3 Σεπτεμβρίου, με περιορισμένο αντικείμενο την επίσημη ανάδειξη των υποψηφίων, σύμφωνα με το καταστατικό του ΣΥΡΙΖΑ. Για να οριστεί το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, απαιτήθηκε μία επεισοδιακή συνεδρίαση της Κ.Ε. το προηγούμενο Σαββατοκύριακο και μία ψηφοφορία που κατέληξε με 160

ψηφούς υπέρ της σχετικής πρότασης της Πολιτικής Γραμματείας, που αμφισβήτησε η «πλευρά» των Ν. Παππά, Χρ. Σπίρτζη, Π. Πολάκη και Δ. Τεμπονέρα. Αν και η πλευρά αυτή επικαλέστηκε την προτεραιότητα της πολιτικής συζήτησης, είναι σαφές ότι αντιδρά κατά κύριο λόγο επειδή αναζητά μια υποψηφιότητα που θα της δώσει καλύτερη θέση μετεκλογικά, ενώ πρεσβεύει την επίσημη «Πασοκοποίηση» του ΣΥΡΙΖΑ, προτείνοντας τη συμμετοχή του στην ομάδα των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών.

Η προαναφερθείσα ψηφοφορία επιβεβαίωσε, όμως, και την αλλαγή στους εσωτερικούς

συσχετισμούς του κόμματος. Η πάλαι ποτέ κυρίαρχη ομάδα της Κίνησης Μελών, με επικεφαλής τους Παππά-Σπίρτζη, φεύγει σταδιακά από το προσκήνιο. Κορυφαία μέλη της μετακινούνται σε μια υπό διαμόρφωση νέα ηγετική ομάδα με επίκεντρο την Έφη Αχτσιόγλου. Αυτή διαφαίνεται πως θα αποτελείται από την τάση «6+6» (Ηλιόπουλος, Χαρίτσης), μετακινούμενους «Πασοκογενείς» (Δ. Κατσέλη, Γ. Ραγκούσης), αλλά και πρόσωπα από την «Κίνηση Μελών» (Κ. Ζαχαριάδης, Γ. Μαντζουράκης και πιθανότατα Ο. Γεροβασίλη). Οι πάλαι ποτέ «προεδρικοί» βλέπουν τη δύναμή τους να συρρικνώνεται με τη μεγάλη πλειοψηφία να σπεύδει δημόσια να «φιλήσει το χέρι» της Έφης Αχτσιόγλου.

Όσον αφορά την «Ομπρέλα», φαίνεται κι αυτός ο χώρος να προσπαθεί να ανταποκριθεί στο κριτήριο της «κυβερνησιμότητας». Παρά τις δηλώσεις του Ευλείδη Τσακαλώτου περί «αριστερού ΣΥΡΙΖΑ», ο πρώην υπουργός Οικονομικών φρόντισε να εμφανιστεί ως πρόσωπο που κάνει ανοίγματα, παρουσιάζοντας την υποψηφιότητά του μαζί με τους Γιώργο Σταθάκη και Χάρη Μαμουλάκη, που προέρχονται από διαφορετικές τάσεις εντός του ΣΥΡΙΖΑ.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙΣ

Εκατοντάδες στα νύχια του Predator και της ΕΥΠ

Νέες διαστάσεις παίρνει το σκάνδαλο των υποκλοπών, μετά τις αποκλύψεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ότι οι «γνωστοί-άγνωστοι» που προσπαθούσαν να επιμολύνουν πολυάριθμους χρήστες κινητών τηλεφώνων είχαν στείλει περισσότερα από 350 γραπτά μηνύματα (πολλά είχαν σταλεί δοκιμαστικά) που όλα αποσκοπούσαν στην εγκατάσταση του παράνομου κατασκοπευτικού λογισμικού. Πάνω από 92 είναι οι ταυτοποιημένοι χρήστες που έλαβαν SMS με σύνδεσμο επιμόλυνσης που εμπεριείχε Predator, το παράνομο λογισμικό πα-

ρακολούθησης της εταιρείας Intellexa. Η σύνδεση των στόχων με τα πρόσωπα που παρακολουθούσε «νομότυπα» η ΕΥΠ και η αποκάλυψη των στενών σχέσεων του Μεγάλου Μαξίμου με στελέχη της Intellexa δεν αφήνουν πολλές αμφιβολίες ότι το κέντρο πίσω από όλες τις παρακολουθήσεις ήταν κοινό. Παρά τις ανακοινώσεις από ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ που αναφέρονται στη σημασία της δημόσιας θεσμικής καταγραφής του εύρους του σκανδάλου, ο πρωθυπουργός συνεχίζει να σιωπά, καλυπτόμενος πίσω από τον ισχυρισμό ότι «έγιναν προεκλογικά οι απαραίτητες κινήσεις διαφάνειας και αυτοκάθαρσης», με την

«έρευνα» της Εισαγγελίας Πρωτοδικών να είναι ήδη ναρκοθετημένη και οριοθετημένη από το υπουργείο Δικαιοσύνης.

Είναι φανερό ότι, από την πλευρά της κυβέρνησης και των «σκοτεινών συμφερόντων» που βρίσκονται πίσω από το σκάνδαλο, συνεχίζεται η προσπάθεια να θαφτεί η υπόθεση και να αποθαρρυνθούν τα θύματα –τα περισσότερα δημόσια πρόσωπα– από το να βγουν μπροστά και να ενημερώσουν τον ελληνικό λαό. Ευθύνες για τη συγκάλυψη έχουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις που στο όνομα του «εθνικού συμφέροντος» αφήνουν τον ρόλο της ΕΥΠ στο απυρόβλητο.

Εκτός από σπίτια και περιουσίες στάχτη έγινε μέσα σε λίγες μέρες και το κυβερνητικό αφήγημα ότι η χώρα είναι πανέτοιμη για την αντιπυρική περίοδο. Πριν από δύο μόλις εβδομάδες, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, επισκεπτόμενος το υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας αυτοσυγχαϊρόταν για την υλοποίηση «ενός πολύ μεθοδικού σχεδιασμού για την αντιπυρική περίοδο», το οποίο περιλαμβάνανε «περισσότερα εναέρια μέσα», «περισσότερο και καλύτερο συντονισμό» και «περισσότερες δράσεις πρόληψης».

Στην πράξη, ωστόσο, όλα αυτά αποδείχτηκαν ανεπαρκή με την αντιμετώπιση να είναι σε πολλές περιπτώσεις πιο αργή σε σχέση με το παρελθόν και δεκάδες χιλιάδες στρέμματα να καίγονται σε λίγες μέρες και τα περισσότερα νέα εναέρια μέσα που νοικιάστηκαν να μην είναι ακόμα λειτουργικά. Για άλλη μια φορά, φάνηκε ότι οι χρόνιες παθογένειες παραμένουν και πως η δύναμη του Πυροσβεστικού Σώματος δεν επαρκεί. Η κυβέρνηση είναι έκθετη, καθώς είχε ρίξει το βάρος στην ενίσχυση των δυνάμεων καταστολής και όχι στην προστασία και την αντιμετώπιση καταστροφών.

Και αυτή τη φορά φάνηκε ότι δυνατό χαρτί της κυβέρνησης παραμένει η επικοινωνιακή διαχείριση της καταστροφής, διαφημίζοντας το γεγονός ότι «τουλάχιστον δεν θρηνήσαμε ανθρώπινα θύματα» και πως πλέον υπάρχει «κουλτούρα εκκενώσεων». Είναι χαρακτηριστική η συντονισμένη προσπάθεια «cor-washing» με βίντεο από άυρες νερού της αστυνομίας σε πυροσβεστικά καθήκοντα.

Είναι προφανές ότι ο Κυριά-

Πυρκαγιές

Δημήτρης Τζιαντζής

Στάχτη ο «μεθοδικός σχεδιασμός», αντιπολιτευτική «άπνοια»

► Όλο το βάρος στην επικοινωνιακή διαχείριση της καταστροφής

κος Μητσοτάκης αρχικά υποτίμησε το μέγεθος της τραγωδίας και επέλεξε να παραμείνει στη Σύνοδο Κορυφής της ΕΕ στις Βρυξέλλες δηλώνοντας, όπως και ο υπουργός Πολιτικής Προστασίας, ότι «φωτιές έχουμε και θα έχουμε» και αυτές είναι οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Ταυτόχρονα σε δεύτερο επίπεδο ξεκίνησε το πιγκ-πονγκ ευθυνών μεταξύ κεντρικής και τοπικής εξουσίας για τα μέτρα πρόληψης που δεν εφαρμόστηκαν, όπως τα εκατοντάδες οικόπεδα σε δήμους της χώρας που δεν καθαρίστηκαν ποτέ παρά τα χρήματα που διατέθηκαν -με εθνικά και ευρωπαϊκά κονδύλια- γι' αυτές τις δράσεις. Με τις φωτιές να παραμένουν ανεξέλεγκτες επί μέρες, ο Κυριάκος Μητσοτάκης τελικά επέστρεψε εσπευσμένα και μαζί με τον Βασίλη Κικίλια και τον Κώστα Μπακογιάννη έδωσαν ένα ακόμα σόου για τις κάμερες ως «μπαρουτοκαπνισμένοι» επιτελάρχες σε θέσεις μάχης. Σύμμαχος της κυβέρνησης η αναιμική αντιπολίτευση και το γενικότερο υποτονικό πολιτικό κλίμα μετά τις πρόσφατες εκλογές. Ας σημειωθεί πως η πρώτη ανακοίνωση της Έφης Αχτσιόγλου ήταν στη γραμμή της υπευθυνότητας πως «παρακολουθούμε όλο με αγωνία τις

Σκόνη στα μάτια των πυρόπληκτων οι «fast track» αποζημιώσεις και τα αόριστα «θα» του Κ. Μητσοτάκη

εξελίξεις στα πύρινα μέτωπα». Σε ανάλογη κατεύθυνση ήταν και οι αντιδράσεις του ΠΑΣΟΚ, που σημείωσε πως δεν αναζητά ευθύνες όσο οι φλόγες καίνε. Το ΚΚΕ, από την πλευρά του, αναδεικνύει τον ρόλο των μελών του, που «ρίχνονται στη μάχη με τις φλόγες στο πλευρό του λαού» καταγγέλλοντας την ακραία «γύμνια» του κρατικού μηχανισμού, την υποστελέχωση και την υποχρηματοδότηση.

Στα μέτωπα της φωτιάς βρέθηκαν κλιμάκια της Αντικα-

πιταλιστικής Ανατροπής στην Αττική και της ΝΚΑ, ενώ σωματεία πήραν πρωτοβουλίες έμπρακτης αλληλεγγύης. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, σε ανακοίνωσή της, σημειώνει μεταξύ άλλων πως «τα δάση που χάνονται [...] θα είχαν σωθεί αν η ΝΔ δεν είχε υπονομεύσει την Πυροσβεστική και δεν είχε διαλύσει τη Δασική Υπηρεσία». Το κεφάλαιο, εργολαβικό, τουριστικό, «πράσινο», βλέπει τα καμένα σαν ευκαιρία για «επενδύσεις» και κάνει τον τόπο αβίωτο, τονίζει η ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

ΒΟΥΛΗ

Με Σπαρτιάτες και Νίκη το «εθνικό μέτωπο» της κυβέρνησης

«**Ι**στορική ημέρα» χαρακτήρισε η Νίκη Κεραμέως τη διαμόρφωση συναίνεσης στη Βουλή για την άρση κάθε περιορισμού στην ψήφο των αποδήμων από το εξωτερικό. Μια ρύθμιση που χαρακτηρίζεται από πολλές πλευρές επικίνδυνη για τη δημοκρατία, καθώς συνιστά αλλοίωση και νόθευση της λαϊκής ετυμηγορίας.

Μάλιστα, η Κεραμέως χαιρέτισε τη «θετική στάση των κομμάτων της ΝΔ, του ΠΑΣΟΚ, των Σπαρτιατών, της Νίκης και της Πλεύσης Ελευθερίας» στο αμφιλεγόμενο νομοσχέδιο,

στο οποίο φαίνεται να διαμορφώνεται η αυξημένη πλειοψηφία των 200 βουλευτών για την ισχύ του νόμου.

«Θέλουμε να ευχαριστήσουμε πάρα πολύ όλες τις παρατάξεις γι' αυτό», συμπλήρωσε η υπουργός Εσωτερικών την Πέμπτη. Τον μόνο που ξέχασε να ευχαριστήσει είναι τον Ηλία Κασιδιάρη, που βρίσκεται στη φυλακή. Η Ελληνική Λύση, που αρχικά εμφανιζόταν και αυτή θετική στην ψήφο υπέρ της ρύθμισης, τελικά από ένστικτο αυτοσυντήρησης έκανε στροφή 180 μοιρών για να μην φανεί ότι κάνει πλάτες στην κυβέρνηση. Ο επικεφα-

λής της Νίκης Δημήτρης Νατσιός μάλιστα έσπευσε να επιπλήξει τον Βελόπουλο που δεν στήριξε το νομοσχέδιο σημειώνοντας: «Οι απόδημοι είναι συντηρητικοί και πατριώτες. Ποιος φοβάται την ψήφο τους;»

Με το καλημέρα, λοιπόν, έπεσε το «φύλλο συκής» για δήθεν δημοκρατικό μέτωπο απέναντι στην ακροδεξιά και τον φασισμό. Το μήνυμα ήταν σαφές ότι στη Βουλή διαμορφώνεται μια ανίερη συμμαχία των προθύμων, η οποία όταν χρειάζεται θα φτάνει μέχρι τα υπόγεια της δεξιάς πολυκατοικίας.

Ελλάδα-Τουρκία μαζί σε άσκηση του ΝΑΤΟ

Η πρώτη έμπρακτη συνέπεια του νέου κλίματος στις σχέσεις Ερντογάν-Μπντοτάκη ήρθε με την εντυπωσιακή συνεργασία τουρκικών και ελληνικών δυνάμεων στη μεγάλη στρατιωτική άσκηση του ΝΑΤΟ, Neptune. Για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες, συνεργάστηκαν σε προωθημένο σενάριο η ελληνική φρεγάτα Λήμνος, οι τουρκικές TCG Gökçeada και TCG Gökusu και το βρετανικό αντιτορπιλικό HMS Duncan. Επίσης, πραγματοποιήσαν από κοινού αεροπορικούς ελιγμούς ελληνικά και τουρκικά F-16, μαζί με βρετανικά Typhoons, ενώ στο παρελθόν η άρνηση της Τουρκίας να καταθέσει σχέδια πτήσης για είσοδο στο ελληνικό FIR οδηγούσε σε... αερομαχίες. Ωφελημένο, λοιπόν, από την «προσέγγιση» Αθήνας-Άγκυρας βγαίνει το ΝΑΤΟ, που προετοιμάζει νέες επεμβάσεις. Τίποτα το καλό για τους λαούς...

Σχόλια στο ημίφως

► Από το κεφάλι βρομάει το ευρωπαϊκό ψάρι

Τις οδηγίες της ΕΕ ως προς τις σχέσεις της με το Κατάρ υλοποιούσε η Εύα Καϊλή, σύμφωνα με την ιταλική εφημερίδα Corriere della Serra. Ο Ζοζέπ Μπορέλ, ανώτατος αξιωματούχος της ΕΕ, είχε στείλει στην Καϊλή, δύο μήνες πριν από τη σύλληψή της και τις παραμονές της επίσκεψής της στο Κατάρ, ένα email που της υποδείκνυε τα μέτρα που έπρεπε να παρθούν για τη συνεργασία ΕΕ και Κατάρ, ώστε να «επιταχυνθεί η ανεξαρτησία της ΕΕ από το ρωσικό φυσικό αέριο». Σύμφωνα με αυτή την εκδοχή, η Εύα Καϊλή δεν ήταν το «σάπιο μήλο» στο υγιές ευρωπαϊκό καλάθι, αλλά εντολοδόχος της στρατηγικής γραμμής της ΕΕ για αναβάθμιση των σχέσεών της με το Κατάρ. Τώρα, αν ήταν και με το αζημίωτο, αυτό ίσως φανεί... Γι' άλλη μια φορά αποδεικνύεται ότι το ψάρι βρομάει από το κεφάλι.

► Από το ΜΕΡΑ25 σε ακροδεξιό συνδυασμό

Νέος πονοκέφαλος για το ΜΕΡΑ25 η περίπτωση της πρώην βουλευτριάς Μαρίας Απατζίδη, που ανακοίνωσε τη συμμετοχή της στις δημοτικές εκλογές στο Μενίδι με ακροδεξιό συνδυασμό. Πρόκειται για την κίνηση «Αχαρνές για όλους» του πρώην υποψήφιου βουλευτή και τομεάρχη της Ελληνικής Δύσης Χρήστου Ηλιάδου, ο οποίος είχε διατελέσει και στέλεχος του ΛΑΟΣ. Η ίδια υποστήριξε ότι παραμένει μέλος του ΜΕΡΑ25, κατηγορώντας τους επικριτές της

για... «αριστερόμετρο»! Αναμένεται η απόφαση του πειθαρχικού σχετικά με τη διαγραφή της. Η εξέλιξη αυτή αναδεικνύει ξανά το ζήτημα της έλλειψης ιδεολογικής συνοχής στο κόμμα και την κυριαρχία των προσωπικών στρατηγικών. Η Μ. Απατζίδη ήταν η μοναδική από τις 5 βουλευτίνες που εξέλεξε το ΜΕΡΑ25 το 2019 που παρέμενε μέλος του κόμματος.

► Νέα μεταπήδηση από το ΠΑΣΟΚ στη ΝΔ

Η «μεταγραφική περίοδος» στο πολιτικό σκηνικό συνεχίζεται. Αυτή τη φορά, αφορμή αποτέλεσε ο διορισμός γενικών γραμματέων από την κυβέρνηση της ΝΔ. Νέα γενική γραμματέας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της ΝΔ ορίστηκε το μέχρι πρότινος

μέλος της Κ.Ε του ΠΑΣΟΚ και αντιπρόεδρος των γυναικών Ευρωσοσιαλιστών Ζέφη Δημαδάμα. Η ίδια η Ζ. Δημαδάμα, που πριν λίγους μήνες έλεγε εμφορικά ότι «με τη Δεξιά και το παρακράτος της Δεξιάς δεν έχουμε τίποτα να συζητήσουμε», τώρα μιλάει για «εθνική αποστολή» και για «ευρύτερες συναινήσεις». Το ΠΑΣΟΚ ανακοίνωσε άμεσα τη διαγραφή της. Προβληματισμός επικρατεί στο ΠΑΣΟΚ, που βλέπει και άλλα στελέχη του να φυλλορροούν και τον πολιτικό διεμβολισμό του από τη ΝΔ να συνεχίζεται.

► Οι «βαλίτσες με λεφτά» τώρα δικαιώνονται

Δύο διαγραμμένα «γαλάζια παι-

διά», δήμαρχοι Σπάρτης και Άργους-Μυκηνών, γίνονται ξανά μέλη της Νέας Δημοκρατίας. Ο πρώτος, ο Δημήτρης Καμπόσος, διαγράφηκε το 2018 επειδή είχε δικαιολογήσει την επίθεση κατά του πρώην δημάρχου Θεσσαλονίκης, χαρακτηρίζοντάς τον «προδότη». Ο δεύτερος, ο Πέτρος Δούκας διαγράφηκε το 2022 επειδή είχε καυχθεί ότι το 2007 κυβερνητικά στελέχη της ΝΔ είχαν κατέβει στην Ηλεία «με βαλίτσες με λεφτά για τους πυρόπληκτους», οδηγώντας το κόμμα σε εκλογική νίκη. Διάλεξε τη στιγμή η ΝΔ να παραδώσει λευκό στην κοινωνία τον Δούκα, τώρα που η Ελλάδα φλέγεται ξανά, σαν να θέλει να υποσχεθεί στους πυρόπληκτους ότι σύντομα φτάνουν «βαλίτσες με λεφτά»! Δεν πρόκειται για επικοινωνιακό «φάουλ» αλλά για αναίσχυντη επίδειξη κυνισμού.

Βασίλης
Παπαγεωργίου

Πρόταση Προοπτικής Εργαζομένων ΕΤΕ

ΕΤΕ και πρόθυμοι «σκοτώνουν» το ΤΥΠΕΤ

Τα χρέη και τα ελλείμματα του Ταμείου Υγείας Προσωπικού ΕΤΕ (ΤΥΠΕΤ) πλέον έχουν ξεφύγει. Το 2021 υπήρξε αύξηση του χρέους προς ιδιώτες και δημόσιο κατά 14%, με χρέη 45 εκατ. ευρώ. Μόνο προς νοσοκομεία, διαγνωστικά κέντρα κλπ χρωστούσε πέρυσι 42 εκατ. ευρώ. Η μείωση των εσόδων από τις συνεχιζόμενες εθελούσιες και τη μείωση προσωπικού έχουν εκτινάξει τα ελλείμματα, καθώς το ταμείο λαμβάνει συνεχώς λιγότερες εργοδοτικές εισφορές. Δεν ξεκινάμε το έλλειμμα από τη διακοπή του ΛΕΠΕΤΕ.

Η χειροτέρευση των παροχών είναι πλέον ζωτικής σημασίας καθώς συνδέεται άμεσα με την υγεία των ασφαλισμέ-

Ζητώ τον λόγο

νων και με το γεγονός ότι για να υπάρχει πρέπει να πληρώνουμε και στον ιδιωτικό τομέα. Η λογική της διαχείρισης που έχει η πλειοψηφία των παρατάξεων οδηγεί το Ταμείο να λειτουργεί με πλήρως ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, θεωρώντας ως κόστος τις παροχές υγείας, αδιαφορώντας για τις ανάγκες των ασθενών. Όσον αφορά το φάρμακο, η πλει-

οψηφία έδωσε εντολή σε γιατρούς και επιτροπή να μην συνταγογραφούν στους ασφαλισμένους τα φάρμακα υψηλού κόστους, αλλά να τους προτρέπουν να τα λαμβάνουν από τον ΕΟΠΥΥ. Όσον αφορά τα ραντεβού στα εξωτερικά ιατρεία και το οδοντιατρικό κέντρο κλείνονται ηλεκτρονικά μετά από δύο μήνες. Η μείωση του προσωπικού μετά την εθελούσια έχει αντίκτυπο στους ασφαλισμένους.

Οι συνδικαλιστές αυτών των παρατάξεων, που με θράσος αυτοδιαφημίζονται ως σωτήρες, είναι κομμάτι του προβλήματος, όχι η λύση. Ο αυτοδιαχειριζόμενος και αυτοδιοικούμενος χαρακτήρας

του Ταμείου, από πλεονέκτημα έχει χάσει την αξία του, αφού η πλειοψηφία έχει παραδώσει το κλειδί στην Τράπεζα ουσιαστικά τα τελευταία χρόνια.

Η αλλαγή πορείας στο ΤΥΠΕΤ προς όφελος των ασφαλισμένων δεν είναι θέμα διαχείρισης του ΔΣ αλλά κυρίως ευθύνη του ΣΥΕΤΕ, στον οποίο οι ίδιες παρατάξεις αρνούνται να βάλουν φρένο στην πολιτική της ΕΤΕ που σκοτώνει το Ταμείο. Να αφήσουμε την ανάθεση και την παθητικότητα στην άκρη, να κινητοποιηθούμε με ενεργό συμμετοχή! Μόνο η κινητοποίηση των εργαζομένων μπορεί να αλλάξει αυτόν τον κατήφορο. Πριν να είναι αργά.

Τοπικές εκλογές

Υρώ Ροζάνα

Ισχυρό μήνυμα ανυπακοής και ελπίδας για τους αγώνες για τα δικαιώματα λαού και νεολαίας δίνουν οι πρώτες ανακοινώσεις για εκλογικά κατεβάσματα σε δήμους και περιφέρειες σε όλη τη χώρα. Οι αριστερές αντικαπιταλιστικές αντιδιαχειριστικές κινήσεις βρίσκονται στην τελική ευθεία για τη συγκρότηση των ψηφοδελτίων και τη διαμόρφωση του περιεχομένου της παρέμβασής τους.

Περιφερειακές κινήσεις

Η Αντικαπιταλιστική Ανατροπή στην Αττική αποφάσισε στη συνέλευσή της στις 19/7 την κάθοδο στις εκλογές και συγκρότηση ομάδες εργασίας για την προετοιμασία της εκλογικής διακήρυξης και των ψηφοδελτίων. Θεωρώντας ότι οι αντιστάσεις δεν μπορούν να βγουν νικηφόρες αν δεν συγκροηθούν με το τοπικό κράτος και τις πολιτικές της ΕΕ, επιδιώκει να συμβάλει στη διαμόρφωση καλύτερων όρων για τις μάχες στην περιφέρεια της Αττικής.

Η Ανταρσία στην Κεντρική Μακεδονία - Αντικαπιταλιστική Αριστερά οργανώνει την παρέμβασή της στις εκλογές, σε αναμέτρηση με τα κερδοσκοπικά σχέδια του κεφαλαίου στην Κεντρική Μακεδονία.

Στην περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, η Ανταρσία στο Αιγαίο - Αντικαπιταλιστική Αριστερά συμμετέχει στις εκλογές με επικεφαλής τον νυν περιφερειακό σύμβουλο Νίκο Μανάβη. Η κίνηση, στηριζόμενη στο αναγκαίο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα, επιδιώκει να συμβάλει στη συγκρότηση μαζικού εργατικού λαϊκού κινήματος.

Η Αριστερή Παρέμβαση στην Ήπειρο έχει αποφασίσει τη συμμετοχή της στις εκλογές. Σε συνέλευση στις 31 Ιουλίου, με διευρυμένη συμμετοχή με νέες πολιτικές δυνάμεις και αγωνιστές/ριες, θα αποφασιστεί ο επικεφαλής και η διακήρυξη.

Τη συμμετοχή της στις επόμενες εκλογές με επικεφαλής τον Στέφανο Πράσο αποφάσισε η Αριστερή Συμπόρευση για την Ανατροπή στη Δυτική Μακεδονία. Το επόμενο διάστημα θα δημοσιοποιηθούν πλευρές του προγράμματος και υποψήφιοι περιφερειακοί σύμβουλοι.

Σε διαδικασίες συνελεύσεων και ανακοίνωσης της συμμετοχής τους στις εκλογές τις προσεχείς ημέρες βρίσκονται οι αντικαπιταλιστικές κινήσεις στις περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας και Κρήτης. Και σε άλλες περιφερειακές κινήσεις προγραμματίζονται συνελεύσεις.

Δημοτικές κινήσεις

Η Αριστερή Κίνηση Περιστερίου θα συνεχίσει να φέρνει τη φωνή των λαϊκών αναγκών μέσα στο δημοτικό συμβούλιο. Απέναντι σε λογικές ανάθεσης και επιλογής του ποιος θα διαχειριστεί την αντιλαϊκή πολιτική στον δήμο, κάνει κάλεσμα για συγκρότηση μιας μαχητικής αντικαπιταλιστικής αντιπολίτευσης, που θα προβάλλει τα εργατικά και λαϊκά δικαιώματα και θα οργανώσει τη διεκδίκησή τους.

Η Εκτός Σχεδίου - Αριστερή Ριζοσπαστική Κίνηση στη Νέα Ιωνία θα συμμετέχει στις εκλογές με επικεφαλής τον Παναγιώτη

Αντικαπιταλιστικό και αριστερό στίγμα σε δήμους και περιφέρειες

► Μια πρώτη καταγραφή των κινήσεων που προγραμματίζουν εκλογική συμμετοχή

Κουτσό και ένα διευρυμένο αγωνιστικό ψηφοδέλτιο από δυνάμεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς και ανένταχτους/ες αγωνιστές/ριες. Προβάλλει την ανάγκη για ισχυρό ανατρεπτικό κίνημα και αντικαπιταλιστική Αριστερά μέσα και έξω από το δημοτικό συμβούλιο.

Η Αντικαπιταλιστική Ανατροπή στην Αθήνα/Ανταρσία σε κυβέρνηση-ΕΕ-κεφάλαιο βρίσκεται σε διαδικασία διερεύνησης κοινής συμπόρευσης και εκλογικής συνεργασίας με τα σχήματα της Ανυπότακτης Αθήνας και της Ανταρσία στις γειτονίες της Αθήνας. Κρίνεται ότι υπάρχουν δυνατότητες ενιαίου κατεβάσματος σε ένα δήμο που προωθούνται βαθιές αντιδραστικές τομές και έχουν μετατρέψει την πόλη σε τουριστικό προϊόν, σε πλήρη αντίθεση με τις ανάγκες εργαζομένων και νεολαίας.

Στην Καλλιθέα η Μια πόλη στο δρόμο ανακοίνωσε την κάθοδο στις εκλογές με επικεφαλής τον Χρήστο Ιωαννίδη. Ως κεντρική κατεύθυνση της κίνησης αναφέρεται η αναγκαιότητα οργάνωσης της αντίστασης στις αντιλαϊκές πολιτικές που ορίζονται από ΕΕ, κυβερνήσεις και κεφάλαιο και της επιβολής κατακτήσεων με βάση τις ανάγκες της κοινωνίας.

Η Εκτός Πλάνου - Αντικαπιταλιστική κίνηση Ελληνικού Αργυρούπολης δήλωσε ότι θα επι-

κεντρωθεί στην οργάνωση και κλιμάκωση των αντιστάσεων ενάντια σε δήμους και τοπικό κράτος, που προωθούν με επιθετικό τρόπο τα συμφέροντα του κεφαλαίου. Με αυτή τη λογική θα παρέμβουν στις επερχόμενες εκλογές, με επικεφαλής τον Γιώργο Μαρκόπουλο.

Η Μαχόμενη Ηλιούπολη, με επικεφαλής τον Πέτρο Μανιάτη, κατεβαίνει στις εκλογές για να υπάρξει μαχητική αντιπολίτευση μέσα και έξω από το δημοτικό συμβούλιο. Φιλοδοξεί να συμβάλει στην ενίσχυση του κινήματος, στην αυτοοργάνωση των κατοίκων ενάντια στις λογικές διαχείρισης εντός του ασφυκτικού πλαισίου της κυρίαρχης πολιτικής.

Η Μια Πόλη Ανάποδα στη Νέα Σμύρνη ανακοίνωσε τη συμμετοχή στις εκλογές και παρουσίασε τις θέσεις της σε εκδήλωση. Θα παλέψει ενάντια στις πολιτικές που έχουν εξαφανίσει τους δημόσιους ελεύθερους χώρους και έχουν δημιουργήσει μια πόλη με κέντρο την κατανάλωση, αβίωτη για τους κατοίκους.

Η Ανυπότακτη Καισαριανή συμμετέχει στις εκλογές με επικεφαλής τον Μιχάλη Μιλτσακάκη, εκφράζοντας την ανάγκη συγκρότησης ενός αγωνιστικού ρεύματος κόντρα στη μοιρολατρία και την ηττοπάθεια, για τη διεκδίκηση της πόλης και της κοινωνίας των αναγκών μας.

Στον Πειραιά, η Ανταρσία στο Λιμάνι αποφάσισε τη συμμετοχή της στις εκλογές με επικεφαλής τον Θανάση Διαβολάκη, κόντρα στις πολιτικές που υποβαθμίζουν το περιβάλλον και καταστρέφουν τις ζωές στην πόλη.

Στη Θεσσαλονίκη, μέσω της κίνησης Η Πόλη Ανάποδα έχει συγκροτηθεί μια ευρεία συνεργασία δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής και ριζοσπαστικής Αριστεράς και ανένταχτων αγωνιστών/ριων. Η αντικαπιταλιστική Αριστερά συμμετέχει στην κίνηση και στο ψηφοδέλτιο.

Η Ανυπακοή Αμπελοκήπων-Μενεμένης θα πάρει μέρος στις εκλογές με επικεφαλής τον Ηλία Σημίλιο. Η κίνηση με την παρέμβασή της φιλοδοξεί να συμβάλει στην οργάνωση αγώνων για την ανατροπή της βαρβαρότητας που βιώνουν οι εργαζόμενοι και οι νέοι στον δήμο.

Η Πόλη Αλλιώς στον Δήμο Νεάπολης-Συκεών συμμετέχει στις εκλογές με επικεφαλής τον Γιάννη Λαθήρα και ομάδα συλλογικής εκπροσώπησης, προβάλλοντας απέναντι στην κυρίαρχη αντιλαϊκή πολιτική, ένα πλαίσιο διεκδίκησης των σύγχρονων δικαιωμάτων των κατοίκων.

Στα Γιάννενα, η Αριστερή Παρέμβαση έχει αποφασίσει τη συμμετοχή της στις εκλογές. Τις επόμενες μέρες σε συνέλευση της κίνησης θα αποφασιστεί ο επικεφαλής και η προεκλογική καμπάνια.

Μια σειρά ακόμη κινήσεις έχουν αποφασίσει τη συμμετοχή τους στις εκλογές, όπως η Ανταρσία στην Κοκκινιά, με επικεφαλής την Κατερίνα Θωΐδου, το Φυσάει Κόντρα στην Αγία Παρασκευή, με επικεφαλής των Παναγιώτη Αντωνίου, ενώ σε διεργασίες για τη συμμετοχή τους στις εκλογές είναι οι κινήσεις σε Βύρωνα, Δάφνη, Μαρούσι, Ίλιον, Πρέβεζα.

Ισχυρή τάση από τις κινήσεις της ανατρεπτικής Αριστεράς που παρεμβαίνουν σε πολλές περιοχές

Επικίνδυνα σχέδια για ίδρυση ιδιωτικών ΑΕΙ

Οι προγραμματικές δηλώσεις της νέας κυβέρνησης, που συζητήθηκαν στη Βουλή το τριήμερο 6-8 Ιούλη, ήταν αποκαλυπτικές συνολικά για όσα σχεδιάζονται και για το χώρο της παιδείας. Ειδικότερα για το άρθρο 16 του Συντάγματος, η κυβέρνηση ζητεί επιτακτικά την κατάργησή του σε αναθεωρητική Βουλή και για το μεσοδιάστημα αναγγέλλει προλείανση του εδάφους με την «αναγνώριση των ξένων πανεπιστημίων που θέλουν να επενδύσουν στην Ελλάδα». Επικαλείται το άρθρο 28 του Συντάγματος, που ορίζει τις διεθνείς συμβάσεις ως αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου, καθώς υποστηρίζεται ότι έτσι καλύπτονται και οι διακρατικές συμφωνίες με ξένα ΑΕΙ. Πρόκειται για ένα προκλητικό αντιδημοκρατικό άρθρο, που παρέχει ακόμα και δυνατότητα εκχώρησης αρμοδιοτήτων του Συντάγματος σε όργανα διεθνών οργανισμών ή «περιορισμούς ως προς την άσκηση εθνικής κυριαρχίας».

Κατά των κυβερνητικών σχεδιασμών για το 16 τοποθετήθηκαν ΚΚΕ, «Πλεύση Ελευθερίας» και ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ. Σχετικά όμως με τον τελευταίο, ο Σ. Φάμελλος, σε συνέντευξη στην Ο. Τρέμη, είπε ότι υπό προϋποθέσεις «μπορεί να ανοίγει η συζήτηση» και ότι «αυτή τη στιγμή» η συζήτηση είναι κακόπιστη. Γνωστή είναι η δήλωση Τσίπρα για το Harvard στην Ελλάδα, καθώς και βουλευτών (Αθ. Λινού, Ν. Παππάς) που άφηναν περιθώρια για μη κρατικά μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ τόνισε «ότι δεν είναι αρνητικός». Οι θέσεις των ακροδεξιών κομμάτων για ΑΕΙ και συνταγματική αναθεώρηση ήταν κραυγαλέα αντιδραστικές.

Το θέμα της ιδιωτικοποίησης της ανώτατης εκπαίδευσης έχει, συνεπώς, ανοίξει «στα γεμάτα» και απαιτείται ολοκληρωμένη και σύγχρονη προσέγγισή του από τη σκοπιά των αναγκών και συμφερόντων της εργατικής τάξης.

Μία από τις βασικές εξαγγελίες της κυβέρνησης είναι η προώθηση των ιδιωτικών ΑΕΙ με κάθε τρόπο. Γιατί όμως το κεφάλαιο και τα αστικά κόμματα καίγονται τόσο πολύ για την πλήρη ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης; Τι εξυπηρετεί η γενική εμπορευματοποίηση, που έχει ήδη αναπτυχθεί; Και ποια η στάση του μαχόμενου φοιτητικού και εκπαιδευτικού κινήματος απέναντι στις αστικές επιδιώξεις;

Όχι στην ιδιωτικοποίηση των ΑΕΙ Μάχη οπισθοφυλακών ή πάλι για το μέλλον;

Ανάλυση

Αποστόλης **Νικολόπουλος**

Γιατί διατυπώνεται η έντονη απαίτηση, τώρα αλλά και τις τελευταίες δεκαετίες, από αστούς πολιτικούς, παράγοντες της αγοράς και δημόσια πρόσωπα για ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων στην Ελλάδα; Καταρχάς, αυτά ανοίγουν τεράστιες δυνατοότητες υψηλής κερδοφορίας για τμήματα του κεφαλαίου, με δίδακτρα, συμπράξεις κ.λπ., σε συνθήκες όπου αναζητούνται αγωνιωδώς πηγές κερδοφορίας και αντίδοτα στην πτωτική τάση του ποσοστού κέρδους. Στην παρούσα φάση, αυτό συνδυάζεται και με την «υποδομή» που έχει δημιουργηθεί μέσω της ανάπτυξης σχέσε-

ων με ξένα πανεπιστήμια, π.χ. Σύνοδος για την ελληνοαμερικανική συνεργασία στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης «Pharos Summit» (Νοέμβριος 2022), καθώς και με σχεδιασμούς για περαιτέρω σύσφιξη διακρατικών σχέσεων σε τομείς «αμοιβαίου» συμφέροντος. Σε εγχώριο επίπεδο, δημοσίευμα ανέφερε ήδη την πρόθεση ίδρυσης Ιατρικής σχολής από fund της Υγείας και σχολής νομικού προσανατολισμού από την Εκκλησία (Αυγή, 8/7).

Η ίδρυση ιδιωτικών ΑΕΙ εκτιμάται επίσης ότι θα συνεισφέρει στην κάλυψη εργοδοτικών αναγκών σε κάποιες περιπτώσεις («τοπική ανάπτυξη») αλλά και σε περαιτέρω αλλαγές-προσαρμογές των δημοσίων ΑΕΙ σε επιχειρηματική κατεύθυνση. Αυτό εκφράστηκε και σε συνέντευξη του υπουργού Παιδείας (Βήμα 16/7), με την αναφορά ότι το άρθρο 16 «έχει οδηγήσει σε έναν εθνικό «εξαιρετισμό» [...] που επιδρά

αρνητικά συνολικότερα στην ακαδημαϊκή και αναπτυξιακή προοπτική». Είναι επίσης σαφές ότι τυχόν ανάπτυξη ιδιωτικών ΑΕΙ θα επιδράσει και στα δημόσια, δημιουργώντας συνθήκες ενάντια στο φοιτητικό κίνημα και στις ριζοσπαστικές τάσεις στη νεολαία, ενώ θα προωθούν παραπέρα και αντιλήψεις ατομικού δρόμου προς την «επιτυχία». Σχετικά με την πολιτική τακτική, το άρθρο 16 αποτελεί και μέσο πίεσης της κυβέρνησης προς τα αντιπολιτευόμενα κόμματα και επίτευξης συναινετικών σεναρίων.

Συνεπώς η προσπάθεια θεσμοθέτησης ιδιωτικών ΑΕΙ δεν έχει να κάνει με όσα εξωραϊστικά προβάλλουν για να την δικαιολογήσουν, αλλά με ταξικές επιδιώξεις του κεφαλαίου. Το τελευταίο διάστημα επαναλαμβάνονται με μεγάλη συχνότητα και από διάφορες πλευρές επιχειρήματα που έχουν και άλλοτε ειπωθεί, όταν εκτυλίσσονταν ανάλογες

προσπάθειες. Το άρθρο 16 (για την ακρίβεια, το εδάφιο που κατοχυρώνει συνταγματικά τον δημόσιο χαρακτήρα της εκπαίδευσης) παρουσιάζεται ως αναχρονισμός και εθνική ιδιαιτερότητα κόντρα στο πνεύμα των καιρών, ενώ η ιδιωτικοποίηση ως πρόδοος. Υποτίθεται ότι με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια θα εξυπηρετηθούν όσοι αναγκάζονται να καταφεύγουν στο εξωτερικό για σπουδές, ενώ θα αρθούν «παραλογισμοί» και αντιφάσεις σχετικές με τις αναγνωρίσεις τίτλων σπουδών. Υποστηρίζεται ότι η είσοδος νέων παικτών στο παιχνίδι θα ανεβάσει την ποιότητα της εκπαίδευσης, αφενός επειδή θα υπάρξει ώσμωση με καταξιωμένα ΑΕΙ του εξωτερικού και αφετέρου γιατί θα προστεθούν κίνητρα βελτίωσης των δημοσίων ιδρυμάτων του εσωτερικού. Παρόμοιες λογικές συναντάμε άλλωστε και σε κόμματα ή πολιτικούς που τάσσονται υπέρ του δημόσιου χαρακτήρα της

εκπαίδευσης, αλλά προτάσσουν την «ποιότητα», τις «προδιαγραφές» ή την «υγιή άμιλλα», ρίχνοντας με τον τρόπο τους νερό στον μύλο των ιδιωτικοποιήσεων.

Σε όλα αυτά προστέθηκαν πλέον τα νομικίστικα επιχειρήματα, που ευτελίζουν ένα ζήτημα μεγάλης κοινωνικής σημασίας και το ανάγουν σε πρόβλημα νομικής ερμηνείας (άρθρο 28, ανάγκη συμμόρφωσης με όσα επιτάσσουν διεθνή όργανα κ.λπ.). Αλλά και αυταρχικού τύπου προσεγγίσεις, ένα είδος εκβιασμού που ερμηνεύει κατά το δοκούν τον πολιτικό συσχετισμό και τα εκλογικά αποτελέσματα (όποιοι δεν ταχθεί υπέρ των ιδιωτικών ΑΕΙ θα βγει χαμένος, είναι θέληση της κοινωνίας).

Τα παραπάνω επιχειρήματα αγνοούν τη διεθνή εμπειρία (π.χ. Αγγλία-ΗΠΑ), όπου οι περισσότεροι νέοι εργατικής καταγωγής είναι πρακτικά αποκλεισμένοι από ιδιωτικά πανεπιστήμια και, όσοι δεν είναι, καταφεύγουν σε ασύμφορα φοιτητικά δάνεια. Επίσης, πως ο ανταγωνισμός δημοσίων-ιδιωτικών ΑΕΙ –μαζί με τεχνικές κρατικής εύνοιας προς τα ιδιωτικά– μάλλον θα οδηγήσει σε δυσμενείς αναδιατάξεις στον ακαδημαϊκό χάρτη. Ταυτοχρόνως, η εμπειρία από τις συνέπειες των ιδιωτικοποιήσεων (ενέργεια, σιδηρόδρομοι κ.λπ.) καθιστά ανεδαφική την προσδοκία αναβάθμισης της εκπαίδευσης μέσω των ιδιωτικών ΑΕΙ, πόσο μάλλον που στην Ελλάδα θα εισρεύσουν, σχεδόν ολοκληρωτικά, ιδρύματα χαμηλής ποιότητας και υψηλού (για τα ελληνικά δεδομένα) κόστους. Τα ιδιωτικά ΑΕΙ, με την ποικιλομορφία τους, θα έρθουν να προστεθούν στο πολυδαίδα-

λο δίκτυο παραγωγής τίτλων που το κόστος τους βαρύνει τον φοιτητή, συχνά με αμφίβουλες απολαβές στη ζωή του.

Η σχετική δημόσια συζήτηση επικεντρώθηκε στο άρθρο 16, αλλά αφενός το εν λόγω άρθρο αφήνει «παράθυρα» και, αφετέρου, έχουν ήδη προχωρήσει διαδικασίες υπονόμου-

κλάδους-μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, σύμφωνα με νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Όταν προχωρούσαν οι διακρατικές συμφωνίες, ο αστικός πολιτικός κόσμος εξυμνούσε την «εξωστρέφεια» των ελληνικών ΑΕΙ. Τα ίδια τα Πανεπιστήμια βαθμιαία προσχώρησαν σε

εκπαιδευτικών-ερευνητικών υπηρεσιών, θεσμοθετήθηκε η δυνατότητα να παρέχουν προγράμματα πιστοποίησης ψηφιακών δεξιοτήτων, μεταπτυχιακά εξ αποστάσεως, «επαγγελματικά μεταπτυχιακά», αλλά και «βιομηχανικά διδακτορικά» σε συνεργασία με επιχειρήσεις. Πρόκειται για ένα μοντέλο που απέχει κατά πολύ από την εικόνα του «ειδυλλιακού» δημόσιου πανεπιστημίου και πλησιάζει σε αυτό μιας επιχείρησης.

Πρέπει να αποτραπεί η κατάργηση του άρθρου 16 και η ίδρυση ιδιωτικών ΑΕΙ, αλλά το ζήτημα δεν είναι η περιφύρηση μιας τυπικά δημόσιας εκπαίδευσης, αλλά να δοθεί μάχη συνολικά ενάντια στην αντιδραστική μετάλλαξη της κατάστασης στη τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην εμπορευματοποίηση των εκπαιδευτικών δομών. Μιλώντας για την ιδιωτικοποίηση, χρειάζεται να λαμβάνουμε υπόψη τον αναβαθμισμένο ρόλο των υπερεθνικών οργανισμών του κεφαλαίου στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής, καθώς το εθνικό κράτος δεν αποτελεί πλέον τον κύριο ή αποκλειστικό φορέα άσκησης της. Αυτό εκδηλώθηκε και στην περίπτωση του άρθρου 28, όπου η κυβέρνηση στηρίζεται για την αξιοποίησή του σε νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (υπόθεση C 66/18, απόφαση της 6-10-2020), η οποία προέκυψε βάσει αποφάσεων περιεχομένων στη συμφωνία για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Θυμίζουμε επίσης ότι το ζήτημα της αναγνώρισης των Κολλεγίων σχετιζόταν με ευρωπαϊκή οδηγία. Οι ευρωπαϊκές οδηγίες παίζουν καθοριστικό ρόλο στις διαδικασίες ιδιωτικοποιήσεων.

Η πάλη κατά των ιδιωτικών ΑΕΙ και της κατάργησης του άρθρου 16 πρέπει να δεθεί με την εναντίωση στην αντιδραστική μετάλλαξη και την εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης

σης του δημόσιου χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Εδώ έπαιξαν ρόλο σχεδόν όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις των τελευταίων 30 χρόνων, με τα απτά αποτελέσματα να έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία 10 χρόνια. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις αναγνώρισης επαγγελματικής ισοτιμίας Κολλεγίων με ΑΕΙ ακόμα και σε

ιδιωτικοοικονομικές μορφές λειτουργίας, τα περισσότερα μεταπτυχιακά έχουν δίδακτρα, ιδρύονται ξενόγλωσσα τμήματα επί πληρωμή, παρέχεται έρευνα σαν εμπόρευμα, συνάπτονται σύμφωνα συνεργασίας με επιχειρήσεις. Στο νόμο-πλαίσιο του 2022, όπου τα ΑΕΙ ουσιαστικά αντιμετωπίζονται σαν σούπερ-μάρκετ

Αντιδραστική επέλαση σε όλες τις βαθμίδες

► Μπαράζ αντιεκπαιδευτικών αναδιαρθρώσεων, παλιών και νέων

Ο ΝΕΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Κυριάκος Πιερρακάκης ξεκίνησε τις προγραμματικές δηλώσεις με κάποιες «παραδοχές», όπως η ανάγκη «πολλών και μικρών καθημερινών αλλαγών» και ότι «εκπαίδευση σημαίνει μόχθος και πράξη» εκπαιδευτικών, μαθητών και φοιτητών. Παρά την προσεγγισμένη μορφή τους, αυτές παραπέμπουν σε διαδικασίες καθημερινού ελέγχου και παρέμβασης στη σχολική ζωή. Οι προγραμματικές δηλώσεις και συνεντεύξεις του υπουργού δείχνουν ότι πιθανότατα τα δύο πρώτα νομοθετήματα του υπουργείου θα αφορούν την ειδική αγωγή (συνολικός νόμος-πλαίσιο) και τη τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση, όπου θα επιδιωχθεί καλύτερη συν-

δεση με τις επιχειρήσεις με τη «συνένωση των δυνάμεων» των ΕΠΙΑΔ, ΙΕΚ και ΕΕΚ.

Εκθείασε βασικές αντιεκπαιδευτικές επιλογές των προκατόχων του (αξιολόγηση, Τράπεζα Θεμάτων, ΕΒΕ, χρηματοδότηση ΑΕΙ βάσει αξιολόγησης). Μίλησε για «κοινό εκπαιδευτικό πρόγραμμα» για την προσχολική αγωγή μέχρι το 6^ο έτος, κάτι που θυμίζει σχετικές υποδείξεις της ενδιάμεσης έκθεσης του ΟΟΣΑ του 2017. Ανεξαρτήτως αυτού, ο πρωθυπουργός είχε συνδέσει την προσχολική αγωγή με «δεξιότητες» και «προδιαγραφές». Ο υπουργός έβαλε επίσης στο τραπέζι «χοντρά» ζητήματα, που κάποια ήδη προκαλούν έντονες αντιδράσεις: Σύστημα προσλήψεων

με βάση γραπτό διαγωνισμό ΑΣΕΠ, άρα οι αναπληρωτές, εκτός από το προσοντολόγιο, φιλτράρονται και με επιτυχία σε ΑΣΕΠ. Χαρακτήρισε την αξιολόγηση «αίτημα της κοινωνίας». Εξήγγειλε την «ελεύθερη επιλογή σχολείου», που είναι βασικό εργαλείο κατηγοριοποίησης των σχολικών μονάδων και προώθησης της δήθεν «αυτονομίας» τους. Υιοθέτησε έντονα τεχνοκρατική προσέγγιση για την εκπαίδευση.

Συνολικά, παρουσίασε μια εκπαίδευση στα μέτρα του αναπτυξιακού προτύπου κυβέρνησης και ΕΕ, με κλείσιμο των εκκρεμών αναδιαρθρώσεων και στην κατεύθυνση δημιουργίας εργατικού δυναμικού σύμφωνα με τις ανάγκες του κεφαλαίου.

Δημόσια εκπαίδευση και αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα

Είναι άραγε η άρνηση των ιδιωτικών ΑΕΙ αναχρονισμός και οπισθοδρόμηση; Το πανεπιστήμιο που προσιδιάζει στον σύγχρονο καπιταλισμό είναι όντως επιχειρηματικό, δηλαδή ένα πανεπιστήμιο που βρίσκεται πολύ πιο κοντά στις ανάγκες και επιταγές της καπιταλιστικής παραγωγής και συσσώρευσης, πούλα διδασκαλία και προϊόντα έρευνας, διασυνδέεται με επιχειρήσεις και πολλαπλασιάζονται οι σχέσεις μισθωτής εργασίας στο εσωτερικό του. Μέρος αυτής της διαδικασίας είναι και η ανάπτυξη ιδιωτικών ΑΕΙ και μάλιστα με διεθνή δραστηριότητα. Παρόλο όμως που αυτές οι εξελίξεις επιχειρηματοποιήσης εδράζονται σε αντικειμενικούς όρους και συμφέρουν το κεφάλαιο, δεν συνιστούν πρόοδο από γενική κοινωνική άποψη. Συνεπώς, ασφυκτικούς περιορισμούς στον προσανατολισμό της έρευνας, στη διάχυση της γνώσης και την πρόσβαση της εργατικής τάξης σε αυτή, οδηγούν σε παροχή κατακερματισμένης γνώσης στις σχολές και σε παρακμή της ακαδημαϊκής κοινότητας. Και καθώς δεν μπορεί να υπάρξει επιστροφή στο πανεπιστήμιο του παρελθόντος, η λύση μπορεί να δοθεί μόνο εκτός του καπιταλιστικού πλαισίου.

Δεμένη με αυτή την προοπτική, απαιτείται αντιπαράθεση στις εκπαιδευτικές αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις, για μια παιδεία ολοκληρωμένης γνώσης και καλλιέργειας, ενιαία, χωρίς ταξικούς αποκλεισμούς και διακρίσεις, δημόσια και δωρεάν, με επαγγελματικά δικαιώματα στους τίτλους της, γενική και εφαρμοσμένη για κοινωνικές ανάγκες. Ειδικά για τα θέματα ιδιωτικοποίησης, απαιτείται κατάργηση της ιδιωτικής εκπαίδευσης και κάθε άλλης επιχειρηματικής μορφής της (φροντιστήρια, ιδιωτικά ΙΕΚ, κολλέγια κ.λπ.), κατάργηση κάθε μορφής διδασκων, όχι στην εμπορευματοποίηση λειτουργιών των σχολείων, των ΑΕΙ και της έρευνας. Αυτά πάνε μαζί με τις αντίστοιχες πολιτικές προϋποθέσεις, την ανυπακοή και ρήξη με την ΕΕ και τη λογική της καπιταλιστικής κερδοφορίας, με την ανατροπή της αστικής πολιτικής και κυριαρχίας.

Σέρνουν ξανά σε δίκη τους 11 αγωνιστές από την Τουρκία

ΤΗΝ ΑΝΑΙΡΕΣΗ της αθωωτικής απόφασης για τους 11 αγωνιστές από την Τουρκία ζητάει ο αντιεισαγγελέας Αρείου Πάγου, Αχιλλέας Ζήσης. Αυτό καταγγέλλει το Δαϊκό Μέτωπο Ελλάδας κάνοντας λόγο για μια απόφαση του ΝΑΤΟ που ελήφθη με διαπραγματεύσεις με το τουρκικό κράτος, συσχετίζοντάς την παράλληλα και με την πρόσφατη συνάντηση Ερντογάν-Μητσοτάκη στο Βίλνιους. Υπενθυμίζεται πως στις 13 Μαρτίου το Β' Πενταμελές Εφετείο Κακουρηγμάτων Αθηνών αποφάσισε την αθώωση των δέκα από τους «11» από όλες τις κατηγορίες που σχετίζονται με «ένταξη σε τρομοκρατική οργάνωση» και «αντίσταση κατά της αρχής». Επίσης καταδίκασε έναν από τους Τούρκους αγωνιστές σε ποινή φυλάκισης 18 μηνών για απλή οπλοκατοχή, ο οποίος επίσης αποφυλακίστηκε καθώς η ποινή του έχει ήδη υπερεκτιθεί. «Όπως έχουμε αποκρούσει τις επιθέσεις τους μέχρι στιγμής, θα αποκρούσουμε και αυτή. Με την αλληλεγγύη του κινήματος και του λαού της Ελλάδας, θα νικήσουμε», αναφέρει το Δαϊκό Μέτωπο Ελλάδας.

BIC: Κανένα μέτρο ασφάλειας εν μέσω καύσωνα

ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟ και επικίνδυνο είναι καθημερινά το μεροκάματο στο εργοστάσιο της BIC, σύμφωνα με τους εργαζόμενους και οι εργάτριες της εταιρείας. Πιο πρόσφατο και συνάμα χαρακτηριστικό παράδειγμα της εργοδοτικής αδιαφορίας για τις συνθήκες εργασίας, ότι δεν πάρθηκε κανένα μέτρο τις μέρες του καύσωνα. «Μερικές δεκάδες συνάδελφοι και οι συναδέλφισσες, που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες, αναγκάστηκαν να δουλεύουν σε χώρους με ελλιπή κλιματισμό και ανεμιστήρες (BU1, BU2), επειδή η εγκατάσταση που υπάρχει δεν μπορεί να υποστηρίξει παράλληλα την παραγωγή και τον κλιματισμό. Οι συνθήκες αυτές κάνουν εξαντλητικό και επικίνδυνο το μεροκάματο για όλους», σημειώνουν οι εργαζόμενοι. «Όλα αυτά δείχνουν πως το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι να μην διαταραχτεί ούτε στο ελάχιστο η παραγωγή. Πάνω απ' όλα το κέρδος», προσθέτουν.

Συνέχεια της αντικειμενικής πολιτικής «υποσχέθηκε» ο Πιερρακάκης

ΧΩΡΙΣ να λάβουν ουσιαστικές απαντήσεις από τον νέο υπουργό Παιδείας Κυριάκο Πιερρακάκη, σχετικά με τα «καυτά» προβλήματα της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών, αποχώρησαν από τις συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στην εβδομάδα τα ΔΣ της ΟΛΜΕ και της ΔΟΕ. Αντίθετα, η ηγεσία του υπουργείου ξεκαθάρισε ότι θα εφαρμόσει την ίδια αντεργατική αντικειμενική πολιτική. «Καλούμε τις ομοσπονδίες να απαντήσουν συνεχίζοντας τον αγώνα της υπεράσπισης και διεύρυνσης του δημόσιου και δωρεάν σχολείου χωρίς ταλάντευση και χωρίς να μπουν στη λογική του κοινωνικού εταιρισμού και της συνευθύνης», τονίζουν οι εκπρόσωποι των Παρεμβάσεων στα ΔΣ ΟΛΜΕ και ΔΟΕ.

Ακροβασίες | Βασίλης Παπαγεωργίου

Με ένα ...κλικ

ΝΚΑ: «CARLO GIULIANI ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΖΩΝΤΑΝΟΣ»

► Είκοσι δύο χρόνια, από την δολοφονία του Carlo Giuliani το 2001 στη Γένοβα κατά την διάρκεια των μεγάλων διαδηλώσεων ενάντια στην παγκοσμιοποίηση και την σύνοδο των G8, συμπληρώθηκαν την Πέμπτη (20/7). «Μια εικοσαετία μετά η οργή ενάντια στην κρατική καταστολή, την καπιταλιστική βαρβαρότητα που γεννά πολέμους, φτώχεια και εξαθλίωση, όχι απλά παραμένει αλλά έχει ενταθεί», σημειώνει η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση (νΚΑ). «Η νεολαία σε κάθε γωνιά αυτού του πλανήτη πασχίζει να αναπνεύσει και να ζήσει με αξιοπρέπεια. Κάτι που σε αυτό το σύστημα δεν είναι εφικτό, αντιθέτως εφικτός είναι ένας άλλος κόσμος όπως φώναζαν και οι διαδηλωτές το 2001», προσθέτει.

ΑΝΤΑΡΣΥΑ ΣΤΟ ΜΩΡΙΑ: ΟΧΙ ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ ΣΤΗ ΖΗΡΕΙΑ

► Θέση ενάντια στην εγκατάσταση γιγαντιαίων ανεμογεννητριών στη Ζήρεια του νομού Κορινθίας, σε περιοχές των Δήμων Σικυωνίων και Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, παίρνει η *αντακπιταλιστική περιφερειακή κίνηση Ανταρσία στο Μωριά-Συμπόρευση για την Ανατροπή*. «Οχι στις μπιζνες της πράσινης οικονομίας από τις ΒΑΠΕ που αποβλέπουν στην κερδοφορία των ιδιωτών και καταστρέφουν το φυσικό περιβάλλον, την ιστορία και τον πολιτισμό του τόπου μας [...]. Να δοθούν ισχυρά κίνητρα μόνο για εγκατάσταση οικιακών φωτοβολταϊκών και όχι σε μεγάλα επενδυτικά-επιχειρηματικά συμφέροντα», τονίζει μεταξύ άλλων.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΑ PUBLIC: ΚΑΛΕΣΜΑ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

► Ανακοίνωση εξέδωσαν τα μέλη του Σωματείου Εργαζομένων στην Εταιρεία Retail World AE - Καταστήματα Public. Όπως περιγράφουν, η εργασιακή καθημερινότητα που βιώνουν γίνεται αποπνικτική, καθώς η εργοδοσία αρνείται να προχωρήσει στον αναγκαίο αριθμό προσλήψεων, ενώ όσοι ελάχιστοι προσλαμβάνονται δουλεύουν σε καθεστώς μερικής απασχόλησης. Ταυτόχρονα, προειδοποιούν πως τα πράγματα αναμένεται να χειροτερέψουν όταν ολοκληρωθεί το σχέδιο συγχωνεύσεων και κλεισίματος καταστημάτων.

Συγκέντρωση την Δευτέρα 24/7 για τις πυρκαγιές

Ζώντας αυτές τις ημέρες την τραγική κατάσταση με τα πολύ σοβαρά μέτωπα πυρκαγιών σε περιοχές της Αττικής αλλά και άλλες περιοχές στην Ελλάδα, Αριστερές Ριζοσπαστικές Αντικαπιταλιστικές κινήσεις σε δήμους και περιφέρειες διοργανώνουν την Δευτέρα 24 Ιουλίου στις 7.30 μ.μ. στο Σύνταγμα συγκέντρωση αγώνα ενάντια στην πολιτική που πυρπολεί το περιβάλλον και τις ζωές μας καθώς και αλληλεγγύης στους πληγέντες. Οι ευθύνες για το προμελετημένο έγκλημα που αναβιώνουμε κάθε καλοκαίρι είναι συγκεκριμένες...

Σε στάση εργασίας την Τετάρτη 26/7 η ΑΔΕΔΥ

Στην κήρυξη στάσης εργασίας την Τετάρτη 26/7, από τις 11 π.μ. μέχρι τη λήξη του ωραρίου, προχώρησε η Εκτελεστική Επιτροπή της ΑΔΕΔΥ. Παράλληλα καλεί σε συγκέντρωση διαμαρτυρίας την ίδια μέρα στις 11.30 π.μ. στο υπουργείο Οικονομικών. Η ΑΔΕΔΥ αντιτίθεται στην κατάθεση του νομοσχεδίου: «Ενίσχυση του εισοδήματος των μισθωτών, των νέων, της οικογένειας και της εργασίας-συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις».

Γέννημα του ιμπεριαλιστικού πολέμου, η Συνθήκη της Λοζάνης ήρθε να εξασφαλίσει τα συμφέροντα των ισχυρών καπιταλιστικών κρατών στην περιοχή, καθορίζοντας και τα όρια Ελλάδας και Τουρκίας, τα οποία με υποχρεωτικές μετακινήσεις των αλλοθρήσκων μετατρέπονται σε εθνικά ομογενοποιημένα κράτη. Βασικό μέλημα η «ελευθερία του εμπορίου». Για τις άλλες βλέπουμε...

100 χρόνια Συνθήκη Λοζάνης

Πόλεμος, εμπόριο και εθνική ομογενοποίηση

Μπάμπης
Συριόπουλος

Φέτος κλείνουν 100 χρόνια από την επικύρωση της Συνθήκης της Λοζάνης στις 24 Ιούλη 1923. Η συνθήκη ήταν αποτέλεσμα του Α' Παγκόσμιου και του Μικρασιατικού πολέμου. Γράφτηκε με το αίμα χιλιάδων νεκρών, στρατιωτών και αμάχων, και όπως κάθε ιμπεριαλιστική συνθήκη, αποτέλεσμα επιβολής και πολεμικής βίας, περιέχει τα σπέρματα μελλοντικών ερμηνειών, ανταγωνισμών, συγκρούσεων και πολέμων. Παράλληλα με τη χάραξη των συνόρων και την εξαναγκαστική ανταλλαγή των πληθυσμών διασφαλίζεται η ελεύθερη ναυσιπλοΐα απ' τα στενά του Βοσπόρου, όπως και η ανωτέρα όλων των ελευθεριών, ελευθερία του εμπορίου. Στο άρθρο 3 της Εμπορικής Σύμβασης V γράφεται ότι «η Τουρκία αναλαμβάνει την υποχρέωση όπως καταργήσει και μη επαναφέρει πάσαν απαγόρευση εισαγωγής ή εξαγωγής [...]», ενώ σε άλλο άρθρο της ίδιας σύμβασης ορίζονται οι «συντελεστές ανατιμήσεως» για «τα εις

τουρκικών χαρτονόμισμα εισπραττόμενα τέλη» του νέου δασμολόγιου για προϊόντα όπως «δέρματα βερνικωτά», «τούλλιον εκ μετάξης» και «σακχαρώδεις σκευασίαι». Μετά τις εκατόμβες, ρυθμίζεται κυνικά η ελεύθερη αγορά για τα λουστρίνια, τα τούλια και τα ζαχαρωτά.

Βέβαια, η ιδιαιτερότητα της Συνθήκης της Λοζάνης δεν είναι η επικύρωση μιας ακόμα ανθρωποφαγής με ευθύνη των τότε ιμπεριαλιστικών συνασπισμών και των φιλοδοξιών των αστικών τάξεων της περιοχής. Με την εξαναγκαστική ανταλλαγή των πληθυσμών, ολοκληρώθηκε με τυπικό γραφειοκρατικό τρόπο ο ξεριζωμός των «αλλόφυλων» πληθυσμών, που είχε αρχίσει με το τέλος των βαλκανικών πολέμων. Με την υπογραφή επτά νικητριών δυνάμεων της Αντάντ, μεταξύ των οποίων και της Ελλάδας, από τη μία, και της Τουρκίας, από την άλλη, ολοκληρώθηκε ο ξεριζωμός πάνω από δύο εκατομμυρίων ανθρώπων. Ο διαχωρισμός με κριτήρια το «ελληνικό ορθόδοξο» και το

«μουσουλμανικό» θρήσκευμα συμπληρώνει τη βαρβαρότητα και τον ανορθολογισμό της δημιουργίας εθνικά ομοιογενών κρατών. Η σιωπηρά αποδεκτή από όλες τις τότε δυνάμεις επιδίωξη της εθνικής ομοιογένειας περιλάμβανε και περιλαμβάνει μέχρι σήμερα καταπίεση, διωγμούς και εκκαθαρίσεις στις μειονότητες που χαλάνε την «ομοιογένεια». Η εθνική ομοιογένεια με θρησκευτικές συνδηλώσεις προκαλεί καταπίεση και διώξεις, σε διαφορετικό βαθμό και με διαφορετικούς τρόπους σήμερα και στις δύο χώρες όπως και διεθνώς. Το νεωτερικό εθνικό κράτος, εκφράζοντας τις φιλοδοξίες του διαφωτισμού, ήρθε να αντικαταστήσει τον μεσαιωνικό σκοταδισμό με τα συνταγματικά δικαιώματα των πολιτών και τελικά αντικατέστησε τις «ελέω θεού» μοναρχίες και αυτοκρατορίες με τα ελέω θεού έθνη.

Η Συνθήκη της Λοζάνης καθόρισε, μεταξύ πολλών άλλων, και τα ελληνοτουρκικά σύνορα. Αυτά χαράχτηκαν με την ισχύ των όπλων και το αίμα, μόνο έτσι μπορούν

να ξαναλλάξουν, και γι' αυτό πρέπει να μείνουν όπως είναι. Οι λαοί και στις δύο πλευρές του Αιγαίου, διδασκόμενοι από το παρελθόν, δεν έχουν τίποτα να κερδίσουν από τον ανταγωνισμό για τη χάραξη νέων συνόρων, θαλάσσιων αυτή τη φορά, υφαλοκρηπίδων και ΑΟΖ που δεν υπήρχαν το 1923. Στο τέλος, κερδισμένοι είναι πολυεθνικές εταιρείες εξόρυξης, εφοπλιστές και πολεμικές βιομηχανίες, με τοποτηρητές αντί της Αντάντ, το ΝΑΤΟ.

Ωστόσο, η Συνθήκη της Λοζάνης δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως ιερό κείμενο σε κάθε της πλευρά, τη στιγμή που μέρη της έχουν ήδη καταργηθεί ή αναθεωρηθεί. Η διεκδίκηση της κατάργησης των θρησκευτικών διαχωρισμών και ο σεβασμός των δικαιωμάτων των μειονοτήτων σε κάθε χώρα (και στην Ελλάδα), μαζί και του δικαιώματος του αυτοπροσδιορισμού, δεν μπορεί να αναβάλλεται στο όνομα του απαραβίαστου μιας ιμπεριαλιστικής συνθήκης συνημμένης 100 χρόνια πριν.

100 χρόνια μοιρασιάς

Η προσωρινή νηνεμία στις σχέσεις Ελλάδας Τουρκίας υπό την πίεση και του αμερικανικού παράγοντα, εξαιτίας των γενικότερων στοχεύσεων του στον πόλεμο στην Ουκρανία, δεν μπορεί να κρύψει τη χρόνια αντιπαράθεση των δύο πλευρών και την καταπάτηση της Συνθήκης της Λοζάνης και από το ελληνικό και από το τουρκικό κράτος. Τη διαρκή αμφισβήτηση πλευρών της και την επιλεκτική ερμηνεία της. Η Τουρκία κατά βάση επιτίθεται στη Συνθήκη τονίζοντας τη σχετικότητα της μετά από τόσες δεκαετίες και τα όσα έχουν προκύψει στις σχέσεις με την Ελλάδα, ενώ η Ελλάδα από την άλλη μεριά αυτό που κυρίως προβάλλει είναι η νομιμοφροσύνη της προς τη Συνθήκη και τον διαρκή τουρκικό επεκτατισμό, αιτία του οποίου είναι η καταστράτηγηση της Συνθήκης από το τουρκικό κράτος.

Όμως η ίδια η Συνθήκη της Λοζάνης δεν αφορούσε μόνο τις διευθετήσεις ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία. Ο καθορισμός των τουρκικών συνόρων μετά την επικράτηση του Κεμάλ, άνοιξε μια σειρά ζητημάτων τα οποία πρωτίστως αφορούσαν την ανάγκη μιας νέας διευθέτησης των σχέσεων της Τουρκίας με τις μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις της εποχής, και κυρίως με την Αγγλία και τη Γαλλία. Αυτή η διευθέτηση περνούσε φυσικά μέσα από τη συζήτηση για τις συνοριακές γραμμές, και πέρα από αυτές κυρίως αφορούσε την εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών της ευρύτερης Μέσης Ανατολής, καθώς φυσικά και το νευραλγικό για το διεθνές εμπόριο πέρασμα των Δαρδανελίων.

Σε κάθε περίπτωση η Συνθήκη της Λοζάνης είναι το αποτέλεσμα κυνικών παζαριών ανάμεσα σε όλους τους εμπλεκόμενους. Είναι χαρακτηριστικό πως με το συνοδευτικό κείμενο Νο 8 (Δήλωση περί αμνηστίας) οι πληρεξούσιοι των χωρών παραχώρησαν αμνηστία σε όλα τα πολιτικά ή στρατιωτικά πρόσωπα για ό,τι και αν έκαναν για το διάστημα 1/8/1914 με 20/11/1922. Κανένα έγκλημα που διέπραξε ο οποιοσδήποτε δεν πήγε σε διεθνές δικαστήριο.

Ήταν η ώρα της μοιρασιάς...

Νίκος Πελεκούδας

Ιμπεριαλιστική συνθήκη, προοίμιο ανταγωνισμών και πολέμων

Στις συνομιλίες για τη Συνθήκη της Λοζάνης, πέραν της Αγγλίας και της Γαλλίας, καθώς φυσικά της Ελλάδας και της Τουρκίας, από τα Βαλκάνια συμμετείχαν το Βασίλειο των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων και η Ρουμανία. Προσκήληθη και η Ιαπωνία ως συμμαχική δύναμη, η οποία όμως δεν είχε ιδιαίτερη συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις. Παρούσα και η Ιταλία, εκπροσωπούμενη από τον Μουσολίνι, ο οποίος έχει καταλάβει την εξουσία (οι διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν στις 7/11/1922 και κράτησαν έως τις 24/7/1923). Οι Σύμμαχοι κάλεσαν και τις ΗΠΑ, οι οποίες όμως επειδή δεν είχαν υπογράψει τη Συνθήκη των Σεβρών ήταν εξαιρετικά επιφυλα-

κτικές και έστειλαν απλά παρατηρητές. Αντίθετα, παρόλο που η Σοβιετική Ένωση ήταν ανεπιθύμητη, καλέστηκε, γιατί ένα από τα βασικά ζητήματα που θα συζητούνταν ήταν και αυτό των Στενών του Βοσπόρου, διαχρονικό ζήτημα τριβής ανάμεσα στην Αγγλία, κυρίως, και τη Ρωσία. Τέλος, καλέστηκαν και χώρες που είχαν διομολογήσεις, δηλαδή προνομιακές για τις ίδιες συμφωνίες αστικού, ποινικού και εμπορικού δικαίου: Βέλγιο, Πολωνία, Δανία, Σουηδία, Ισπανία, Πορτογαλία και η Αλβανία, παρόλο που δεν είχε συμφωνία διομολογήσεων.

Πέρα από το καθαυτό κείμενο της Συνθήκης (143 άρθρα), υπάρχουν και μια σειρά άλλες συμφωνίες που τη συ-

νοδεύουν: για τη Θράκη, εμπορικές συμφωνίες και ζητήματα δικαστικής δικαιοδοσίας, πρωτόκολλα, η τελική πράξη, καθώς και ειδικά τμήματα για την ανταλλαγή πληθυσμών και αιχμαλώτων στις 30/1/1923. Οι Σύμμαχοι αναγκάστηκαν να αναγνωρίσουν τη νέα Τουρκία, παρόλο που ήταν ηττημένη σε ό,τι αφορά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η δυναμική όμως του νέου καθεστώτος έβαλε άλλο πρόσημο στις συζητήσεις, άλλωστε ένας από τους φόβους των Συμμάχων ήταν και μια ενδεχόμενη στρατιωτική επίθεση του Κεμάλ προς την Κωνσταντινούπολη. Οι Σύμμαχοι συμφώνησαν να αποσύρουν τις στρατιωτικές τους δυνάμεις από την Κωνσταντινούπολη, θα καταρτηθούν οι διομολογήσεις, ενώ

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος αμέσως μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λοζάνης 24 Ιουλίου 1923

τικών βάσεων και οχυρώσεων στη Λήμνο, τη Σαμοθράκη, τη Σάμο, τη Χίο, τη Λέσβο και την Ικαρία. Αργότερα με τη Συνθήκη του Μοντρέ θα ανακτήσει τα σχετικά δικαιώματα η Τουρκία, ενώ η Ελλάδα για τη Λήμνο και τη Σαμοθράκη. Στην εξέλιξη του χρόνου, και με αφορμή την κατάληψη της Βόρειας Κύπρου από την Τουρκία το 1974, η Ελλάδα θα προχωρήσει σε στρατιωτικοποίηση όλων των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου. Η Τουρκία από τη μεριά της με τα ζητήματα της αμφισβήτησης υφαλοκρηπίδας στα νησιά του νοτιοανατολικού Αιγαίου και τη θεωρία των γκρίζων ζωνών, θα αμφισβητεί συνολικά τη Συνθήκη της Λοζάνης. Ισχυρίζεται πως η Συνθήκη από τη στιγμή που δεν αναφέρεται ονομαστικά και συγκεκριμένα στα μικρότερα νησιά και βραχονησίδες, ότι αφήνει το ζήτημα ανοιχτό.

Η Ελλάδα από τη μεριά της δεν παραιτείται από τις δικές της καταπατήσεις της Συνθήκης, και εννοείται καταγγέλλει το τουρκικό κράτος. Με τη συμφωνία «ανταλλαγής πληθυσμών» δηλαδή της κοινά συμφωνημένης και οργανωμένης εθνοθηρσκευτικής διαδικασίας ομογενοποίησης των δύο χωρών, θα έλθουν στην Ελλάδα, θα ξεριζωθούν, 1.650.000 Οθωμανοί υπήκοοι χριστιανοί, ενώ στην Τουρκία θα βρεθούν 670.000 Έλληνες υπήκοοι μουσουλμάνοι. 550.000 μουσουλμάνοι που ζούσαν ολόκληρους αιώνες στην Κρήτη και τη Δυτική Μακεδονία ξεριζώθηκαν κυριολεκτικά.

Η Συνθήκη της Λοζάνης με όλες τις συνοδευτικές συμφωνίες της, στην πραγματικότητα πρώτα και πάνω από όλα είναι μια νίκη των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Είναι η επιβεβαίωση της κυνικής επιμονής τους, που είχε αποκαλυφτεί από τους Μπολσεβίκους ήδη από το 1917, με τη συμφωνία Σάικς-Πικό για τη μοιρασιά της ευρύτερης Μέσης Ανατολής και του εγγύς αραβικού κόσμου. Οι Σύμμαχοι, κυρίως οι Αγγλογάλλοι μοιράζουν τη Μέση Ανατολή σφαιριάζοντας εξεγέρσεις και ματαιώνοντας προσδοκίες που είχαν μοιράσει στους λαούς της περιοχής. Διατηρούν τα δικαιώματά τους στα Στενά του Βοσπόρου. Ρυθμίζουν τις ελληνοτουρκικές διαφορές με μια ισορροπία τρόμου, πλεονεκτημάτων αλλά και περιορισμών. Αποδέχονται τη δυναμική του κεμαλικού κινήματος και καθεστώτος, ενώ ταυτόχρονα δεν ταπεινώνουν το ελληνικό κράτος, το οποίο διατηρεί δυσανάλογα εδαφικά πλεονεκτήματα με δεδομένη την συντριβή που υπέστη στη Μικρά Ασία.

Βασικά ζητήματα στην εξέλιξη των χρόνων στα οποία κουρελιάζεται η Συνθήκη της Λοζάνης και από τα δυο μέρη, θα ρυθμίζονται και πάλι με τον ίδιο τρόπο. Δηλαδή με βάση την ισχύ και τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων και τον συγκεκριμένο συσχετισμό ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία. Η Συνθήκη της Λοζάνης σταδιακά καθίσταται νεκρό γράμμα σε βασικές της προβλέψεις όπως είδαμε, αλλά όχι το πνεύμα των ιμπεριαλιστικών «δικανονισμών». Για αυτό άλλωστε προετοίμασε και τον επόμενο Παγκόσμιο Πόλεμο, ως μια προσωρινή στάση σε μια διαρκή κούρσα πολέμων για τις αγορές και την κυριαρχία.

Κοιτώντας πίσω από την αιματοβαμμένη «διεθνή νομιμότητα»

Γιατί πρέπει να θυμόμαστε τη Συνθήκη της Λοζάνης; Γιατί είναι αποκαλυπτική του πώς διαμορφώνεται κάθε φορά η περίφημη διεθνής νομιμότητα. Δηλαδή με βάση τον κυνισμό και τις αμετακίνητες απαιτήσεις των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Εκατομμύρια άνθρωποι σκοτώθηκαν, βασάνιστηκαν, βιάστηκαν, ξεριζώθηκαν από τα σπίτια τους, και όλα «τακτοποιήθηκαν» σε κάποιες εκατοντάδες σελίδες με σφραγίδες από πετρέλαιο, αίμα και χαρτονομίσματα.

Γιατί οι συνθήκες ειρήνης όπως και αυτή της Λοζάνης, στην πραγματικότητα παγιώνουν προσωρινά συσχετισμούς, χωρίς να παρέχουν στους λαούς απολύτως καμιά εγγύηση μόνιμης ειρήνης. Κάθε Συνθήκη προετοιμάζει τον επόμενο πιο αιματηρό, πιο αρπακτικό πόλεμο. Η μόνιμη ειρήνη μπορεί να έλθει όταν οι λαοί άρουν κάθε εμπιστοσύνη στους κυρίαρχους του κόσμου, όταν αμφισβητήσουν και τσαλαπατήσουν τις Συνθήκες και την εξουσία τους.

Γιατί πρώτα και πάνω από όλα πρέπει να είμαστε καχύποπτοι, επιθετικοί και καταγγελτικοί στην αστική τάξη της χώρας που ζούμε. Η ελληνική αστική τάξη και το πολιτικό της προσωπικό έχει τσαλαπατήσει από τη μεριά της τη Συνθήκη, επιχειρώντας να εμφανιστεί ως το περιστέρι της ειρήνης.

Γιατί στη διεθνή πολιτική όλα σε τελική ανάλυση ρυθμίζονται στη βάση της ισχύος μεταξύ των αντιμαχόμενων ιμπεριαλιστικών μπλοκ, και όχι στους όρκους για

τις Συνθήκες. Και φυσικά από την πίεση που νιώθουν στο εσωτερικό τους από την εργαζόμενη κοινωνική πλειοψηφία.

Γιατί είναι «αφοπλισμός» του εργατικού αντιπολεμικού κινήματος όταν ακόμα και δυνάμεις της αριστεράς αναφέρονται και απαιτούν την εφαρμογή της Συνθήκης της Λοζάνης, χωρίς να καταγγέλλουν το ρόλο της ελληνικής αστικής τάξης σε ό,τι αφορά την καταστρατήγησή της. Είναι γραμμή σύμπλευσης με τα αστικά συμφέροντα, προσχώρηση στα περί μονομερούς τουρκικής προκλητικότητας, ανοχής στην επιθετικές πολιτικές του ελληνικού κράτους για τα δικά του συμφέροντα.

Γιατί από αυτή την αφετηρία μπορούμε να καταγγέλλουμε και την πολιτική Ερντογάν και του τουρκικού κράτους, αλληλέγγυοι στους τούρκους κομμουνιστές και στο εργατικό αντιπολεμικό κίνημα της χώρας που παλεύει για κοινή πάλη και συμφιλίωση με εμάς, ενάντια στους κυρίαρχους και των δυο πλευρών του Αιγαίου.

Τέλος επειδή η ιστορική μνήμη δεν είναι η ανάγνωση κάποιων κίτρινομένων σελίδων, αξίζει να σκεφτούμε πάνω στη Συνθήκη της Λοζάνης, για να «διαβάσουμε» τις τωρινές ιμπεριαλιστικές επιδιώξεις αλλά και τους σχεδιασμούς του ελληνικού καπιταλισμού. Η μνήμη είναι όπλο μάχης και κρίνεται στην πράξη. Από αυτή τελικά την άποψη γυρνάμε ξανά, 100 χρόνια μετά στη Συνθήκη της Λοζάνης.

Η Συνθήκη σφραγίζεται κυρίως από τα συμφέροντα Αγγλίας και Γαλλίας

>>>>>

θα αναγνωριστεί η κυριαρχία της Τουρκίας στα Στενά του Βοσπόρου. Ταυτόχρονα βέβαια οι Σύμμαχοι εξασφαλίζουν ελεύθερη διέλευση για τα εμπορικά και πολεμικά πλοία τους.

Η Παλαιστίνη, το Ιράκ (Αγγλία), ο Λίβανος και η Συρία (Γαλλία) γίνονταν επισήμως αγγλικά και γαλλικά προτεκτοράτα. Η Τουρκία, η Συρία, το Ιράν και το Ιράκ θα μοιραστούν τα κουρδικά εδάφη, παρόλο που τρία χρόνια πριν οι Άγγλοι έταζαν ανεξαρτησία στους Κούρδους. Η Τουρκία θα παραιτηθεί των Δωδεκανήσων που θα περάσουν στην Ιταλία. Μοσούλη, ένα από τα πετρελαϊκά διαμάντια, και το οποίο ήθελαν διακαώς οι Τούρκοι, θα επιδικαστεί το 1925 από το Διαρκές Δικαστήριο Διεθνούς Δικαιοσύνης στο Ιράκ, δηλαδή στην Αγγλία ουσιαστικά η οποία το ήλεγχε πλήρως και νομιμότητα μετά από απόφαση και της Κοινωνίας των Εθνών. Επίσης η Τουρκία αποκήρυσε κάθε αξίωση στην Κύπρο. Σε ό,τι αφορά τις «διευθετήσεις ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία, η Τουρκία ανακτούσε την Ανατολική Θράκη, την Ίμβρο και την Τένεδο καθώς φυσικά και τα εδάφη της Μικράς Ασίας. Λόγω αδυναμίας καταβολής πολεμικών αποζημιώσεων από την Ελλάδα, στην Τουρκία περνούσε σε αντάλλαγμα και το τρίγωνο του Κάραγατς στη Θράκη, η λεγόμενη Παλαιά Ορεστιάδα (αργότερα, το 1938 οι δυο χώρες θα καταλήξουν σε διαφορετικές συμφωνίες για τη Θράκη). Το Πατριαρχείο τέθηκε υπό διεθνές νομικό καθεστώς.

Η Τουρκία υποχρεούτο σε αποστρατιωτικοποίηση των Στενών, της Ίμβρου και της Τενέδου, ενώ η Ελλάδα σε μη εγκατάσταση ναυ-

Ο εθνικά ελληνικός πληθυσμός έγινε πλειοψηφία στη Θράκη μόνο μετά την εγκατάσταση 100.000 προσφύγων από τη Μικρά Ασία. Ωστόσο, με βάση την εξαίρεση του μουσουλμανικού πληθυσμού της Δυτικής Θράκης από την ανταλλαγή πληθυσμών, όπως που προβλεπόταν στη Συνθήκη της Λοζάνης, το νέο ελληνικό κράτος καλούνταν να χαράξει μία πολιτική απέναντι σε μία σημαντική αριθμητικά και γεωγραφικά μειονότητα. Πρόκειται για μια κρατική πολιτική, κατά βάση καταπιεστική, γεμάτη αντιφάσεις και διακυμάνσεις με βάση τη διεθνή συγκυρία αλλά και απόπειρες εργαλειώδους χρήσης της μειονότητας ή μέρους της.

Είναι αλήθεια πως, όπως σημειώνει η ιστορικός Μαρία Τοντόροβα, την εποχή της ολοκλήρωσης των εθνών-κρατών στα Βαλκάνια, η Συνθήκη της Λοζάνης πρόβαλλε μια λογική «νέο-μιλλέτ» συνενώνοντας τους διάφορους μουσουλμανικούς πληθυσμούς της Δυτικής Θράκης με βάση τη θρησκεία τους. Ωστόσο, μέχρι το δεύτερο μισό της δεκαετίας του '50, οι όροι «τουρκικός/ή» χρησιμοποιούνταν με σχετική άνεση για τον μειονοτικό πληθυσμό, τόσο στην επίσημη κρατική αλληλογραφία μεταξύ υπηρεσιών, όσο και στη δημόσια ζωή στην περιοχή της Θράκης. Η πίεση για τον περιορισμό της χρήσης του όρου «τουρκική» από και για τη μειονότητα της Θράκης επισημοποιείται για πρώτη φορά το 1957 όταν αποτυπώνεται σε κρυφή, γραπτή οδηγία του Υπουργείου Εξωτερικών προς τις αρμόδιες αρχές. Έκτοτε τα παράγωγα του όρου «τουρκικός» περιορίζονται δραστικά και εξαφανίζονται στην επίσημη κρατική γλώσσα, ενώ προβάλλεται ως εθνικά επωφέλεστερη η χρήση των παραγώγων του όρου «μουσουλμανικός». Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για μια απάντηση στη μεταπολεμική ανατροπή της ισορροπίας μεταξύ κεμαλιστών/εθνικιστών και παλαιομουσουλμάνων εντός του μειονοτικού πληθυσμού, γεγονός που ιδιαίτερα μετά το πογκρόμ του 1955 εναντίον της ελληνικής μειονότητας της Κωνσταντινούπολης προκαλεί ανησυχία στο ελληνικό κράτος.

Είναι ενδιαφέρον πως η αμέσως προηγούμενη πενταετία, 1950-1955, χαρακτηρίζεται από μια αντίθετη ροπή της ελληνικής πολιτικής. Θέτοντας ως απόλυτη προτεραιότητα τον αντικομμουνισμό και αντι-σλαβισμό, λόγω της ταραχώδους δεκαετίας του '40, η κρατική πολιτική απέναντι στη μειονότητα προτιμά να ανοίγει διαύλους με τη ΝΑΤΟϊκή σύμμαχο Τουρκία φτάνοντας μέχρι και σε ημιεπίσημες δηλώσεις για προοπτική ομοσπονδιοποίησης των δύο κρατών. Ο τυχοδιωκτισμός και η εργαλειοποίηση των μειονοτικών ζητημάτων είναι έκδηλα εκείνη την περίοδο. Έτσι, στην περίπτωση των βουλγαροφώνων, μουσουλμάνων Πομάκων, το ελληνικό κράτος τη διετία 1945-46 διατείνεται πως αποτελούν ντόπιο, μη-σλαβικό, φύλο, όταν μπροστά στο

Γιώργος Μιχαηλίδης

Το ελληνικό κράτος αντιμετώπισε την εναπομείνασα μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών μειονότητα στη Θράκη ανάλογα με την εξωτερική πολιτική, τις συμμαχίες του και τους εκάστοτε αντιπάλους του. Καταπιέζει, προσδιορίζει και επαναπροσδιορίζει εθνοτικά ή/και θρησκευτικά τη μειονότητα αρνούμενο το δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού της.

Το ελληνικό κράτος απέναντι στη μειονότητα της Θράκης

μεταπολεμικό Συνέδριο Ειρήνης του Παρισιού επιχειρηματολογεί υπέρ της ενσωμάτωσης μίας γεωγραφικής ζώνης της Βουλγαρίας με σημαντική παρουσία πομακικών πληθυσμών. Αργότερα, στις αρχές της δεκαετίας του '50, διανοούμενοί του δεν διστάζουν να επιχειρηματολογήσουν υπέρ της τουρκικότητας των Πομάκων για να απαντήσουν στις βουλγαρικές αιτιάσεις περί «βουλγαρομαμεθανών». Είναι εκείνη η εποχή κατά την οποία το ελληνικό κράτος χρησιμοποιεί τον

Στις αρχές της δεκαετίας του '50 το ελληνικό κράτος χρησιμοποιεί τον όρο «τουρκική» για τη μειονότητα

όρο «τουρκική» για τη μειονότητα της Θράκης ενώ επιτρέπει την ίδρυση και λειτουργία δομών όπως η «Ενωση Τουρκικής Νεολαίας Ξάνθης». Ακόμα όμως και τη «χρυσή περίοδο» για τις ελληνο-τουρκικές σχέσεις, οι ελληνικές κυβερνήσεις δεν παύουν να λαμβάνουν εισηγήσεις από αρμόδιες Αρχές και πρόσωπα στις οποίες προτείνεται μια πολιτική διαίρεσης της μειονότητας και συγκεκριμένα υποστήριξης των «παλαιομουσουλμάνων»

απέναντι στους Κεμαλιστές-εθνικιστές και διαχωρισμού των Πομάκων και Αθίγγανων από τους υπόλοιπους μουσουλμάνους της περιοχής.

Οι παραπάνω προσεγγίσεις θα βρουν την εφαρμογή τους σταδιακά από τα τέλη της δεκαετίας του '50 και θα αναπτύσσονται ποιοτικά όσο συσσωρεύονται οι κρίσεις στις ελληνοτουρκικές σχέσεις με αφορμή το Κυπριακό και τις διώξεις των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης αλλά και όσο μετατοπίζεται ο «εθνικός κίνδυνος» από τον βορρά στην ανατολή. Την κρατική πολιτική συντονίζει μυστικά από τα τέλη της δεκαετίας του '50 το Συντονιστικό Συμβούλιο Θράκης, το οποίο αποτελείται από τοπικούς διοικητικούς παράγοντες, στελέχη της κυβέρνησης, αστυνομικούς και στρατιωτικούς. Η μειονότητα της Θράκης αντιμετωπίζεται με όρους συλλογικής ευθύνης αν και η κρατική πίεση που της ασκείται δεν φτάνει ποτέ στα επίπεδα της αντίστοιχης τουρκικής προς την ελληνική μειονότητα. Παρ' όλα αυτά υπάρχει μια βαθμιαία ένταση της πίεσης των μειονοτικών πληθυσμών με στόχο την ενίσχυση του ελληνικού στοιχείου, τον περιορισμό της τουρκικής επιρροής και την ώθηση μελών της μειονότητας στη

μετανάστευση. Σε αυτό το πλαίσιο το ελληνικό κράτος λαμβάνει μέτρα όπως η ενεργοποίηση και επέκταση της μεταξικής Επιτηρούμενης Ζώνης, περιορίζοντας την ελευθερία μετακίνησης εντός-εκτός των μειονοτικών χωριών του βορρά. Το σχετικό μέτρο που εγκαθιδρύει έναν ημιστρατιωτικό έλεγχο της καθημερινότητας του μειονοτικού πληθυσμού θα καταργηθεί μόλις το 1996. Αντίστοιχα, από τη δεκαετία του '60 καθιερώνονται μία σειρά άτυπες διοικητικές οχλήσεις και εξαιρέσεις του μειονοτικού πληθυσμού (π.χ. μη εκχώρηση δανείων, ετεροβαρής ενίσχυση του ελληνικής συνείδησης πληθυσμού της Θράκης κ.α.) που στοχεύουν στην οικονομική πίεση των μελών της μειονότητας και την απόδοση πλεονεκτήματος στους έχοντες ελληνική εθνική συνείδηση. Ταυτόχρονα κάθε αναφορά σε «τουρκική μειονότητα» παύει οριστικά στη διάρκεια της δικτατορίας, ενώ ενισχύονται συστηματικά κάθε λογής φορείς της μειονότητας που προωθούν μία μουσουλμανική, μη-τουρκική ταυτότητα. Πρόκειται για μια πολιτική μαστίγιου και καρότου με περιορισμένα αποτελέσματα ως προς τους διακηρυγμένους στόχους της.

Η δεκαετία του '90, αν και εγκαινιάζεται με ένα παρακρατικό πογκρόμ κατά των μειονοτικών στην Κομοτηνή τη νύχτα της 29^{ης} Ιανουαρίου, αποτελεί τη χρονική περίοδο κατά την οποία διορθώνονται οι ακραίες εκφάνσεις της κρατικής αντιμειονοτικής πολιτικής (Ειδικές Ζώνες, καθεστώς διοικητικών εξαιρέσεων), ενώ αντικαθίστανται από προσπάθειες ενσωμάτωσης μειονοτικών πληθυσμών (π.χ. ειδικό ποσοστό εισόδου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση). Ωστόσο, η πάγια κρατική καχυποψία απέναντι στον μειονοτικό πληθυσμό της Θράκης, χαρακτηριστικό γνώρισμα της διαχρονικής αντιμειονοτικής πολιτικής του ελληνικού κράτους απέναντι σε αλλοεθνείς, αλλόδοξους και ετερόγλωσσους πληθυσμούς, επανέρχεται διαρκώς στο προσκήνιο με τη στοχοποίηση και δαιμονοποίηση των μειονοτικών συμπολιτών μας και φυσικά με την άρνηση απόδοσης δικαιώματος αυτοπροσδιορισμού τους.

Σπύρος Αλεξίου

Ο Βενιζέλος ενορχηστρωτής της καταστροφής

► Στην παραλία της Σμύρνης κάηκε η «Μεγάλη Ιδέα» της ελληνικής ολιγαρχίας

Οι επέτειοι και οι εξελίξεις στα «Ελληνοτουρκικά» αναζωπυρώνουν τη συζήτηση για την περίοδο 1910-1923 και τον πρωταγωνιστή της, τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Η Μικρασιατική καταστροφή αποτέλεσε διαχρονικό σημείο αντιπαράθεσης. Μετά το 1940 το δίπολο «βενιζελικοί-μοναρχικοί» έδωσε τη θέση του στο δίπολο «Αριστερά-Δεξιά». Ο αστικός κόσμος ενοποιήθηκε γύρω από το πρόσωπο του Βενιζέλου. Το ανάθεμα ρίχτηκε στους «φιλομοναρχικούς» και την «αχαριστία των συμμάχων», ώστε να προστατευτούν τα μεγαλοιδεατικά οράματα και η «σταθερή θέληση του ελληνικού λαού για θυσίες», όπως έλεγε ο Βενιζέλος.

Η σύγκρουση Βενιζέλου-Κωνσταντίνου για τη συμμετοχή ή όχι της Ελλάδας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και η ύπαρξη δύο κυβερνήσεων –σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη– δεν αφορούσε τον θεσμό της μοναρχίας. Ο ίδιος ο Βενιζέλος έσπευσε να διευκρινίσει: «Όταν λήξει ο πόλεμος, θα ζητήσουμε τη σύγκληση συνελεύσεως όχι για να αλλάξουμε τη μορφή του πολιτεύματος, ούτε για να αλλάξουμε τον βασιλικό οίκο, ούτε καν για να περιορίσουμε τα δικαιώματα του στέμματος, όσα απορρέουν από του υπάρχοντος συντάγματος, αλλά για να τα διευκρινίσουμε, να τα αποσαφηνίσουμε και να τα κατοχυρώσουμε».

Η Ελλάδα, αφού οι δυνάμεις της Αντάντ επέβαλαν ως πρωθυπουργό τον Βενιζέλο, συμμετείχε στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο και κάθισε στο «τραπέζι των νικητών» στο Παρίσι. Μόνο που όλα τα θέματα ήταν εκκρεμή, καθώς η συμμετοχή είχε στηριχτεί σε αόριστες υποσχέσεις των συμμάχων.

Σε αυτήν τη συγκυρία κατατέθηκε από τη Γαλλία η πρόταση προς την Ελλάδα να αναλάβει το κύριο βάρος της εκστρατείας στην Ουκρανία ενάντια στη σοβιετική εξουσία. Ο Βενιζέλος απάντησε: «Ο ελληνικός στρατός είναι εις διάθεσιν των συμμάχων και δύναται χρησιμοποιηθῆ διὰ κοινόν αγώνα πανταχού όπου αποστολή του ήθελε κριθῆ αναγκαία!». Κυρίαρχο σύνθημα έγινε η φράση «Ο δρόμος για τη Μικρά Ασία περνά από την Ουκρανία», στο πλαίσιο της Μεγάλης Ιδέας.

Δίγες εβδομάδες μετά την πανωλεθρία στην Ουκρανία, με απαίτηση των συμμάχων, ο ελληνικός στρατός κατέλαβε τη Σμύρνη. Από την πρώτη στιγμή φάνηκε πως το έργο του θα ήταν δύσκολο. Ο Βενιζέλος μετέβη στο Λονδίνο στις 6 Μαρτίου 1920, όπου συνάντησε τον υπουργό Στρατιωτικών Τσόρτσιλ και τον αρχηγό του επιτελείου Γουίλ-

σον. Κατέστησαν σαφή την άρνηση της Βρετανίας να παράσχει οποιαδήποτε βοήθεια στην Ελλάδα. Γνώριζε, λοιπόν, ο «εθνάρχης» και όμως προχώρησε, καίνενας σύμμαχος δεν τον «πρόδωσε». Η συνθήκη των Σεβρών (Ιούλης 1920), ο μεγάλος «θρίαμβος» του Βενιζέλου, δεν έγινε ποτέ τετελεσμένο διπλωματικό γεγονός, καθώς δεν επικυρώθηκε από κανένα κοινοβούλιο. Ήταν σαφής ο Τσόρτσιλ: «[...] η αξία των όρων της συνθήκης εξητάτο από ένα μοναδικόν στοιχείον: τον ελληνικόν στρατόν. Εάν ο Ελευθέριος Βενιζέλος και οι στρατιώτες του κατόρθωναν να επιβληθούν επί του Κεμάλ, έχει καλώς. Εάν όχι, έπρεπε να αναζητήσουμε καλύτερας λύσεις. Την ειρήνην με την Τουρκίαν έπρεπε, διά να την επιβάλωμεν, να κάνωμεν πόλεμον. Τη φοράν αυτήν οι σύμμαχοι θα τον διεξήγον δι' εντολοδόχου [...]».

Για δύο χρόνια ο ελληνικός στρατός ενεπλάκη σε έναν πόλεμο που δεν υπήρχε περίπτωση να κερδίσει. Κρατούσε απασχολημένο το εθνικό τουρκικό κίνημα όσο οι Άγγλοι αποσπούσαν τα πετρέλαια της Μοσούλης, οι Γάλλοι κι οι Ιταλοί συνήπταν εμπορικές συμφωνίες και αμερικανικές εταιρείες αναλάμβαναν την ανοικοδόμηση της Τουρκίας. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα της στρατηγικής και των επιλογών του Βενιζέλου, την οποία συνέχισαν οι αντίπαλοί του μετά τις εκλογές του 1920. Η Μικρασιατική Καταστροφή δεν ήταν αποτέλεσμα λανθασμένων χειρισμών. Στην παραλία της Σμύρνης κάηκε η «Μεγάλη Ιδέα» της ελληνικής ολιγαρχίας. Η ευθύνη βαραίνει το σύνολο των πολιτικών και πρωτίστως τον εμπνευστή της εκστρατείας, τον Ελευθέριο Βενιζέλο.

Μάκης Γεωργιάδης

Αμοιβαίες εθνοκαθάρσεις με βάση το θρήσκευμα

► Η συνεκτική ομογενοποίηση του κράτους σε εθνική-εθνικιστική βάση σε Ελλάδα και Τουρκία

Η οριστική διάλυση μιας πολυεθνικού, πολυθρησκευτικού και πολυπολιτισμικού χαρακτήρα αυτοκρατορίας, της Οθωμανικής, προκάλεσε τεκτονικές αλλαγές στο γεωπολιτικό σκηνικό των Βαλκανίων και της Εγγύς Ανατολής, κληροδοτώντας στις επερχόμενες γενιές μια σειρά αντιπαραθέσεων και διενέξεων. Κάπου εκεί ξεκινάει η Οδύσσεια όσων αμάχων επέζησαν των πολέμων και των ωμοτήτων της ταραγμένης εκείνης περιόδου και τελικά μετακινήθηκαν αναγκαστικά, αλλάζοντας επί της ουσίας πατρίδα.

Η Συνθήκη της Λοζάνης, στο επίπεδο του αμοιβαίου εξαναγκαστικού εκτοπισμού, αποτέλεσε μια πρωτοτυπία και μια πρακτική που δεν είχε προηγούμενο. Συνολικά, ένας πληθυσμός περίπου δύο εκατομμυρίων ανθρώπων και από τις δύο πλευρές των συνόρων, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τις πατρογονικές εστίες και την περιουσία του, προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι εθνικιστικές επιδιώξεις εκατέρωθεν. Η Ελλάδα, μετά τους βαλκανικούς πολέμους του 1912-1913, είχε αποκτήσει διπλάσια έκταση και σχεδόν διπλάσιο πληθυσμό. Από τα 2,7 εκατομμύρια κατοίκους προπολεμικά είχε φτάσει στα 4,8 εκατομμύρια κατοίκους. Η αναλογία, δε, των πληθυσμών των διάφορων μειονοτικών εθνικών ομάδων ανερχόταν περίπου στο 20% του συνόλου. Συνεπώς, το ζήτημα μιας συνεκτικής και συμπαγούς ομογενοποίησης του αστικού κράτους σε εθνική-εθνικιστική βάση έμπαινε ήδη, πριν την ολοκλήρωση της Μικρασιατικής εκστρατείας.

Από την άλλη πλευρά των συνόρων, το σύστημα των εθνοτικών ομάδων ή

μιλιέτ έπνεε τα λούσθια μαζί με τη διάλυση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η άνοδος των εθνικιστικών ιδεών και των Νεότουρκων έθετε και στην Τουρκία το θέμα της «εθνικής καθαρότητας» σε πρώτο πλάνο. Στην απογραφή του 1914 η οθωμανική αυτοκρατορία αριθμούσε περίπου 20 εκατομμύρια κατοίκους. Το μιλιέτ των χριστιανών Ελλήνων αριθμούσε 1,71 εκατομμύρια ανθρώπους. Αξίζει να παρατεθεί ότι το 1906, πριν τους βαλκανικούς πολέμους, οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί της οθωμανικής αυτοκρατορίας ανέρχονταν στο 80,2% του συνόλου. Μετά την ολοκλήρωση της ανταλλαγής των πληθυσμών, το 1930, μη μουσουλμάνοι στην Τουρκία ήταν λιγότερο από το 2,8% του πληθυσμού. Παράλληλα, στην Ελλάδα, μέχρι το 1927, το ποσοστό των διάφορων εθνικών και θρησκευτικών μειονοτήτων είχε πέσει κάτω από 13%.

Υπολογίζεται πως μέχρι τον Δεκέμβριο του 1922 είχαν αφιχθεί στην Ελλάδα περίπου 900.000 πρόσφυγες. Ωστόσο, ένας σημαντικός αριθμός χριστιανών τουρκικής υπηκοότητας παρέμεινε στην Τουρκία, όπως και ένας μεγάλος αριθμός, περίπου μισό εκατομμύριο, μουσουλμάνων ελληνικής υπηκοότητας παρέμεινε στην Ελλάδα. Το άρθρο 1 της συνθήκης προέβλεπε: «Από της 1^{ης} Μαΐου 1923, θέλει διενεργηθεί υποχρεωτική ανταλλαγή των Τούρκων υπηκόων ελληνικού ορθόδοξου θρησκευματος, των εγκατεστημένων επί των τουρκικών εδαφών και των Ελλήνων υπηκόων, μουσουλμανικού θρησκευματος, των εγκατεστημένων επί των ελληνικών εδαφών. Τα πρόσωπα αυτά, δεν θα δύνανται να έλθωσιν ή να εγκατασταθώσιν εκ νέου εν Τουρκία ή αντιστοίχως εν Ελλάδι, άνευ αδείας της τουρκικής κυβερνήσεως ή αντιστοίχως της ελληνικής κυβερνήσεως» Ωστόσο, αμέσως παρακάτω, το άρθρο 2 προέβλεπε: «Δεν θα περιληφθώσιν εις την εν τω 1^ο άρθρον προβλεπομένην ανταλλαγήν: Α. Οι Έλληνες κάτοικοι της Κωνσταντινουπόλεως. Β. Οι μουσουλμάνοι κάτοικοι της Δυτικής Θράκης [...]».

Ήδη από την παραπάνω διατύπωση, υπήρχαν εν σπέρματι οι διαφορές και οι διαμάχες του μέλλοντος πάνω στα μειονοτικά ζητήματα, τα οποία μόνο ανεπίκαιρα δεν είναι. Τελικά, ίσως το μοναδικό ζήτημα που διευθέτησε με τόση σαφήνεια η συνθήκη, ήταν οι αμοιβαίες εθνοκαθάρσεις βάσει θρησκευματος...

[Το κείμενο αποτελεί συντομευμένη έκδοση εκτενέστερου σχολίου που θα περιλαμβάνεται στο τεύχος 16 της επιθεώρησης Τετράδια Μαρξισμού].

Μάνος Βασιλείου-Αρώνης

1923: Εχθρική Πατρίδα - αφιερωμένο στους «Τουρκόσπορους»

Τις σκληρές μνήμες από τη ζωή των προσφύγων, που έφτασαν κατατρεγμένοι στα ελληνικά εδάφη το 1922 ανασύρει το κόμικ 1923: Εχθρική Πατρίδα του Θανάση Πέτρου, που έλαβε το φετινό βραβείο του Καλύτερου Ελληνικού Κόμικ από την Ελληνική Ακαδημία Κόμικς.

Οι ιστορικές αφηγήσεις τα τελευταία χρόνια αποτελούν μία απ' τις βασικότερες θεματικές που απασχολούν την ελληνική κόμικ σκηνή στα έργα της. Άλλοτε με αναστοχαστική διάθεση, άλλοτε με σατιρικό πνεύμα και άλλοτε με ερευνητικούς ή εκπαιδευτικούς σκοπούς, τα ελληνικά κόμικς αναμετρώνται δημιουργικά με το παρελθόν και τις μνήμες του. Μάλιστα το φετινό βραβείο του Καλύτερου Ελληνικού Κόμικ απονεμήθηκε από την Ελληνική Ακαδημία Κόμικς στον Θανάση Πέτρου για το 1923: Εχθρική Πατρίδα, το τρίτο κεφάλαιο της ιστορικής του σειράς κόμικ που ξεκίνησε από μία ιδιαίτερη ιστορία «προδοσίας» που αφηγήθηκε στους Όμηρους του Γκαίρλιτς, συνέχισε στο μικρασιατικό μέτωπο στο 1922: Το Τέλος του Ονείρου και πλέον ολοκληρώνει έναν κύκλο με την έλευση των προσφύγων στα αφιλόξενα εδάφη του ελληνικού κράτους.

Ο Θανάσης Πέτρου δεν καταφεύγει σε εύπεπτες χρήσεις του παρελθόντος. Πώς θα μπορούσε άλλωστε να στρέψει σε τετριμμένους τόπους τους αναγνώστες και τις αναγνώστριες του 1923: Το Τέλος ενός Ονείρου, τους οποίους εξέθεσε στον τρόπο που προκαλεί ο πόλεμος, απορρίπτοντας την ωραιοποίηση στην οποία καταφεύγει κατά κανόνα το κυρίαρχο αφήγημα του εθνικιστικού μεγαλοϊδεατισμού. Με ίδια νοοτροπία, για την αφήγηση της έλευσης των προσφύγων στα ελλαδικά εδάφη δεν στράφηκε μονοσήμαντα στην αγριότητα του τουρκικού στρατού, όπως θα προτιμούσε σίγουρα μία ανώδυνη εθνική αφήγηση

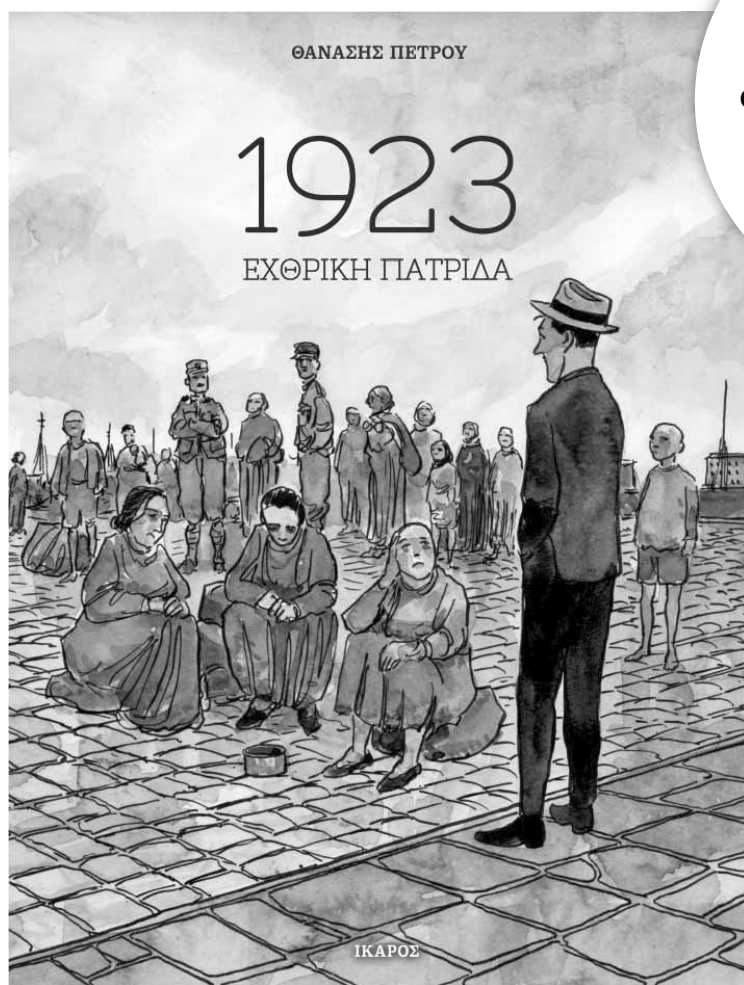
του τραύματος της προσφυγιάς. Αντιθέτως, με διάθεση για κριτικό αναστοχασμό, επικεντρώθηκε στην αντιμετώπιση των προσφύγων απ' το κράτος υποδοχής και απ' τους κατοίκους αυτού, διερωτώμενος για τις αιτίες της αδιαφορίας, της εχθρότητας και του μίσους τους.

«Τουρκόσπορους» και «πρόσφιγγες» αποκαλούσαν οι ντόπιοι τους ξεριζωμένους και «παστρικές» ιδίως τις γυναίκες. Ο Πέτρου δεν καθησυχάζει τους αναγνώστες και τις αναγνώστριες του ούτε προσπαθεί να απαλύνει τον πόνο των πρωταγωνιστών και των πρωταγωνιστριών του. Ανασύρει τις σκληρές μνήμες της δεύτερης θυματοποίησης των προσφύγων, των πληθυσμών που επέζησαν απ' τον διωγμό του τουρκικού στρατού, έφτασαν κατατρεγμένοι και ανέστιοι στα ελληνικά εδάφη κι αντί να βρουν θαλπωρή και βοήθεια, ήρθαν αντιμέτωποι με μία «Εχθρική Πατρίδα» με έναν λαό που μιλούσε την ίδια γλώσσα, προσκυνούσε τον ίδιο θεό, αλλά δεν τους ήθελε εκεί. Έναν μνησικάκο λαό που τους ζήλευε και που τους εκμεταλλεύτηκε για φτηνά μεροκάματα, που έβγαλε στην πορνεία τις γυναίκες και που δεν δίσταζε να τους ρίξει στο χώμα νεκρούς, εκείνους που επέζησαν από τις πολεμικές εχθροπραξίες στη Σμύρνη.

«Μας ρήμαξε η Τουρκιά, θα μας αποτελειώσετε εσείς;» αναρωτιέται εξοργισμένη μία προσφύγισσα σε ένα καθηλωτικό καρέ του κόμικ. Ένα μήνυμα δυστυχώς διαχρονικό και επίκαιρο. Άραγε πόσοι πρόσφυγες και πόσες προσφύγισσες χρησιμοποιούσαν τα ίδια λόγια όλα αυτά τα τελευταία χρόνια κατηγορώ-

«Μας ρήμαξε η Τουρκιά, θα μας αποτελειώσετε εσείς;» αναρωτιέται εξοργισμένη μία προσφύγισσα σε ένα καθηλωτικό καρέ του κόμικ

ντας το ελληνικό κράτος και την Frontex ότι προσπάθησαν να τους αποτελειώσουν; Όμως, τα νεκρά σώματα στα ανοιχτά του Αιγαίου δεν έχουν πια τη φωνή να μιλήσουν γι' αυτή τη ρατσιστική θανατοπολιτική των κλειστών συνόρων της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με έμφαση στη διερεύνηση της ψυχοσύνθεσης των πρωταγωνιστών του, ο Πέτρου δεν δημιουργεί καρικατούρες αλλά πρωταγωνιστές με ολοκληρωμένη προσωπικότητα, με φιλοδοξίες και ελπίδες αλλά και με

βάσανα και ελαττώματα. Τίποτα δεν είναι άσπρο ή μαύρο σε αυτή την ιστορία γιατί ούτε η ίδια η ζωή είναι έτσι. Οι ήρωες του κόμικ το πρωί μοχθούν για το μεροκάματο, όμως δεν διανοούνται να γίνουν απεργοσπαστές. Και όταν ένας συνάδελφός τους τους απολογείται ότι πρέπει να δουλέψει για να θρέψει την πολυμελή οικογένειά του, τον ακούν με κατανόηση, έχοντας κι οι ίδιοι επωμιστεί περισσότερες ευθύνες και βάρη στη ζωή τους από όσα αναλογούσαν στη νεαρή ηλικία τους. Αυτό βέβαια δεν

σημαίνει ότι στην Εχθρική Πατρίδα δεν υπάρχουν και καθάρματα. Πώς θα μπορούσε εξάλλου να υπάρχει εκμετάλλευση, ατιμία και αδικία χωρίς αυτούς; Συνήθως βέβαια καλύπτονται από τις μεγάλες σημαίες με τα σύμβολα του έθνους και του βασιλιά, κρύβοντας με αυτό το τέχνασμα το ανήθικο πραγματικό τους πρόσωπο. Τα παραδείγματα μέχρι και τις μέρες μας πάμπολλα!

Με ρεαλιστικό και ανθρωποκεντρικό στυλ το σχέδιο του Θανάση Πέτρου εστιάζει στις έντονες εκφράσεις και στην κινησιολογία των ηρώων του. Γι' αυτό και το φόντο της αφήγησης συνήθως παραμένει ουδέτερο, καθώς ο Πέτρου θέλει να στρέψει την προσοχή μας στους ανθρώπους και τις ιστορίες τους. Η επιμονή του δημιουργού στα «μακρινά πλάνα» μαρτυρά μία επιθυμία αποκέντρωσης του βλέμματος και εστίασης στα πληθή ως κοινωνικές ομάδες. Εκείνες τις παρές που τραγουδούσαν ρεμπέτικα στους τεκέδες της εποχής και όταν έβγαζαν στους δρόμους για να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους σχημάτιζαν μαχητικά πλήθη με δυναμική επαναπροσδιορισμού της έννοιας του «λαού» στα εδάφη του μεσοπολεμικού ελληνικού κράτους.

Φωτεινή Θανάσουλα

CAMPING ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΣ «Απόδραση» συλλογικότητας και αλληλεγγύης

Ολοκληρώνεται αυτή την εβδομάδα, και συγκεκριμένα την Κυριακή 23/7 το φετινό *Camping Αναιρέσεις*, που ξεκίνησε την περασμένη Παρασκευή 14 Ιουλίου. Μέσα σε δέκα μέρες, στο φιλόξενο χώρο του Camping Blue Bay στον Άγιο Κωνσταντίνο Φθιώτιδας, μέλη και φίλοι της νΚΑ και του ΝΑΡ προσπάθησαν να χτίσουν μια μικρογραφία της κοινωνίας που παλεύουμε να οικοδομήσουμε και να «αποδράσουν» από τα άγχη και τα τρεξίματα της καθημερινότητας και της πόλης. Πολλές εκδηλώσεις, δρώμενα, εκδρομή και πεζοπορία, θερινές προβολές και διασκέδαση περιλάμβανε η φετινή διοργάνωση.

Η «αυλαία» άνοιξε την Παρασκευή 14/7, με τον χώρο να γεμίζει με πολλές σκηνές και κατασκηνωτές. Διεξήχθη η εναρκτήρια συνέλευση που αποφάσισε για τη λειτουργία του κάμπινγκ και την καθημερινή ζωή του, ενώ ακολούθησε το πάρτι καλωσορίσματος. Το Σάββατο 15/7 πραγματοποιήθηκε η πρώτη εκδήλωση με τίτλο «Η άνοδος της Ακροδεξιάς σε Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση. Για την αντιμετώπιση των κομμουνιστικών ιδεών, της κατάργησης κάθε εκμετάλλευσης, διάκρισης, καταπίεσης», με ομιλητές τον Παναγιώτη Ξοπλίδη και τον Δημήτρη Αδαμόπουλο. Ένα θέμα που ειδικά μετά τις τελευταίες εκλογές έχει προβληματίσει αρκετό κόσμο. Οι ομιλίες και οι παρεμβάσεις κράτησαν μέχρι αργά και το βράδυ έκλεισε με παραδοσιακό γλέντι και εξοντωτικό χορό.

Για το κλείσιμο του Σαββατοκύριακου προβλήθηκε η ταινία *Στα άκρα*, που καταπιάνεται με την οικογένεια, την αγάπη και την αλληλεγγύη. Ακολούθησε θεματικό μπαρ Cuban night, όπου η πίστα γέμισε με χορούς σε λάτιν ρυθμούς και σπέσιαλ μοχίτο. Τις επόμενες μέρες ακολούθησε η προβολή της ταινίας *Αγόρια στον ντουζ* και η έκτακτη προβολή της ταινίας *Incendies*. Η οργανωτική του κάμπινγκ αποφάσισε να πραγματοποιηθεί αυτή η προβολή με αφορμή το πρόσφατο γεγονός ανάκρισης και απέλασης πίσω στον Λίβανο της Σούχα Μπεκάρα στο αερο-

δρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος», ως ένδειξη τιμής στην αγωνίστρια.

Την Τρίτη 18/7 το απόγευμα, η εκδήλωση για το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο με ομιλητή τον Σταύρο Μαυρουδέα είχε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, με αρκετές παρεμβάσεις από τη νεολαία, που τόνισε την ανάγκη για ένα πανεπιστήμιο που θα χωράει όλους/ες και θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες μας και όχι σε αυτές της αγοράς. Την επόμενη μέρα πρωί-πρωί ξεκίνησε η εκδρομή ιστορικοπολιτικού περιεχομένου. Στη Σπερχειάδα, ο Κώστας Μαστροκώστας μάς ξενάγησε στην πλατεία της Εθνικής Αντίστασης και τον Άγιο Νικόλαο που είχε καεί από φασίστες, αλλά και στην καλύβα του Στεφανή, όπου αποδόθηκε φόρος τιμής από τη νΚΑ. Εξιστορήθηκαν γεγονότα και ιστορίες που δεν γράφονται σε κανένα βιβλίο, συγκινώντας και συγκλονίζοντας το κοινό. Στη συνέχεια, ακολούθησε πεζοπορία στον Γοργοπόταμο, όπου ο Δημήτρης Δάρας αφηγήθηκε τις μάχες που δόθηκαν στην ιστορική γέφυρα. Αναρτήθηκε πανό προς τιμή των αγωνιστών του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Το ίδιο απόγευμα, μετά την επιστροφή από την εκδρομή, ακολούθησε η εκδήλωση για τα 50 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου και το ιστορικό αυτής με ομιλητή τον Σήφη Καυκαλά.

Την Πέμπτη 20/7 πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση με τίτλο «Τεχνολογία-παραγωγή. Εξυ-

πηρετώντας την κοινωνία ή τα κέρδη;». Μετά την πρώτη κουβέντα που έγινε στο *Φεστιβάλ Αναιρέσεις*, συζητήθηκαν περαιτέρω οι δυνατότητες αξιοποίησης της τεχνολογίας προς όφελος της εργαζόμενης πλειοψηφίας. Ακο-

Πέφτει την Κυριακή 23/7 η αυλαία, επόμενο ραντεβού στα φθινοπωρινά φεστιβάλ σε πόλεις

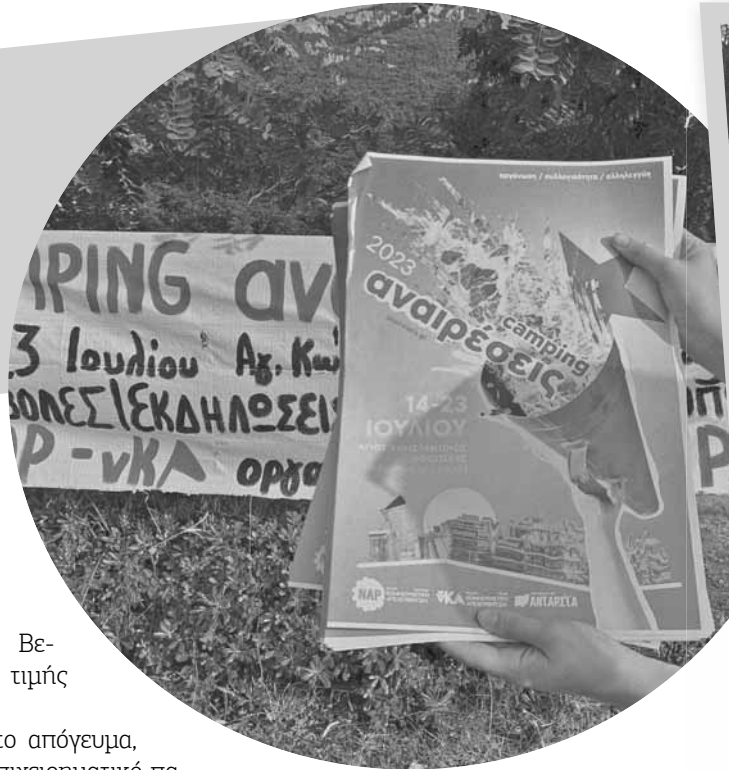
λούθησε stand up comedy με τον Γιάννη Ρούσο κλείνοντας τη βραδιά με ευχάριστη διάθεση.

Τελευταίες μέρες στο κάμπινγκ και οι συζητήσεις συνεχίζουν με αμείωτο ενδιαφέρον και μαζικότητα. Την Παρασκευή 21/7 ο Χάρης Σμυρνιώτης μας μετέφερε την εμπειρία των αγώνων του εργατικού κινήματος στην περιοχή, πιο συγκεκριμένα για τις απεργίες της ΛΑΡΚΟ, ενώ ακολούθησε αφιέρωμα στο ρεμπέτικο τραγούδι.

Το διήμερο που απομένει, Σάββατο 22 και Κυριακή 23 Ιουλίου, θα πραγματοποιηθεί σύσκεψη των εργαζόμενων τεχνικών με τους φοιτητές για τα επαγγελματικά δικαιώματα, τις εξελίξεις στο ΤΕΕ και το μέλλον των μηχανικών. Το απόγευμα θα ακολουθήσει συζήτηση για την εποποιία του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, τους μαχητές που δεν παρέδωσαν τα όπλα και τις γραμμές του κομμουνιστικού κινήματος που άνοιξαν εκείνη την περίοδο. Θα ακολουθήσει αποχαιρετιστήριο πάρτι, ενώ το

ραντεβού θα ανανεωθεί για τα φθινοπωρινά φεστιβάλ σε πόλεις της Ελλάδας.

Σε όλη τη διάρκεια του κάμπινγκ λειτουργεί βιβλιοπωλείο με εκατοντάδες τίτλους και κυλικείο, κουζίνα, μπαρ που διαχειρίζονται οι ίδιοι οι επισκέπτες του κάμπινγκ, εξασφαλίζοντας συλλογικά τη φθηνή και ποιοτική ζωή στις διακοπές.

Φωτογραφίες από την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα εκδρομή στην Καλύβα του Στεφανή στη Σπερχειάδα, στην πλατεία της Εθνικής Αντίστασης και στον Άγιο Νικόλαο που έχει καεί από φασίστες. Από την Καλύβα του Στεφανή, στις 22 Μάη του 1942, οι κομμουνιστές Άρης Βελουχιώτης, Φώτης Μαστροκώστας, Βάσος Ξυνοτρούλιας και οι αδερφοί Νίκος και Βαγγέλης Λέβας, ο καθένας με τον ατομικό του οπλισμό, δίνουν τα χέρια και φτιάχνουν την πρώτη αντάρτικη ομάδα του ΕΛΑΣ, μετά και την απόφαση του ΚΚΕ τον Νοέμβρη του 1941 να δώσει εντολή στον Άρη Βελουχιώτη να αναπτύξει τον ένοπλο αγώνα στη Ρούμελη. Στη συνέχεια, η εκδρομή κατέληξε στη Γέφυρα του Γοργοπόταμου, με ανάρτηση πανό ως ένδειξη τιμής προς τους αγωνιστές και τις αγωνίστριες. Μέσα από αυτές τις επισκέψεις θυμόμαστε τις μεγαλειώδεις στιγμές της πάλης για την απελευθέρωση του λαού μας, με τους κομμουνιστές να είναι στην πρώτη γραμμή, θυσιάζοντας την ίδια τους τη ζωή.

**Πίσω
από τις
κάμερες**

Ματίνα Παπαχριστούδη

Στα δύο χωρίστηκε το «στρατόπεδο της διαπλοκής»

Τη θερινή μακαριότητα της απόλυτης υποστήριξης της κυβέρνησης Μητσοτάκη διαταράσσει ένας ξαφνικός πόλεμος ανάμεσα στους χρυσούς «χορηγούς» της, τους μιντιακούς ομίλους που έχουν πολλαπλώς και ποικιλοτρόπως ευνοηθεί από την κυβερνητική πολιτική σε όλα

τα επίπεδα. Η Alter Ego Media του Β. Μαρινάκη επιτίθεται με σφοδρότητα και με όλα τα ΜΜΕ της *-Mega, Βήμα-Νέα, in.gr, Οικονομικός Ταχυδρόμος-* ενάντια στη United Group της πολυεθνικής BC Partners που κατέχει εδώ και δυο χρόνια τη συνδρομητική Nova. Υπενθυμίζεται πως ο πολυεθνικός όμιλος είχε χαιρετιστεί από τον ίδιο τον Κ. Μητσοτάκη τον Σεπτέμβριο του 2022 για επένδυση 2 δις. ευρώ στην εγκατάσταση οπτικών ινών. Τους τελευταίους μήνες, όμως, κυοφορείται η σημαντική συμμαχία του με τον όμιλο Βαρδινογιάννη, με επίδικο τη μεταβίβαση του τηλεοπτικού καναλιού *Alpha*.

Τα μίντια του Μαρινάκη, που πρωταγωνιστούν στην επικοινωνιακή υπερπλία Μητσοτάκη, καταλογίζουν στην United Group «επενδυτικό φιάσκο». Η Nova κατεβάζει το *Mega* από τη συνδρομητική της πλατφόρμα, ενώ ο όμιλος του Θ. Κυριακού, μέσω του ANTI, συνασπίζεται με το *Mega* του Μαρινάκη. Ακολουθεί ανταλλαγή πολεμικών ανακοινώσεων ανάμεσα στις δυο

πλευρές και δηλώσεις για προσφυγή στη δικαιοσύνη.

Δύσκολο να προδικάσει κάποιος την τελική έκβαση του ξαφνικού αυτού πολέμου, εξαιτίας των μεγάλων συμφερόντων. Τα στοιχεία που είναι γνωστά προϊδεάζουν για τις πραγματικές αιτίες. *Mega* και ANTI δημιούργησαν την εταιρεία Oscar Productions, στο βάθος υπάρχει το σχέδιο για ανάπτυξη συνδρομητικής τηλεόρασης — ένα παλαιότερο σχέδιο των μετόχων (όμιλοι Βαρδινογιάννη-Κυριακού-Μαρινάκη) της Digea που κατέχει την ψηφιακή τηλεόραση. Πληροφορίες κάνουν λόγο για το κοινό ενδιαφέρον απόκτησης των δικαιωμάτων του Champions League, για το οποίο έως σήμερα μάχονταν η Cosmote με τη Nova. Η Nova είχε εδώ και χρόνια στόχο να εισέλθει στην ελεύθερη τηλεόραση, κατέθεσε μάλιστα προσφυγή στην Κομισιόν εναντίον του νόμου Πέτσα-Διβάνιου για τη «φτυευτή» διάταξη της ΝΔ που απαγορεύει την ίδρυση καναλιού ελεύθερης λήψης από συνδρομητικές πλατφόρμες! Σε αυτό το φόντο, η εξαγορά του *Alpha* προσφέρει την ευκαιρία στην πολυεθνική της BC Partners να μπει στο τραπέζι της μιντιακής εξουσίας.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ δείχνει να ανησυχεί για την τροπή που πήρε η κόντρα ανάμεσα στους μιντιακούς ομίλους, υποστηρικτές και παράλληλα ευνοούμενους της. Παρακολουθεί τις εξελίξεις, ενώ πληροφορίες αναφέρουν πως εκφράστηκε επιθυμία να πέσουν οι τόνοι. Κάτι που δεν θα συμβεί, εάν δεν βρεθεί συμβιβασμός. Η μιντιακή εξουσία ανήκει στα ελληνικά διαπλεκόμενα που λειτουργούν ως κλειστό κλαμπ και οποιαδήποτε «επένδυση» ελέγχεται και εγκρίνεται.

Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ της πολυεθνικής United Group (Nova) με τον όμιλο Βαρδινογιάννη για την πώληση του *Alpha* διαταράσσει τις ισορροπίες και στην κοινή ψηφιακή εταιρεία των ομίλων ΜΜΕ, τη Digea, στην οποία μετέχουν ο ANTI και η AlterEgo του Μαρινάκη, ενώ τα μεγαλύτερα μερίδια κατέχουν ο ANTI και το *Mega*. Υπενθυμίζεται πως η Digea κατέχει το σύνολο των ψηφιακών συγχωτήτων έως και το 2029.

ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΤΗΚΑΝ τα μεγάλα «ανώνυμα» μέσα, με κείμενα από τα υπόγεια του Μαξίμου και υπογραφή «ειδικού συνεργάτη», για τη στοχοποίηση της μη ελεγχόμενης από την κυβέρνηση δημοσιογραφικής ομάδας των *Reporters United*, αλλά και άλλων δημοσιογράφων που επιμένουν στην έρευνα για τις υποκλοπές. Εφημερίδα που πρόσκειται στη ΝΔ κατηγορεί τους δημοσιογράφους για «μονοθεματική και εμμονική» έρευνα, ενώ προειδοποιεί ότι θα τους... ερευνήσει.

ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΟΙ

Δίκτυο Ελεύθερων Φαντάρων «Σπάρτακος»

Πεντάγωνο καλεί... Κίεβο

► Νίκος Δένδιας και αρχηγός ΓΕΕΘΑ συμμετείχαν σε τηλεδιάσκεψη για τον πόλεμο της Ουκρανίας

Αυτές τις μέρες, για ακόμη μία φορά αποκαλύπτεται ότι η κυβέρνηση, που επενδύει στην ενίσχυση της καταστολής, της πολεμικής προετοιμασίας και στον σκοταδισμό, προσλαμβάνοντας παπάδες, αστυνομικούς και μισθοφόρους, αποτελεί απειλή για τον λαό που καταστρέφεται μαζί με το περιβάλλον. Είναι ξεκάθαρο ότι τα πραγματικά της προτάγματα είναι άλλα. Άλλωστε, δεν κάνει την παραμικρή προσπάθεια για να τα καμουφλάρει. Έτσι, ο υπουργός Άμυνας Νίκος Δένδιας και ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ Κωνσταντίνος Φλώρος συμμετείχαν την Τρίτη 18/7, σε Τηλεδιάσκεψη (VTC) της Ομάδας Επαφής για τον πόλεμο στην Ουκρανία, η οποία οργανώθηκε με πρωτοβουλία του υπουργού Άμυνας των ΗΠΑ Λόιντ Όστιν. Στην τηλεδιάσκεψη συμμετείχαν ο Υπουργός Άμυνας της Ουκρανίας Ολέξι Ρέζνικοφ, ο γενικός γραμματέας του ΝΑΤΟ Γενς Στόλτενμπεργκ, υπουργοί και υφυπουργοί Άμυνας, καθώς και υψηλόβαθμοι αξιωματού-

χοι ΕΕ και ΝΑΤΟ. Συζητήθηκαν οι εξελίξεις στην Ουκρανία, ο συντονισμός για την παροχή πολεμικού υλικού, την εκπαίδευση των ουκρανικών ενόπλων δυνάμεων και τη συνεργασία των πολεμικών βιομηχανιών για κάλυψη των εξοπλιστικών αναγκών για την άμυνα της χώρας.

Κατά την παρέμβασή του ο Νίκος Δένδιας, σύμφωνα με τα κυρίαρχα ΜΜΕ, τόνισε τη σταθερή και ακλόνητη θέση της Ελλάδας για στήριξη της Ουκρανίας και του δικαιώματός της να υπερασπιστεί την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητά της, ενώ τόνισε ότι η Αθήνα θα συνεχίσει να στέ-

κεται στο πλευρό του ουκρανικού λαού και να παρέχει κάθε δυνατή βοήθεια για όσο διάστημα απαιτηθεί.

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Καταρχήν είναι αναπάντητες οι καταγγελίες του Δικτύου «Σπάρτακος» ότι ο ελληνικός στρατός εκπαιδεύει ουκρανούς στρατιωτικούς των ειδικών δυνάμεων που συμμετέχουν σε συνεκπαιδεύσεις με αμερικανικές δυνάμεις και φορούν στολές του στρατού των ΗΠΑ. Δεύτερο, ότι παρά την άρνηση του λαού μας να συμμετέχει το ελληνικό κράτος στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο δια αντιπροσώπων που διεξάγεται στην Ουκρανία, η κυβέρνηση δίνει όπλα,

πυρομαχικά, πληροφορίες και εμπλέκεται καθοριστικά μέσω των αναβαθμισμένων πολεμικών προετοιμασιών, είτε με τη μορφή των διεθνών ασκήσεων είτε των συνεκπαιδεύσεων με πολεμικές δυνάμεις των ΗΠΑ. Ενώ με ευθύνη των κυβερνήσεων ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και ΝΔ, με τη στήριξη του ΠΑΣΟΚ, ολόκληρη η ελληνική επικράτεια έχει μετατραπεί στο πιο σημαντικό πολεμικό ορμητήριο των ΗΠΑ στην περιοχή. Τέλος, αναζητούνται πολεμικά συμβόλαια για την ελληνική πολεμική βιομηχανία, η οποία ζητά μερίδιο από τη λεία των πολεμικών εξοπλισμών του ουκρανικού στρατού, που υποχρεώνονται να καταβάλλουν οι λαοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρέπει να αντισταθούμε, μπλοκάροντας τη μηχανή του πολέμου και της καταστολής. Με αντιπολεμικό κίνημα μέσα και έξω από τον στρατό, αγωνιζόμενοι εναντίον στην κυβέρνηση της ΝΔ, τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ, την ΕΕ του πολέμου και της καταστολής.

Βίκη Χαρχαρίδη

Γειτονιές-γαλατικά χωριά υπεράσπισης δημόσιου χώρου

Αστυνομία παντού. Αστυνομία σε κάθε σπιθαμή δημόσιου ελεύθερου χώρου που θα συναντήσει κανείς στην πόλη των Αθηνών. Αστυνομία-εγγυητής και προστατής του μεγαλεπίβολου επενδυτικού project που έχει θέσει σε εφαρμογή τα τελευταία χρόνια ο Δήμος Αθηναίων, ο οποίος, αναλαμβάνοντας χρέη μεσάζοντα, επιδιώκει να μετατρέψει το κέντρο της Αθήνας σε ένα τουριστικό πάρκο. Αστυνομία-φρουρός για τη δημιουργία μιας πόλης αποστειρωμένης βιτρίνας, ξένης και μέρα με τη μέρα όλο και λιγότερο προσβάσιμης και προσιτής στα πιο ταξικά κομμάτια της κοινωνίας, στους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες, τους μετανάστες και τις μετανάστριες, τα φτωχά λαϊκά νοικοκυριά, τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, τους/τις κατοίκους που ζουν και μάχονται καθημερινά να επιβιώσουν σ' αυτήν.

Αστυνομία που αυτή τη φορά έκανε την εμφάνισή της τα ξημερώματα της Δευτέρας 17/7 στο πάρκο Δρακόπουλου, μαζί με συνεργεία του δήμου, προκαλώντας ταραχή και πανικό στους κατοίκους της περιοχής. Οι τελευταίοι, παρά τις διαμαρτυρίες και τις απαιτήσεις τους να τους προσκομιστεί κάποιο επίσημο έγγραφο που να δικαιολογεί την «εισβολή» αυτή, έλαβαν μόνο υποτιμητικές συμπεριφορές και σχόλια από τα σώματα ασφαλείας. Ο λόγος; Με τις πλατές των δυνάμεων καταστολής, να προχωρήσει το έργο ανάπλασης του πάρκου, το οποίο, αν και εδώ και 12 χρόνια είχε μπει στον «πάγο» χάρη στον διαρκή αγώνα των κατοίκων να υπερασπιστούν τον δημόσιο χώρο τους, αυτή τη στιγμή επανατίθεται σε εφαρμογή, στα πλαίσια της ευρύτερης ανάπλασης του κέντρου της Αθήνας, το οποίο εγγυάται ότι θα εκπονήσει η δημαρχία Μπακογιάννη.

Η συγκεκριμένη ανάπλαση του πάρκου προβλέπει τσιμεντοποίηση, κόψιμο 90 ώριμων δέντρων και όσων φυτεύτηκαν από τη συνέλευση κατοίκων τα τελευταία χρόνια, ξήλωμα της αυτοσχέδιας παιδικής χαράς που τοποθέτησαν οι πολίτες με δική τους δουλειά και προσωπικά έξοδα, απο-

Από τη μία η δημοτική αρχή Μπακογιάννη, οι επενδυτές και τα ΜΑΤ. Από την άλλη οι κάτοικοι, οι οποίοι με τους αγώνες τους υπερασπίζονται κάθε σπιθαμή πράσινου και δημόσιου χώρου. Ο αγώνας για μια αξιοβίωτη Αθήνα συνεχίζεται...

ψίλωση υφιστάμενων θάμνων και τοποθέτηση βιομηχανικών υλικών. Όλα αυτά για να προσφερθεί στο τέλος στον Ερυθρό Σταυρό άλλο ένα «φιλέτο» προς εμπορική εκμετάλλευση, αναμορφωμένο με λεφτά του δήμου.

Η χρήση «στρατιωτικών» μεθόδων από το τοπικό κράτος δεν αποτελεί πρωτόγνωρη εικόνα στον συλλογικό νου των ανθρώπων που ζουν και κινούνται στο κέντρο της Αθήνας. Η στοχοποίηση μιας σειράς δημόσιων χώρων, από την περίοδο της καραντίνας, ως χώρων παραβατικότητας και ανομίας, στους οποίους η νεολαία έβρισκε διαφυγή

και «έσπαγε» τη καραντίνα (βλ. πλατεία Αγίου Γεωργίου στην Κυψέλη, Πεδίον του Άρεως κ.ο.κ.), άνοιξε την πόρτα ώστε η δημοτική αρχή να εκμεταλλευτεί τις ιδιαίτερες συνθήκες της κατάστασης εξαίρεσης που επέβαλλε εκείνη την περίοδο. Καθιερώνοντας παντού την αστυνομοκρατία και διατηρώντας αυτό το μέτρο και στη μετά-Covid-19 περίοδο, στα πλαίσια του δόγματος «Νόμος-Τάξη-Κέρδη» που επιδιώκει να υπηρετήσει, θέλοντας να εξευγενίσει τις γειτονιές, να ιδιωτικοποιήσει κάθε τι δημόσιο, να μετατρέψει σε εμπόρευμα προς οικονομική εκμετάλλευση και

κερδοφορία και το τελευταίο τετραγωνικό μέτρο δημόσιου χώρου στην Αθήνα.

Πολλά πάρκα και πλατείες, στις οποίες προβλέπεται να προχωρήσουν αναπλάσεις, «περιφρουρούνται» από αστυνομικές δυνάμεις, είτε συνεχώς είτε ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Αποτέλεσμα αυτού, η επιπλέον στέρηση του ελάχιστου εναπομείναντος δημόσιου χώρου στο κέντρο της πόλης, η τρομοκρατία των κατοίκων και η προσπαθεία για ριζική αλλαγή της φυσιογνωμίας χαρακτήρα των συγκεκριμένων δημόσιων χώρων: λόφος Στρέφη, πλατεία Εξαρχείων, πλατεία Πρωτομαγιάς, πάρκο Κύπρου και Πατησίων, καμπ Ελαιώνα, μια λίστα που σίγουρα επιδιώκεται να μεγαλώσει ακόμα περισσότερο με μια σειρά αναπλάσεων που πρόκειται να εκκινήσουν το αμέσως επόμενο διάστημα (βλ. Ακαδημία Πλάτωνα, Προσφυγικά στην Αλεξάνδρας κ.α.).

Καμία δράση όμως δεν μένει χωρίς αντίδραση. Έτσι λοιπόν, και καμία αστυνομική επέμβαση δεν έμεινε αναπάντητη χωρίς την παρέμβαση και αντίδραση των κατοίκων, των συλλογικοτήτων και συνελεύσεων γειτονιάς, των πολιτικών οργανώσεων, των συλλογικών φορέων που μπροστά στις αυθαιρέσεις της δημαρχίας Μπακογιάννη δεν δίστασαν και δεν διστάζουν και τώρα να βάλουν τα σώματά τους μπροστά, υπερασπίζοντας με αγώνες, πορείες, γιορτές και κάθε μέσο που διαθέτουν τις πλατείες και τα πάρκα τους. Σε αυτούς τους αγώνες συνέβαλαν και τα μέλη της Αντικαπιταλιστικής Αντροπής στην Αθήνα.

Η φωνή αυτή είναι ηχηρή και υπαρκτή και είναι η μόνη εγγύηση που μπορεί να βάλει φραγμό στις επιχειρηματικές σκοπιμότητες των funds και του κεφαλαίου από λαϊκή σκοπιά. Είναι το μέσο που εδώ και ένα χρόνο μπλοκάρει στην πράξη το εργοτάξιο της γραμμής 4 του μετρό στην πλατεία Εξαρχείων, είναι αυτή η φωνή που υπερασπίζεται εδώ και δυο και πλέον χρόνια τον ελεύθερο δημόσιο χαρακτήρα του λόφου Στρέφη, είναι αυτή η δύναμη που διαφύλαξε εδώ και 12 χρόνια το πάρκο Δρακόπουλου και θα συνεχίσει να το κάνει.

Η επιστράτευση των ΜΑΤ, όπως στο πάρκο Δρακόπουλου, δεν αποτελεί πρωτόγνωρη εικόνα

Για να ζήσει η «πίσω αυλή» της πόλης

Σε μια Αθήνα με δεντροκάλυψη της τάξης μόλις του 10,8% (όταν ο μέσος όρος στην υπόλοιπη Ευρώπη είναι στο 30,2%), όπου ακόμα και οι πράσινες περιοχές είναι άνισα καταμεμημένες μέσα σε αυτή και το δικαίωμα στο πράσινο έχει καταλήξει να αποκτά ταξικό πρόσημο και να διακυβεύεται όλο και περισσότερο, κάθε δέντρο, κάθε λουλούδι, κάθε δημόσια αυλή, κάθε ανοιχτός ελεύθερος χώρος διάδρασης, κοινωνικοποίησης, άθλησης, κοινωνικής ζύμωσης και συζητήσεων είναι

ανεκτίμητος. Δεν θα χαρίσουμε, λοιπόν, την πόλη μας, την Αθήνα, στην αστυνομοκρατία και τους επενδυτές. Οι φωνές μας θα ενωθούν και θα δυναμώσουν ακόμα περισσότερο για να διεκδικήσουν μια πόλη με ελεύθερους δημόσιους χώρους και πλατείες, μια πόλη ζωής και όχι απλά επιβίωσης. Οφείλουμε –και αυτό θα κάνουμε συλλογικά και αποφασιστικά– να παλέψουμε για μια πόλη με δημόσια κοινωνικά αγαθά, μια πόλη χωρίς ταξικούς φραγμούς, μια πόλη των κατοίκων της «πίσω αυλής».

Βιβλία λογοτεχνίας, βιβλία για την τέχνη και τη ζωή

▶▶ Στο προηγούμενο φύλλο του Πριν παρουσιάσαμε βιβλία με ιστορικό και πολιτικό περιεχόμενο. Σειρά έχει σήμερα ο κόσμος της λογοτεχνίας. Έτσι σας προτείνουμε συλλογές διηγημάτων, μυθιστορήματα και άλλα είδη που θα μας βοηθήσουν να αντέξουμε και να κατανοήσουμε την «αβάσταχτη βαρύτητα» όχι μόνο του φετινού καλοκαιριού αλλά και των καιρών που έρχονται.

Χρήστος Κυργιάκης

Αθέατες διαδρομές

εκδ. Άνω Τελεία

Στην πρώτη συλλογή διηγημάτων του, ο συγγραφέας επιλέγει να μιλήσει για «διαδρομές», που η πίεση της καθημερινότητας που βιώνουμε πολλές φορές τις κάνει αθέατες και είτε πρέπει να αποστασιοποιηθείς από αυτή για να τις αναλογιστείς ή να βρεθεί κάποιος να σου τις παρουσιάσει, να σου δώσει την αφορμή να τις σκεφτείς. Τα διηγήματα δεν έχουν έναν κοινό πρωταγωνιστή, όμως δίνουν τη δυνατότητα στον αναγνώστη να τοποθετήσει σε αυτά τον δικό του ήρωα ή αντι-ήρωα, ακόμη και τον εαυτό του σε κάθε ιστορία. Ο αναγνώστης μπορεί να γίνει κομμάτι της πλοκής, να ταυτιστεί με κάποιον από τους πρωταγωνιστές ή να διαμορφώσει έναν δικό του ρόλο.

Θόδωρος Φέστας

STIU (Ξέρω)

εκδ. Άγρα

Μετά τη μεταπολίτευση, όταν ο ήρωας του βιβλίου βρεθεί ως σπουδαστής στη χώρα του παραμορφωμένου σοσιαλισμού του Τσαουσέσκου, έρχεται αντιμέτωπος με τη στρεβλή εφαρμογή και την τελική διάψευση των οραμάτων του. Αφού εκδιωχθεί από τη Ρουμανία, θα τα αρνηθεί όλα, πετώντας το μωρό μαζί με τα βρομόνερα. Θα επικρατήσει το εγώ. Θα ακολουθήσει ποικίλες διαδρομές και, όταν τελικά επιστρέψει μόνιμα στην Ελλάδα, θα

ανταμειφθεί με μια εκλεκτή θέση στον ήλιο, αφήνοντας οριστικά πίσω το ριζοσπαστικό του παρελθόν. Αυτό όμως δεν γίνεται χωρίς κόστος.

Δημήτρης Τερζής

Ο παππούς στο τζάκι και άλλες ιστορίες

εκδ. Πόλις

Πρόκειται για μια συλλογή δέκα διηγημάτων, το τέταρτο βιβλίο του 49χρονου συγγραφέα, γνωστού δημοσιογράφου που ειδικεύεται στο πολιτικό και ερευνητικό ρεπορτάζ. Εδώ ο Δ. Τερζής αφηγείται ιστορίες που συνδυάζουν την απλότητα με το βάθος, το διακριτικό χιούμορ με τη μελαγχολία και πάντα με επίκεντρο τον άνθρωπο, τη μοναξιά του, τους φόβους, την ομορφιά αλλά και τις αυταπάτες του. Το εντυπωσιακό, μεταξύ άλλων, είναι ότι καμία από τις ιστορίες δεν μοιάζει με την άλλη ή δεν μας προετοιμάζει για την επόμενη που θα διαβάσουμε. Το σκηνικό αλλάζει όπως αλλάζουν και τα πάθη των ανθρώπων, ενώ ένα νήμα που διατρέχει όλα τα διηγήματα είναι η μουσική που τα συνοδεύει και μια τρυφερότητα που ποτέ δεν γίνεται γλυκερή. Καμία επιτήδευση, κανένας αφ' υψηλού διδακτισμός, καμία επίδειξη δημοσιογραφικής ή άλλης «εξυπνάδας».

Γιώργος Σκαμπαρδώνης

Ήλιος με ξιφολόγχες

εκδ. Πατάκης

Ένα από τα πιο δυνατά και γοητευτικά μυθιστορήματα του γνωστού Θεσσαλονικιού συγγραφέα. Ο χρόνος είναι το 1931 και ο τόπος η Θεσσαλονίκη, μια πόλη που σπαράσσεται από συγκρούσεις: εθνικιστές εναντίον αριστερών και Εβραίων, βενιζελικοί κατά βασιλικών, τροτσκιστές

κατά κομμουνιστών, 140.000 Μικρασιάτες πρόσφυγες, κομιτατζήδες, παρακρατικοί, πράκτορες ξένων δυνάμεων, απεργίες και δολοφονίες. Ο κεντρικός ήρωας, ένας ταγματάρχης, επικεφαλής της αντικατασκοπίας στη Θεσσαλονίκη, προσπαθεί να μείνει πιστός στις αρχές του, όμως τα γεγονότα εξελίσσονται ραγδαίως και με τρόπο δραματικό, καταλήγοντας στο πογκρόμ και στον εμπρησμό του εβραϊκού συνοικισμού Κάμπελ. Πανταχού παρούσα η καυτή ανάσα της ιστορίας, όπως και η καυτή ανάσα ενός θυελλώδους έρωτα, ενώ συχνά η ατμόσφαιρα θυμίζει κλασικό νουάρ μυθιστόρημα.

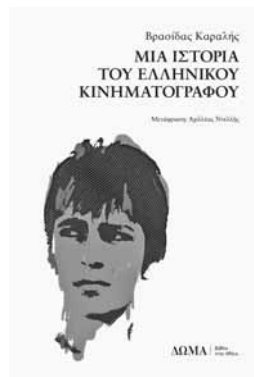

Βρασίδης Καραλής

Μια ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου

εκδ. Δώμα

Η μελέτη του καθηγητή Νεοελληνικών σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Σίδνεϊ εκδόθηκε και στα ελληνικά, 11 χρόνια μετά στην αγγλική γλώσσα (2012), σε μετάφραση του Αχιλλέα Ντελλή. Πρόκειται για μια συστηματική και πολύπλευρη ανάλυση του ελληνικού κινηματογράφου ως πολιτιστικού κυρίως δημιουργήματος. Διαρθρωμένο χρονολογικά σε 6 ενότητες (1905-2010), το βιβλίο προσεγγίζει τις διάφορες φάσεις της ιστορικής ανάπτυξής του και συμπληρώνεται με μία συγκεφαλαϊκή παρουσίαση της κινηματογραφικής παραγωγής έως το 2022. Ο συγγραφέας, με βαθύ αλλά και απολαυστικό τρόπο, ανασυνθέτει όλες τις τάσεις, τα είδη, τους δημι-

ουργούς, αναδεικνύοντας τα θέματα και την αισθητική τους. Συνδέει τα έργα με την εποχή που δημιουργήθηκαν και με αυτόν τον τρόπο παρουσιάζει με ιδιαίτερο τρόπο και την ελληνική κοινωνική και ιστορική πραγματικότητα του 20^{ου} και των αρχών του 21^{ου} αιώνα.

Μαριάννα Τζιαντζή

100 αποτυπώματα

εκδ. Τόπος

Μια συλλογή από 100 χρονογραφήματα που δημοσιεύτηκαν το 2000-2013 στην Καθημερινή της Κυριακής και επιλέχθηκαν με κριτήριο τη συνάφειά τους με το σήμερα. Τα νήματα που διαπερνούν εκείνη την εποχή και αγγίζουν τη σημερινή είναι, μεταξύ άλλων, η απαξίωση της εργασίας, η κατάρρευση του κράτους πρόνοιας, αλλά και πολλών μεταπολεμικών σταθερών και βεβαιότητων. Κείμενα που αναφέρονται στην άνοδο της ακροδεξιάς και του ρατσισμού, στην Ευρώπη-φρούριο, στο καθεστώς των παρακολουθήσεων, στον μοντέρνο βρόμικο πόλεμο, στην κατεδάφιση του κοινωνικού κράτους, στη γενικευμένη ανασφάλεια, στον ιστορικό αναλφαβητισμό, στην «οθνοκρατία», στο υπερχρεωμένο μέλλον μας. Φαινόμενα που εδώ απεικονίζονται με τα χρώματα και τους ήχους, τις κραυγές, τους στεναγμούς και τις μουσικές της καθημερινότητας.

Συλλογικό

Η φωνή της

εκδ. Καστανιώτη

Πενήντα τρία διηγήματα γραμμένα από ισάριθμες γυναίκες συγγραφείς της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας, οι οποίες ενώνουν τις φωνές τους σε μία Φωνή και μιλούν για την πραγματικότητα της έμφυλης βίας,

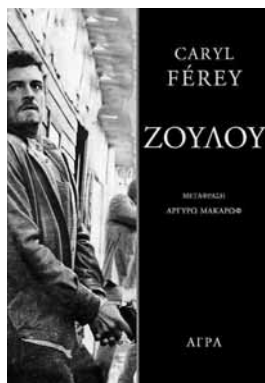
ορατής και αόρατης, για τις δομές της έμφυλης κυριαρχίας στην πολυπλοκότητά τους, για τα βιώματα της καταπίεσης αλλά και του αγώνα για ενδυνάμωση, χειραφέτηση, αληθινή συντροφικότητα και αλληλεγγύη. Τα διηγήματά τους αφηγούνται ιστορίες βίας και αντίστασης, ταξιδεύοντας από τα πιο απόμακρα χωριά ως τις μεγαλουπόλεις, από την Ευρώπη ως τα βάθη της Αφρικής και τη Λατινική Αμερική. Οι συγγραφείς του τόμου είναι μέλη του Δικτύου γυναικών συγγραφέων κατά της έμφυλης βίας και των γυναικωκτονιών «Η φωνή της». Τα έσοδα από τα δικαιώματα του βιβλίου θα δοθούν στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας.

Caryl Férey

Ζουλού

εκδ. Άγρα

Πρόκειται για την επανέκδοση του μυθιστορήματος του γάλλου δημιουργού Καρίλ Φερέ, που διαδραματίζεται στη Νότια Αφρική, μετά την πτώση του απαρτχάιντ, αλλά με τις διακρίσεις κατά των μαύρων καλά να κρατούν. Την ίδια ώρα, ο παλιός εμφύλιος πόλεμος συνεχίζεται υπόγειο. Ο Καρίλ Φερέ έχει δείξει και με την τριλογία του για τη Λατινική Αμερική και την αντίστοιχη σειρά για την Αυστραλία πως γνωρίζει καλά πώς να μπαίνει στο «πετσί» μιας περιοχής και να δημιουργεί αστυνομικές περιπέτειες που συνδυάζουν την πλοκή, το ασπένς και την ωμή βία με την πολιτική έρευνα και το κοινωνικό σχόλιο. Η Νότια Αφρική των μεγάλων αγώνων του ANC και των μεγάλων αξεπέραστων αντιθέσεων είναι ένα πεδίο που δίνει στον Φερέ τη δυνατότητα να ξετυλίξει το ταλέντο του. Το Ζουλού πήρε το 2008 το μεγάλο βραβείο αστυνομικής λογοτεχνίας της Γαλλίας, ενώ το 2013 γυρίστηκε σε ταινία.

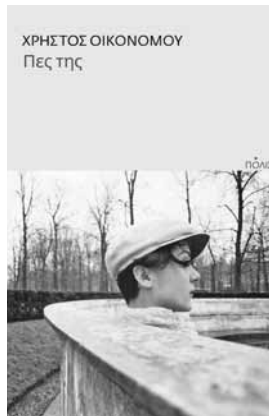

Χρήστος Οικονόμου

Πες της

εκδ. Πόλις

Μόνο θετικές εντυπώσεις και εγκωμιαστικές κριτικές έχει αποσπάσει μέχρι στιγμής η νουβέλα Πες της. Εδώ, ο κεντρικός χαρακτήρας είναι μία κούριερ, μια ταχυμεταφορέας που οργώνει την Αθήνα (και όχι μόνο) και στη συνέχεια αφηγείται τις ιστορίες των ανθρώπων που συνάντησε. Ιστορίες άλλοτε τρυφερές και λυρικές και άλλοτε σπαρτακτικές, ποτέ όμως γλυκανάλατες, ενώ οι σύντομες αφηγήσεις, που διαδέχονται με γοργό ρυθμό η μία την άλλη, δένουν σε ένα συνεκτικό σύνολο. Όπως λέει η ίδια η ηρωίδα: «Εφτά χρόνια τώρα έχω δει πολλά κι έχω ακούσει άλλα τόσα, είναι η φύση της δουλειάς τέτοια, είναι και η δική μου, πάω πάντα παντού, ό,τι ώρα και μέρα να 'ναι, κοντά ή μακριά, με βροχή, καύσωνα ή χιόνι».

Θεόδωρος Χρ. Χήρας

Της δωρεάς τα μυστήρια

εκδ. 24 γράμματα

Το βιβλίο αποτελείται από επτά αυτοτελή διηγήματα (όσα και τα μυστήρια) για τον «κόσμο» της δωρεάς οργάνων (νεφρικής ανεπάρκειας, αιμοκάθαρσης), γραμμένα από έναν γιατρό-νεφρολόγο στο Σισμανόγλειο νοσοκομείο, που καταθέτει τη γνώση και την επιστημονική εμπειρία 20 χρόνων μαζί με την ευαισθησία που τον διακρίνει ως άνθρωπο. Με μαγικό λογοτεχνικό οίστρο, επιχειρεί να αποδώσει την ψυχολογία των ασθενών και του περιβάλλοντός τους, να διατρέξει τις μέρες και τις νύχτες της αγωνίας τους, καθώς περιμένουν το πολυπόθητο μόσχευμα που θα τους επιτρέψει να συνεχίσουν να ονειρεύονται. Όπως ο ίδιος λέει, «Εκλιπόντες και ζώντες δότες δίνουν το τέμπο σε έναν χορό ζωής και αλήθειας».

Γκεόργκι Κοσποντίνουφ

Χρονοκαταφύγιο

εκδ. Ίκαρος

Ένα έξυπνο σε ιδέες μυθιστόρημα (βραβείο Booker 2023), με σχετικά αποσπασματική μα ζωντανή ροή που αφορά τον διχασμό παρόντος-μέλλοντος και ατόμου-κοινωνίας. Κεντρική φιγούρα ο Γκαουστίν, ένας περιπλανώμενος στον χρόνο ταξιδιώτης, ιδρυτής των κλινικών για το παρελθόν για όσους η μνήμη τους δυσλειτουργεί λόγω Αλτσχάιμερ. Στην πορεία, η ιδέα του να μεταφέρεσαι σε σκηνικό που αντιγράφει μια περασμένη δεκαετία μεταφέρεται στα κράτη, που ψηφίζουν μια δεκαετία προτίμησης με δημοψηφίσματα. Η κάπως εξωφρενική αυτή αφήγηση ξεδιπλώνεται με χιούμορ, στοχασμό και επίγνωση του ιστορικού παρελθόντος.

Αλέξης Ροβέλο

Τρεις κηδείες για τον Ελάδιο Μονρόι

εκδ. Τόπος

Ο πολυβραβευμένος Αλέξης Ροβέλο είναι μια ξεχωριστή περίπτωση στα ισπανικά γράμματα, καθώς διέπρεψε όχι μόνο στο «σκληρό αστυνομικό μυθιστόρημα» αλλά και σε άλλα λογοτεχνικά είδη (θεατρικά έργα, βιβλία για παιδιά, σενάρια κ.ά.). Οι Τρεις κηδείες (μτφρ. Αγαθή Δημητρουκά), είναι το πρώτο από τα οκτώ μυθιστορήματα με κεντρικό ήρωα τον Ελάδιο Μονρόι, που δεν είναι ούτε ντετέκτιβ ούτε δημοσιογράφος αλλά ένας συνταξιούχος ναυτικός που συμπληρώνει το πενήντο εισόδημά του αναλαμβάνοντας δουλειές του ποδαριού. Εδώ του ανατίθεται μια «ζόρικη» αποστολή, γεμάτη απρόβλεπτες βίαιες καταστάσεις. Με χιούμορ και ανατροπές στην πλοκή, ο Ροβέλο εμβαθύνει στις αντιφάσεις της ισπανικής κοινωνίας, λίγο πριν σκάσει η χρηματιστηριακή φούσκα. Ο Ροβέλο πέθανε ξαφνικά από καρδιακή προσβολή φέτος τον Ιανουάριο, σε ηλικία μόλις 52 ετών, όμως τα βιβλία του παραμένουν γοητευτικά και ολοζώντανα.

Βασίλης Παπαγεωργίου

Αριστεία και άλλα αστεία

εκδ. Μπαρτζουλιάνος

Η πρώτη συλλογή σκίτσων του Βασίλη Παπαγεωργίου αποτελεί μια αιχμηρή και ανατρεπτική ματιά στα έργα και τις ημέρες της πρώτης κυβέρνησης των... «αρίστων» του Κυριάκου Μητσοτάκη. Αυτό το ιδιαίτερα επίκαιρο σήμερα βιβλίο αποτελείται από μια συλλογή πολιτικών σκίτσων της τριετίας 2019-2022, από τα οποία τα περισσότερα δημοσιεύτηκαν αρχικά στο Prin. Μέσα από τις σελίδες του λευκώματος, ο σκίτσογράφος σχολιάζει και σατιρίζει με αιχμηρότητα, καυστικό χιούμορ και δημοσιογραφική διάσταση την πολιτική επικαιρότητα των τελευταίων ετών και αναδεικνύει με τον δικό του μοναδικό τρόπο κοινωνικά θέματα.

Βησσαρίων Μπελίνσκι

Γράμμα στον Γκόγκολ

εκδ. Πανοπτικών

Ο Βησσαρίων Μπελίνσκι, ο κριτικός που σφράγισε τη ρωσική λογοτεχνία και σκέψη με τον φλογερό αντισυμβατικό του λόγο, κατακεραυνώνει τον Γκόγκολ για τη συντηρητική μεταστροφή του υπέρ των κρατούντων και των ισχυρών, τον ίδιο Γκόγκολ που άλλοτε εξυμνούσε εις πείσμα του πνευματικού κατεστημένου. Το γράμμα του αυτό, που είχε απαγορευτεί αυστηρά από την τσαρική λογοκρισία, διαβάστηκε κι αποστηθίστηκε απ' όλες τις επαναστατημένες ψυχές της εποχής, σαν οiwνός της επικείμενης εξέγερσης. Σήμερα μένει ένα μνημείο ήθους και παρρησίας, το επιστέγασμα της δράσης ενός ασυμβίβαστου πνευματικού ανθρώπου.

Μάκης Γεωργιάδης

Στις 21 Ιουνίου το υπουργείο Γεωργίας των ΗΠΑ ανακοίνωσε επισήμως ότι εξέδωσε τις δύο πρώτες άδειες για την παραγωγή και εμπορία κρέατος κοτόπουλου παραγόμενου από ζωικό ιστό στο εργαστήριο. Έτσι, το τεχνητό κρέας αποτελεί πλέον νέα πραγματικότητα στην κοιτίδα του καπιταλισμού, με τη βιοτεχνολογία να εισβάλλει σαρωτικά πλέον στη βιομηχανία των τροφίμων και κατ'επέκταση στην τροφική αλυσίδα. Βεβαίως, οι ΗΠΑ δεν είναι οι πρώτες οι οποίες προχωρούν στην υιοθέτηση ενός μοντέλου παραγωγής εργαστηριακού τεχνητού κρέατος, καθώς εδώ και μερικά χρόνια η πρώτη χώρα που ακολούθησε αυτή τη μέθοδο ήταν η Σιγκαπούρη. Η μικρή αυτή χώρα της Νοτιοανατολικής Ασίας ήταν μέχρι τώρα και η μοναδική παγκοσμίως η οποία είχε εισάγει τα παράγωγα της βιοτεχνολογικής επανάστασης στην τοπική αγορά των τροφίμων, τόσο σε ό,τι αφορά το κοτόπουλο όσο και σε θαλασσινά, όπως οι γαρίδες. Όπως εύκολα γίνεται αντιληπτό, η εξέλιξη αυτή θέτει το ζήτημα της βιοτεχνολογικής παρέμβασης και των τροποποιημένων οργανισμών στην παγκόσμια ημερήσια διατροφή, καθώς το μέγεθος, η παρεμβατικότητα και οι δυνατότητες των ΗΠΑ είναι ασύγκριτα μεγαλύτερες από αυτές μιας μικρής περιφερειακής οικονομίας.

Όπως σημείωνε σε σχετικό αφιέρωμά του για τον κλάδο των τεχνητών τροφίμων και της βιοτεχνολογίας το γερμανικό περιοδικό *Spiegel*, ήδη αυτή τη στιγμή υπάρχουν παγκοσμίως περισσότερες από 150 εταιρείες οι οποίες ασχολούνται με την παραγωγή κρέατος στο εργαστήριο. Φυσικά, δεν μιλάμε για εταιρείες που ασχολούνται μόνο με το κρέας των πουλερικών, αλλά σχεδόν με όλα τα είδη κρέατος (βόειο, χοιρινό, αρνί, καθώς και κάποιων ψαριών). Αυτή η δραστηριότητα δείχνει και τις προοπτικές μιας βιομηχανίας εν τη γενέσει της. Αν μάλιστα σκεφτεί κανείς ότι παγκοσμίως η διακινούμενη μη ζωική πρωτεΐνη η οποία καταναλώνεται δεν ξεπερνάει το 2%, τότε εύκολα οδηγείται στο συμπέρασμα ότι μια νέα δυναμική και κερδοφόρα αγορά ανοίγεται ως προοπτική. Τόσο για νεοπαγή όσο και παλιότερα μονοπώλια. Άλλωστε, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των ειδικών αυτών των βιομηχανιών, μια καλή προοπτική και ένας επιτεύξιμος στόχος είναι αυτό το μερίδιο στην παγκόσμια αγορά κρέατος να αγγίξει το 10% μέχρι το 2035.

Βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέας ποιότητας και οξύτητας ζήτημα, το οποίο αφορά τη δημόσια υγεία. Αν μέχρι σήμερα είχαμε να αντιμετωπίσουμε τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς οι οποίοι εισάγονται στην τροφική αλυσίδα και σε μεγάλο βαθμό αποτελούνται από με-

▶▶▶ Απρόβλεπτες οι συνέπειες από την επέμβαση του ανθρώπου στη διατροφική αλυσίδα του ίδιου του είδους. Η καλλιέργεια κρέατος μέσω κυτταρικών σειρών βλαστοκυττάρων στο εργαστήριο ανοίγει τις πύλες σε ενός άγνωστου και ανεξερεύνητου κόσμου, ο οποίος ενδέχεται να κρύβει επικίνδυνες, ακόμη και θανάσιμες, παγίδες.

Το «κρέας Φρανκενστάιν» του αρπακτικού καπιταλισμού

ταλλαγμένα φυτά που προορίζονται για ζωοτροφές, σήμερα μιλάμε για εξολοκλήρου κατασκευασμένους στο εργαστήριο ζωικούς ιστούς. Δίχως καμία φυσική υπόσταση. Για τους ιδιοκτήτες και τους μάνατζερ προτεραιότητα δίνεται στο πώς θα αναπτυχθεί σε τέτοιο βαθμό η παραγωγή τεχνητού κρέατος ώστε να μπορέσει κάποια μέρα να φτάσει σε επίπεδα τιμών προσεγγίσιμα στον μέσο καταναλωτή. Το σκεπτικό όλων των δεξαμενών σκέψης και φυσικά των στελεχών αυτών των εταιρειών παραπέμπει στην αντιμετώπιση των επισιτιστικών κρίσεων, την καταπολέμηση των ελλείψεων και την οικονομία τόσο στην παραγωγή φυτικού όσο και ζωικού κεφαλαίου, η οποία συνεπάγεται αφενός σπατάλη πόρων και κατά δεύτερον είναι επίπονη και θανατηφόρα για δισεκατομμύρια ζώα εκτροφής παγκοσμίως. Στον ιδανικό δικό τους κόσμο, μια μέρα ίσως το σύνολο της παγκόσμιας παραγωγής κρέατος να προέρχεται από δεξαμενές και βιοαντιδραστήρες πολλαπλασιασμού βλαστοκυττάρων. Όπως ισχυρίζονται, είναι ανώφελο να παραμείνει το κρέας

εργαστηρίου μια εναλλακτική μόνο για τα ισχυρά βαλάντια. Το όφελος θα διαχυθεί στην κοινωνία μόνο εφόσον περάσει στην ευρεία κατανάλωση και στις αλυσίδες σούπερ μάρκετ. Είναι ενδεικτικό πως όταν ξεκίνησε η παραγωγή γαρίδων στα εργαστήρια στη Σιγκαπούρη, η τιμή του ενός κιλού άγγιζε τις 50.000 δολάρια. Σήμερα, με την αύξηση παραγωγής και κατανάλωσης, η τιμή αυτή ανέρχεται στα 50 δολάρια το κιλό. Στις ΗΠΑ, από την άλλη, σήμερα το κόστος για ένα κιλό τεχνητού κρέατος κοτόπουλου ξεπερνά τα 40 δολάρια και τα σημεία πώλησής του είναι ελάχιστα.

Βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέας ποιότητας και οξύτητας ζήτημα για τη δημόσια υγεία

Δεξαμενές και βιοαντιδραστήρες γεννούν... κρέας!

Οι δυο εταιρείες οι οποίες εξασφάλισαν άδεια για την παραγωγή και τη διάθεση προϊόντων κοτόπουλου προερχόμενου από καλλιέργεια βλαστοκυττάρων είναι οι Upside Foods και η Good Meat, αμφότερες με έδρα την πολιτεία της Καλιφόρνιας. Η πρώτη διαθέτει μια μονάδα παραγωγής πε-

ρίπου 25.000 τ.μ. στο Μπέρκλι και η δεύτερη μια μονάδα 33.000 τ.μ. που από κοινού έχουν δυνατότητα παραγωγής περίπου 400 τόνων ετησίως. Τα προϊόντα της δεύτερης θα κυκλοφορούν και σε παντοπωλεία και σούπερ μάρκετ, εκτός από τα συμβεβλημένα εστιατόρια, και θα είναι προμαγειρεμένα. Η παραγωγή αυτού του κρέατος γίνεται από βλαστοκύτταρα επιλεγμένων σειρών ορνίθων, τα οποία έχουν καταψυχθεί σε θαλάμους υγρού αζώτου στους -192 βαθμούς Κελσίου. Οι κυτταρικές σειρές αναπτύσσονται σε έναν βιοαντιδραστήρα, μέσα σε έναν ζωμό ο οποίος περιέχει όλα τα απαραίτητα αμινοξέα, άλατα, πρωτεΐνες, βιταμίνες και ό,τι άλλο χρειάζεται για την ανάπτυξή τους μέχρι να πάρουν τη μορφή αχύρρευστης μάζας. Έπειτα, τοποθετούνται σε ειδικές δεξαμενές όπου κατά τον μέγιστο χρόνο των τριών εβδομάδων αναπτύσσονται σε μεγάλα φύλλα, τα οποία έπειτα αφαιρούνται και επεξεργάζονται σε ρολά, κοτολέτες, μπιφτέκια και όλα τα δημοφιλή εδέσματα κοτόπουλου. Μπορούν να παραχθούν και ιστοί, όπως το στήθος ή και άλλοι, αλλά εκεί χρησιμοποιούνται και κάποια φυτικά υποκατάστατα, ώστε να είναι εύκολο να δομηθεί επάνω τους μυϊκός ιστός. Σε μια πρώτη έρευνα της κοινής γνώμης, το 50% των ενηλίκων Αμερικανών δήλωσε ότι δεν προτίθεται ποτέ να δοκιμάσει καλλιεργημένο σε εργαστήριο κρέας. Οι μισοί από αυτούς δήλωσαν ως αιτία που δεν πείθονται να δοκιμάσουν το γεγονός ότι τους φαίνεται παράξενο, ενώ μόλις ένα 25% εξέφρασε ανησυχίες για τυχόν επιπτώσεις στην ατομική και τη δημόσια υγεία. Ο ασκός του Αιόλου έχει ανοίξει. Ας μην ξεχνάμε πως και για τα μεταλλαγμένα φυτά, επιχειρήματα υπήρχαν. Θα περιόριζαν τη μόλυνση από φυτοφάρμακα και λιπαράματα και η συνακόλουθη αύξηση της παραγωγής θα μείωναν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τις εκχερσώσεις που δεν θα γίνονταν, ενώ λίγο-πολύ θα έλυναν και το επισιτιστικό ζήτημα. Τα μεταλλαγμένα ζουν και βασιλεύουν και κανένα από τα οξύτατα αυτά προβλήματα δεν λύθηκε. Ίσα ίσα, καθώς φαίνεται, όλο και νέα προστίθενται σε μια μακρά και μακάβρια αλυσίδα...

Χόλιγουντ

Χρίστος Κρανάκης

Σαν κομήτης έσκασε στη «Μέγκα» του θεάματος η απεργία των εργαζομένων στη βιομηχανία του πολιτισμού. Παραγωγές ταινιών, προϋπολογισμού εκατοντάδων εκατομμυρίων, κινδυνεύουν να βρεθούν στο «πάγω». Ακόμα, πασίγνωστες εκδηλώσεις όπως τα Emmy Awards και το συνέδριο Comic-Con ενδέχεται να αναβληθούν. Οι πάμπλουτοι CEO των μεγάλων κινηματογραφικών εταιρειών, που ανήκουν στο ίδιο λόμπι με τους ιδιοκτήτες των πλατφορμών streaming (HBO, Netflix, Disney κ.λπ.), «ιδρώνουν», καθώς βλέπουν τον «θαυμαστό κόσμο» του Χόλιγουντ να γκρεμίζεται από εκείνους που πλέον δεν ανέχονται να δουλεύουν σκληρά και να πληρώνονται ελάχιστα.

Η απεργία που ξεκίνησε από τους σεναριογράφους από τις 2 Μαΐου, πλέον έχει «αγκαλιαστεί» και από άλλους καλλιτεχνικούς κλάδους και αποτελεί την πρώτη πολυκλαδική απεργία στην αμερικανική βιομηχανία του θεάματος από το 1960, όταν κατακτήθηκαν σημαντικές –αν και όχι ολοκληρωτικές– νίκες από πλευράς εργαζομένων. Η προσοχή των διεθνών Μέσων, σε μεγάλο βαθμό, στρέφεται στους επιφανείς αστέρες που εμφανίζονται υπέρ των απεργών. Παρ' όλα αυτά, κινητήριος δύναμη της απεργίας δεν είναι άλλοι/ες από τους εκατοντάδες υπο-αμειβόμενους και εύκολα αναπληρώσιμους εργαζομένους. Το εργατικό σωματείο που έριξε την πρώτη «κανονιά» ήταν αυτό των σεναριογράφων. Το WGA (Writers Guild of America) εκπροσωπεί 11.500 σεναριογράφους κάλεσε σε απεργία διαρκείας, εξαιτίας της αδυναμίας συνεύρεσης συμφωνίας με την εργοδοτική ένωση AMPTP (Alliance of Motion Picture and Television Producers). Η AMPTP ιδρύθηκε το μακρινό 1924 και εκπροσωπεί/προστατεύει τα συμφέροντα τουλάχιστον 350 αμερικανικών εταιριών παραγωγής τηλεοπτικών σειρών και ταινιών. Στο πλευρό του WGA απέναντι βρέθηκε το συνδικάτο των Αμερικάνων ηθοποιών SAG-AFTRA, που δημιουργήθηκε το 2012 και αριθμεί περίπου 160.000 μέλη, μεταξύ των οποίων ηθοποιούς κινηματογραφικών και τηλεοπτικών σειρών, καλλιτέχνες βιντεοπαιχνιδιών και animation, ραδιοφωνικούς παρουσιαστές, μοντέλα μόδας, μέγχοι και YouTubers.

Θεωρητικά, το σωματείο καλύπτει μόνο τους εργαζομένους στις ΗΠΑ, όμως, με βάση το καταστατικό του, όταν ορίζεται απεργία τα μέλη του οφείλουν να αποχωρήσουν από κάθε παραγωγή οπουδήποτε στον κόσμο. Σημαντικό ποιοτικό στοιχείο που μπορεί να επιφέρει είτε θετικές είτε αρνητικές εκπλήξεις αναφορικά με το μέλλον της απεργίας, είναι ότι ενσωματώνει ένα ευρύ και ανομοιόμορφο φάσμα εργαζομένων, από υποαμειβόμενους/κυκλικά άνεργους ηθοποιούς μέχρι πασίγνωστους, όπως η Μέριλ Στριπ και η Τζέ-

Η εργοδοσία εκμεταλλεύεται την αλλαγή του μοντέλου παραγωγής και διανομής, καθώς και την Τεχνητή Νοημοσύνη, με στόχο τη συμπίεση του εργατικού κόστους και την άντληση μεγαλύτερου κέρδους. Η εργατική τάξη στη βιομηχανία του πολιτισμού, οι δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι της μικρής και μεγάλης οθόνης, αντιλαμβάνεται τον κίνδυνο και αποφασίζει να αντιδράσει δυναμικά.

Οι «ανώνυμοι» εργάτες της τέχνης εξεγείρονται

► Τι κρύβεται πίσω από την ιστορική απεργία στο Χόλιγουντ

νιφερ Λόρενς. Προς το παρόν, πάντως, υπήρχε διευρυμένη (σχεδόν ομόφωνη) συμφωνία αναφορικά με την κήρυξη της απεργίας. Αρχικά, όλοι οι κλάδοι που απεργούν απαιτούν υψηλότερες αμοιβές και αυξήσεις στο ύψος του πληθωρισμού. Ακόμα ζιτάνε αύξηση δαπανών για το συνταξιοδοτικό τους ταμείο. Αυτή τη στιγμή, σύμφωνα με το WGA, το 49% των τηλεοπτικών σεναριογράφων αμείβονται με την ελάχιστη αμοιβή, ενώ ο μέσος εβδομαδιαίος μισθός σεναριογράφου-παραγωγού έχει μειωθεί κατά 23%

Σεναριογράφοι και ηθοποιοί πιάνουν το νήμα της απεργίας του '60 και απαιτούν αυξήσεις και πιο δίκαια μοντέλα εργασίας

την τελευταία δεκαετία. Κατά δεύτερον, ζιτάνε προστασία των θέσεων εργασίας τους από τη μελλοντική χρήση της τεχνητής νοημοσύνης.

Ένα από τα κύρια σημεία της αντιπαράθεσης φαίνεται πως είναι τα «ηλεκτρονικά» δικαιώματα, δηλαδή οι πληρωμές που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι για τις επαναλαμβανόμενες προβολές και αναμεταδόσεις από τις streaming πλατφόρμες. Ενδεικτικά οι εκπρόσωποι της SAG-AFTRA ζητούν ο μισθός των καλλιτεχνών

να συμπληρώνεται με ένα ποσό ανάλογο του ύψους της τηλεθέασης. Παρ' όλα αυτά, οι ιδιοκτήτες στούντιο –στο λόμπι των οποίων περιλαμβάνονται οι Netflix, Amazon και Disney– αρνούνται να δημοσιοποιήσουν τα ακριβή επίπεδα τηλεθέασης της κάθε παραγωγής. Ακόμα, όπως εξηγούν οι απεργοί, καθώς οι σειρές στις πλατφόρμες είθισται, πλέον, να έχουν μικρότερη έκταση, το παλιό μοντέλο εργασίας των καλλιτεχνών με βάση το οποίο ένας εργαζόμενος πληρώνεται ανά επεισόδιο, καταλήγει να πλήττει σημαντικά τις αποδοχές τους.

Ειδικά, εδώ και 6 μήνες μεγάλο κομμάτι της δημόσιας αντιπαράθεσης επικεντρώνεται στα «συν» και τα «πλην» της Τεχνητής Νοημοσύνης. Αυτό που συμβαίνει τώρα στο Χόλιγουντ, όμως, σηματοδοτεί μια αναβαθμισμένη κατάσταση, που αφορά τις τεκτονικές αλλαγές που έρχονται στο επίπεδο της εργασίας. Πλατιά τμήματα της εργατικής τάξης νιώθουν την απειλή της Τεχνητής Νοημοσύνης, γιατί γνωρίζουν πως αυτή θα επιχειρηθεί να αξιοποιηθεί από το κεφάλαιο ως μέσο μείωσης των εργατικών εξόδων και αύξησης του ιδιωτικού κέρδους. Για παράδειγμα, στον χώρο του θεάματος είναι πλέον πασιφανές πως οι νέες εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης θα μπορούν να αναπαριστούν τα τρικ

των κασκαντέρ, να συγγράφουν σενάρια που ύστερα θα χρειάζονται μια υποτυπώδη ανθρώπινη επιμέλεια, να σχεδιάζουν animation, να υποκαθιστούν μεγάλα πλήθη κ.ο.κ.. Κοινώς, εάν οι ιδιοκτήτες στούντιο αποφασίσουν να επενδύσουν κυρίως στην Τεχνητή Νοημοσύνη και συνεχίσουν να αρνούνται να δώσουν διαπιστευτήρια στους εργαζόμενους της τέχνης, εκατοντάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας κινδυνεύουν με εξαφάνιση. Ενδεικτική είναι η πρόταση της AMPTP για «σκανάριασμα» των ηθοποιών το ομοίωμα των οποίων στη συνέχεια θα χρησιμοποιείται –όσες φορές χρειαστεί– για το υπόλοιπο έργο. Στο σημείο αυτό, μεταξύ άλλων, εγείρεται και το ερώτημα του ποιος θα έχει τα τηλεοπτικά δικαιώματα του ομοιώματος; Ο ηθοποιός στον οποίο ανήκει ή ο παραγωγός-ιδιοκτήτης;

«Είμαστε βαθιά απογοητευμένοι που η SAG-AFTRA αποφάσισε να αποχωρήσει από τις διαπραγματεύσεις», δήλωσε εκπρόσωπος της AMPTP, η οποία είχε καλέσει μέχρι και ομοσπονδιακούς διαμεσολαβητές για να βοηθήσουν στην επίλυση του αδιεξόδου. Η AMPTP προσέφερε ως μέση λύση μια συμφωνία που μεταφράζεται σε μισθολογικές/συνταξιοδοτικές αυξήσεις της τάξεως του 1 δισ. δολαρίων. Ηθοποιοί και σεναριογράφοι, όμως, δεν φαίνονται διατεθειμένοι να πάρουν κάτι λιγότερο από αύξηση 2% των εσόδων από έργα που προβάλλονται σε streaming πλατφόρμες και αύξηση του αρχικού μισθού κατά 11%.

ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

► Μυστήριο «παζάρι» ΗΠΑ-Κίνας

Εξαιρετικά πυκνές είναι οι πτήσεις που μεταφέρουν αξιωματούχους των ΗΠΑ στην Κίνα το τελευταίο διάστημα. Μόνο τον Ιούνιο βρέθηκαν για επίσημη επίσκεψη στο Πεκίνο οι υπουργοί Εξωτερικών και Οικονομικών, Άντονι Μπλίνκεν και Τζάβεντ Γέλεν, ο ειδικός επιτετραμμένος για το κλίμα και πρώην υπουργός Εξωτερικών, Τζον Κέρι, καθώς και ο ιδρυτής της Microsoft, Μπιλ Γκέιτς. Το... κερασάκι στην τούρτα ήρθε με την εμφάνιση του -100χρονου πλέον- Χένρι Κίσιγγκερ στο πλευρό του Σι Τζινπίνγκ, ο οποίος μάλιστα έστρωσε «κόκκινο χαλί» για να τον υποδεχθεί και τον γέμισε με φιλοφρονήσεις. Φυσικά, δύσκολα μπορούμε, να πιστέψουμε πως όλα αυτά αποτελούν απλές χρονικές συμπτώσεις. Είναι προφανές ότι κάτι σημαντικό μαγειρεύεται ανάμεσα στη νυν και την ανερχόμενη υπερδύναμη, με πρωτοβουλία είτε μίας εκ των δύο είτε και των δύο. Σύντομα θα μάθουμε – το ίδιο και η Μόσχα...

Μήτρα της αντίδρασης τείνει να γίνει η Σουηδία, καθώς ακροδεξιοί καίνε συχνά το Κοράνι στο έδαφός της. Δεν είναι πια φιλόξενη σε διωκόμενους αριστερούς, Κούρδους και μετανάστες-πρόσφυγες. Η εισβολή στην πρεσβεία της στο Ιράκ θύμισε την αντίστοιχη σε αυτή των ΗΠΑ στο Ιράν το 1979. Σε δίλημμα ο Ερντογάν: Με «ναί» για ένταξή της στο ΝΑΤΟ, τα σπάει με τον κόσμο του Ισλάμ.

► Εκλογές στην Ισπανία, τα μάτια στο Vox

Στις κάλπες οδεύουν αυτή την Κυριακή, 23 Ιουλίου, οι Ισπανοί, για να εκλέξουν τη νέα τους κυβέρνηση, καθώς ο πρωθυπουργός και επικεφαλής των Σοσιαλιστών, Πέδρο Σάντσεθ, αποφάσισε να επιταχύνει κατά έξι μήνες περίπου την αναμέτρηση που ήταν προγραμματισμένη για τον Δεκέμβριο. Οι περισσότερες δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι ο δικομματισμός θα συγκεντρώσει αθροιστικά πάνω

από 60% για πρώτη φορά μετά το 2011, ενώ, έστω και οριακά, η νέα κυβέρνηση θα συγκροτηθεί μέσα του συνασπισμού του Λαϊκού Κόμματος και του Vox, που είναι από τα πιο «σκληρά» ακροδεξιά κόμματα σε όλη την Ευρώπη. Σημειώνεται πως το Vox φέρεται να δίνει μάχη για την τρίτη θέση με το Sumar, την «ομπρέλα» που ίδρυσε η Γολάντα Ντίαθ (υπουργός Εργασίας στην απερχόμενη κυβέρνηση), στην οποία συμμετέχουν το ΚΚ Ισπανίας, οι Podemos, οι Πράσινοι και άλλοι μικρότεροι σχηματισμοί.

► Επαισχυντη συμφωνία ΕΕ-Τυνησίας

Με ιδιαίτερη περηφάνεια ανακοίνωσαν οι Βρυξέλλες την οριστικοποίηση της συμφωνίας ΕΕ-Τυνησίας για το μεταναστευτικό. Μιας συμφωνίας που αποτελεί ουσιαστικά ένα αντίγραφο εκείνης της επαίσχυντης και απάνθρωπης που είχε συναφθεί το 2016 με την Τουρκία – με τη διαφορά να έγκειται στην... τιμή, καθώς οι Ευρωπαίοι θα πληρώσουν πολύ λιγότερα στη σαφώς πιο αδύναμη Τυνησία για να μαντρώσει τα

εκατομμύρια των κολασμένων στο έδαφός της. Τις τελικές υπογραφές έβαλαν η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και οι πρωθυπουργοί Ολλανδίας και Ιταλίας. Η Τζόρτζια Μελόνι, μάλιστα, πιστώνεται κυρίως την «επιτυχία», κάτι που προφανώς είχε σκοπό να της αναγνωρίσει και ο Μητσοτάκης στην περίπτωση που πραγματοποιούνταν η επίσκεψή του στη Ρώμη αυτή την Κυριακή (αναβλήθηκε με επίσημη αιτιολογία τον καύσωνα). Το ότι ο Τυνησιος πρόεδρος Σαγιέντ έχει καταργήσει το κοινοβούλιο δεν λέει πολλά για την ΕΕ...

Κόσμος γνάποδα

του Γιώργου Μιχαηλίδη

Βρετανία: Ο ρατσισμός στα καλύτερά του...

Τις παραδόσεις του ρατσιστικού παρελθόντος της βρετανικής αυτοκρατορίας φαίνεται ότι επαναπροσεγγίζει βήμα-βήμα το Ηνωμένο Βασίλειο. Έτσι, την προηγούμενη εβδομάδα, η κυβέρνησή του προχώρησε σε δύο παράλληλες κινήσεις. Η πρώτη και πιο σημαντική ήταν η επικύρωση από το κοινοβούλιο ενός νέου νόμου που ρυθμίζει τα ζητήματα ασύλου και μετανάστευσης. Ενώ η σχετική νομοθεσία της χώρας σκληραίνει σταθερά τα τελευταία χρόνια, στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχει ένα ποιοτικό άλμα. Πρακτικά, η δυνατότητα σε κάποιον/α να πάρει άσυλο σε περίπτωση που φτάσει σε βρετανικό έδαφος μέσω μη-ενδεδειγμένης διαδρομής, δηλαδή αν δεν έχει εξασφαλίσει βίζα, εξαφανίζεται.

Οι παρείσακτοι, όμως, δεν θα επαναπροωθούνται πλέον σε γειτονική χώρα, ούτε θα απελαύνονται στη χώρα καταγωγής τους, αλλά θα αποστέλλονται «πακέτο» στη Ρουάντα. Με άλλα λόγια, η φτωχή και πε-

ρίκλειστη κεντροαφρικανική χώρα θα καταστεί αποθήκη προσφύγων και μεταναστών από το Αφγανιστάν και το Ιράκ, μέχρι τη Λιβύη και το Σουδάν, έναντι ενός πακέτου οικονομικής βοήθειας από το Ηνωμένο Βασίλειο. Είναι χαρακτηριστικό, δε, ότι όσοι/ες σταλούν στη Ρουάντα δεν θα έχουν το δικαίωμα να επανακαταθέσουν αίτηση ασύλου προς το Ηνωμένο Βασίλειο. Υποσχόμενη απελάσεις στη Ρουάντα, η κυβέρνηση των Τόρις και του Ρίσι Σουνάκ ελπίζει να ανασχέσει το κύμα αφίξεων μεταναστών/προσφύγων από τα Στενά της Μάγχης.

Αξίζει να αναφερθεί ότι αν και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αλλά και το δεύτερο τη τάξει δικαστήριο της Βρετανίας έκριναν το νόμο απαράδεκτο, η κυβέρνηση συνέχισε απτόητη και τώρα απομένει η βασιλική υπογραφή για την επικύρωσή του. Αντίστοιχες πρακτικές άλλωστε έχουν προωθήσει η Δα-

νία, το Ισραήλ αλλά και η Αυστραλία, μετατρέποντας φτωχές χώρες της Αφρικής ή της Ωκεανίας σε τόπους αποστολής ανεπιθύμητων.

Η δεύτερη κίνηση εκ μέρους της κυβέρνησης Σούντακ ήταν η εγκαινίαση του πρώτου πλωτού στρατοπέδου που θα «φιλοξενήσει» πεντακόσιους πρόσφυγες και μετανάστες, με τους πολέμιους της συγκεκριμένης κίνησης να μιλούν για πλωτή φυλακή που έρχεται να συνεχίσει μια βρετανική παράδοση η οποία εγκαινιάστηκε στα τέλη του 18^{ου} αιώνα και πρακτικά δεν εγκαταλείφθηκε ποτέ. Αν και η κυβέρνηση ισχυρίζεται πως η κίνηση αποσκοπεί μόνο στη μείωση του κόστους από τα ξενοδοχεία, δεν υπάρχουν περιθώρια καλοπιστίας.

Όσο για την ειρωνεία ότι αυτά συμβαίνουν με μπροστάρη έναν ινδικής καταγωγής πρωθυπουργό, ως στρέψει την προσοχή μας στο περιεχόμενο της σύγχρονης αστικής εξουσίας και όχι στη μορφή της.